

ความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
ของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ในจังหวัดกาญจนบุรี

13 ส.ค. 2540

ปริญญา นิพนธ์
ของ
คณารัตน์ จงพิพัฒน์วิเศษย์

๓๔๗๘๗๙
เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
พฤษภาคม 2540

ลิขสิทธิ์ เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๒๘๕๖

ความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
ของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ในจังหวัดกาญจนบุรี

บทคัดย่อ

ของ

คณารัตน์ จงพิพัฒน์วิมลชัย

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

พฤษภาคม 2540

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านลักษณะของการจัดกิจกรรม ด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ด้านปัจจัยสภาพแวดล้อม และเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพปัจจุบัน และประเภทของการจบการศึกษาจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และเพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิธีเรียนทางไกลภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 และเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตมาแล้วอย่างน้อย 1 กิจกรรม จำนวน 395 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น 0.95 วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/PC+ เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยรวมทุกด้าน ด้านลักษณะของการจัดกิจกรรม ด้านปัจจัยสภาพแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับมาก
2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล
  - 2.1 นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยรวมทุกด้าน และรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
  - 2.2 นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยรวมทุกด้าน ด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ด้านปัจจัยสภาพแวดล้อม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านลักษณะของการจัดกิจกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
  - 2.3 นักศึกษาที่มีอาชีพปัจจุบัน มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยรวมทุกด้าน ด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านลักษณะของการจัด และด้านปัจจัยสภาพแวดล้อมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 นักศึกษาที่มีประเภทของการจบการศึกษาจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้นต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยรวมทุกด้าน และรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะ

นักศึกษามีปัญหามากที่สุดในเรื่องขาดความร่วมมือระหว่างสมาชิกกลุ่ม เพราะสมาชิกมาร่วมกิจกรรมกันน้อย โดยเสนอแนะให้กำหนดกฎเกณฑ์ในการทำกิจกรรมและควบคุมให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์อย่างเคร่งครัด

OPINIONS TOWARDS GROUP MEETING ACTIVITIES FOR THE UPGRADING
QUALITY OF LIFE OF UPPER SECONDARY DISTANCE LEARNING
ADULT STUDENTS IN CHANGWAT KANCHANABURI

AN ABSTRACT

BY

KANARAT JONGPIPATVANICH

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Adult Education
at Srinakharinwirot University

May 1997

Three mains of this research were.

1. To study the opinions toward group meeting activities for the upgrading the quality of life of upper secondary distance learning adult students in changwat Kanchanaburi. The opinion of students included three areas : (1) types and methods of activity management (2) utilizing knowledge in daily life situations, and (3) environmental factors students.

2. To compare opinions classified by sex, age, current occupation and type of lower secondary education they graduated.

3. To collect the problem and suggestion about group meeting activities for the upgrading quality of life.

The sample was selected by multistage random sampling. They were 395 distance learning adult students who registered in the second semester of academic year 1996 and have participated in at least one activity for the upgrading the quality of life. The instrument used for collecting the data was the five-point rating-scale questionnair developed by researcher. The reliability of the instrument was 0.95. The data analysis was computed by the SPSS/PC⁺ statistic package to verify percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test value.

The main research finding were summarized as follow.

1. The opinion towards group meeting activities for the upgrading quality of life of the upper secondary distance learning adult students covering; (1) all area, (2) types and methods of activity management, and (3) environmental factors were rated median. The area of utilizing knowledge in daily life situations was rated high.

2. The comparision of students' opinions were classified as the following:

2.1 The opinions towards group meeting activities for the upgrading quality of life of male and female students either in all area or each particular area was not significantly different.

2.2 The opinions towards group meeting activities for the upgrading quality of life of age groups of students in all area, the area of utilizing knowledge in daily life situations and environmental factors was not significantly different. The area of types and methods of activity management was significantly different at .05

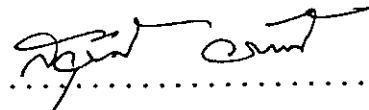
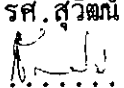
2.3 The opinions towards group meeting activities for the upgrading quality of life of students with current occupations various in all area and the area of utilizing knowledge in daily life situations was significantly different at .05. The area of types and methods of activity management and environmental factors were not significantly different.

2.4 The opinions towards group meeting activities for the upgrading quality of life of students who graduated from different tupes of lower secondary education in either all area or each particular area was significantly different.

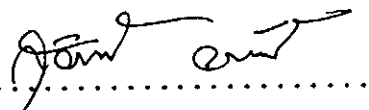
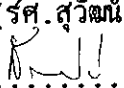
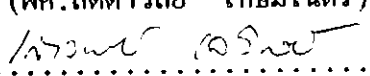
3. The most important problems of group meeting activities for the upgrading quality of life was lack of co-operative of students. The students hardly came to meet the graoups. For the students' opinion, they suggested that have the rules to control the students come to meet and do the activities strictly.

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญาบัตรฉบับนี้แล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

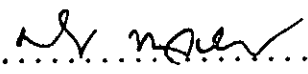
คณะกรรมการควบคุม

.... ประธาน
(รศ. สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)
.... กรรมการ
(ผศ. ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร)

คณะกรรมการสอบ

.... ประธาน
(รศ. สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)
.... กรรมการ
(ผศ. ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร)
.... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รศ. ดร. เสาวนีย์ เลวัลย์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญาบัตรฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร. ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่ .. 16 .. เดือน .. พ.ค. .... พ.ศ. 40 ..

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดีโดยได้รับความกรุณาช่วยเหลือแนะนำให้คำปรึกษาตลอดจนความเอาใจใส่อย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความอนุเคราะห์และความเอาใจใส่ของท่านเป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวัลย์ ที่กรุณาได้รับแจ้งกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ และ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจแก้ไขเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์เรวัฒน์ สุธรรม ดร.สวัสดิ์ ตีจั่น อาจารย์ปาน กิมปี อาจารย์บัญญัติ ครุฑพุ่ม ที่ให้คำแนะนำและ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจแก้ไขเครื่องมือสำหรับการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ คุณกอบชัย ตั้งวิสัย อาจารย์พรณา ขอบธรรม อาจารย์ศิริพรหม เรียบเจริญ ครูประจำกลุ่มและนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2539 ภาคเรียนที่ 2 ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบคุณ คุณประไพร์ คำพริกไทย ดร.เมธินันท์ ภิณฑุชน อาจารย์ปราณี สมสกุล อาจารย์สมรศรี เสรีวัฒน์ และเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ทุกคนที่ให้คำแนะนำ ความช่วยเหลือ ความห่วงใยตลอดจนให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย ตลอดการทำวิจัยครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบอบแต่คุณพ่อ คุณแม่ คุณครู-อาจารย์ทุกท่าน ที่เคยถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ ให้แก่ผู้วิจัย

คมารัตน์ จงพิพัฒน์ไวมิชย์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
<i>นิยามศัพท์เฉพาะ</i>	
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
การศึกษาทางไกล	9
หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2530..	11
กิจกรรมการพบกลุ่ม	18
กิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	36
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า ^๒	38
๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	38
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	41
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ	41
การเก็บรวบรวมข้อมูล	43
การวิเคราะห์ข้อมูล	43
๒ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	44

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	50
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	50
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	50
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	83
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	83
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	83
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	84
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	84
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	84
การเก็บรวบรวมข้อมูล	85
การวิเคราะห์ข้อมูล	85
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	86
อภิปรายผล	88
ข้อ เสนอแนะ	95
บรรณานุกรม	98
ภาคผนวก	104
ประวัติย่อผู้วิจัย	125

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอและกิ่งอำเภอ	40
2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา	51
3 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล โดยรวมทุกด้านและรายด้าน	54
4 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล ด้านลักษณะของการจัดกิจกรรม เป็นรายชื่อ	55
5 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล ด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นรายชื่อ	60
6 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล ด้านปัจจัยสภาพแวดล้อม เป็นรายชื่อ	62
7 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยรวมทุกด้าน และรายด้านระหว่างนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลที่มีเพศต่างกัน	64
8 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล โดยรวมทุกด้าน และรายด้าน จำแนกตามอายุ	65

9	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน คะแนนความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาผู้ใหญ่วางไกล โดยรวมทุกด้าน และรายด้าน จำแนกตามอายุ	66
10	เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของ นักศึกษาผู้ใหญ่วางไกล ด้านลักษณะของการจัดกิจกรรม จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่	68
11	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานและความคิดเห็นต่อกิจกรรม การพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาผู้ใหญ่วางไกล โดยรวมทุกด้าน และรายด้าน จำแนกตามอาชีพปัจจุบัน	69
12	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนคะแนนความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อ พัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาผู้ใหญ่วางไกล โดยรวมทุกด้าน และรายด้าน จำแนกตามอาชีพปัจจุบัน	71
13	เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษา ผู้ใหญ่วางไกล โดยรวมทุกด้าน จำแนกตามอาชีพปัจจุบัน เป็นรายคู่	73
14	เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษา ผู้ใหญ่วางไกล ด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตรประจำวัน จำแนกตามอาชีพปัจจุบัน เป็นรายคู่	74
15	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความคิดเห็นต่อกิจกรรม การพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาผู้ใหญ่วางไกล โดยรวมทุกด้าน และรายด้าน ระหว่างผู้จบการศึกษาจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจากโรงเรียน ในระบบกับนอกระบบ	75
16	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบ ปัญหาและข้อเสนอแนะต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนา คุณภาพชีวิต ด้านลักษณะของการจัดกิจกรรม	76

17	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบปัญหาและข้อเสนอแนะต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนา คุณภาพชีวิต ด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน	79
18	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบปัญหาและข้อเสนอแนะต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนา คุณภาพชีวิต ด้านปัจจัยสภาพแวดล้อม	80
19	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบปัญหาและข้อเสนอแนะต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนา คุณภาพชีวิต ด้านอื่น ๆ	82

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 โครงสร้างหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2530	14
2 แนวทางการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	26

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า และมีความมั่นคง เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ เป็นการเตรียมประชากรของประเทศให้มีความรู้ ความสามารถที่จะปรับตัวให้ดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม แต่มนุษย์ทุกคนที่เกิดมาต่างมีโอกาสทางการศึกษามากน้อยต่างกัน การศึกษานอกโรงเรียนจึงจัดขึ้นเพื่อสนองความต้องการของประชาชนที่ขาดโอกาสทางการศึกษา ให้มีโอกาสได้เรียนรู้ มีความเข้าใจ พร้อมทั้งจะนำความรู้ ความสามารถที่ได้รับไปพัฒนาคุณภาพชีวิตของตน ครอบครัว และชุมชนให้ดีขึ้น ด้วยการให้ความรู้พื้นฐานในการดำรงชีวิต การให้บริการข้อมูลข่าวสารที่ทันต่อเหตุการณ์ และการเพิ่มพูนทักษะทางวิชาชีพ

การศึกษาทางไกลเป็นการจัดการศึกษารูปแบบหนึ่งที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เพราะมีหลักในการจัดคือเป็นการศึกษาในระบบเปิด ผู้เรียนต้องศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองโดยอาศัยสื่อประสมที่ประกอบด้วยสื่อหลัก สื่อเสริม และการพบกลุ่ม

การพบกลุ่มเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่สำคัญมากในการจัดการศึกษาทางไกล เพราะเป็นกิจกรรมมุ่งให้นักศึกษารู้จักใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อฝึกฝนกระบวนการคิด การแก้ปัญหา การตัดสินใจร่วมกัน โดยใช้กิจกรรมการพบกลุ่มเป็นตัวช่วยให้ผู้เรียนได้ใช้ข้อมูล 3 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านสังคม และด้านตัวผู้เรียน มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในกระบวนการคิด และการตัดสินใจได้ถูกต้อง และยังช่วยให้นักศึกษาได้มีโอกาสปฏิบัติสัมพันธ์กัน ทำให้เข้าใจการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ฝึกให้สมาชิกในกลุ่มรู้จักร่วมกันตัดสินใจ และนำข้อตกลงร่วมกันไปปฏิบัติ ก่อให้เกิดการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ และรู้จักการนำแนวทางความรู้ที่ได้จากการพบกลุ่มไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์แก่สังคมและชุมชนต่อไป

กิจกรรมการพบกลุ่มวิธีเรียนทางไกลตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2530 ที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนจัดขึ้นมี 2 ลักษณะ คือ

1. กิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อแก้ปัญหาการเรียน เป็นการทำกิจกรรมเกี่ยวกับปัญหาทางการเรียนอันเนื่องมาจากนักศึกษาต้องเรียนรู้ด้วยตนเอง และบทเรียนมุ่งให้ผู้จัดการแก้ปัญหาเป็นกลุ่ม และส่งเสริมให้มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สำหรับปัญหาที่นักศึกษาร่วมกันแก้ไม่ได้ ครูประจำกลุ่มต้องเป็นผู้ประสานงานการพบกลุ่มเพื่อช่วยในการอธิบายถึงปัญหานั้น ๆ หรือเชิญวิทยากรมาอธิบายเพิ่มเติม กิจกรรมในช่วงนี้ควรใช้เวลาประมาณร้อยละ 30 ของเวลาการพบกลุ่มแต่ละครั้ง

2. กิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม เป็นการทำกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษานำปัญหาจากชุมชน สังคม หรือปัญหาของชาติโดยส่วนรวมที่เกิดขึ้น มาร่วมกันคิดหาทางแก้ไขโดยการอภิปรายระดมพลังสมองเพื่อให้นักเรียนร่วมกันรวบรวมข้อมูล ร่วมกันคิดและร่วมกันตัดสินใจ โดยใช้กระบวนการ "คิดเป็น" ซึ่งสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาของโรงเรียนที่กล่าวว่า "การจัดการศึกษาเพื่อให้นักศึกษาเป็นคนคิดเป็น" (ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา. 2533 : 6) นอกจากนี้ยังเป็นการปลูกฝังให้นักศึกษาทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ สมาชิกรู้จักบทบาทและหน้าที่ของตนเอง รู้จักการเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี ทั้งยังเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เสนอกิจกรรมหรือโครงการที่จะพัฒนาตนเอง สังคม และชุมชนที่ดีขึ้น โดยมีครูประจำกลุ่มเป็นผู้ประสานงาน กิจกรรมช่วงนี้จะใช้เวลาประมาณร้อยละ 70 ของเวลาการพบกลุ่มแต่ละครั้ง

นอกจากนี้ นักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลจะต้องทำกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับ กิจกรรมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี กิจกรรมพัฒนาชุมชนและสังคม หรือกิจกรรมสนับสนุนงานการศึกษานอกโรงเรียนอีกไม่น้อยกว่า 48 ชั่วโมง หรือ 48 หน่วยกิจกรรม ซึ่งจะจบหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2530 โดยนักศึกษาต้องร่วมกันทำโครงการเสนอผ่านครูประจำกลุ่มไปยังคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาและเสนอหัวหน้าสถานศึกษาอนุมัติตามลำดับ เมื่อได้รับอนุมัติแล้วจึงไปดำเนินการตามโครงการเสนอไว้

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยการศึกษาค้นคว้า งานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ปัญหาที่เกิดจากการทำกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต คือ การที่นักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลไม่เห็นคุณค่าของการทำกิจกรรม โดยเฉพาะด้านการมีส่วนร่วม

งานกลุ่ม จะมีส่วนร่วมในกลุ่มน้อย จะเน้นด้านวัตถุประสงค์มากกว่ากระบวนการ เช่น ใช้วิธีการร่วมกัน ชื่อวัตถุประสงค์ทำให้สถานศึกษา แทนที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพบกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของฐาใจ อูสายพันธ์ (2536 : บทคัดย่อ) ที่สรุปผลการวิจัยว่า การปฏิบัติตนของนักศึกษาด้านการศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในกลุ่ม และด้านการคิดแก้ปัญหาจะปฏิบัติได้น้อย

กิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญในการร่วมพัฒนามนุษย์ให้เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าของประเทศ ดังนั้น กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้ประกาศให้ใช้ทั่วกันพร้อมทั้งประเทศตั้งแต่ปี 2534 แต่การจัดกิจกรรมนี้ยังขาดการติดตามผลไม่มีหลักฐานเกี่ยวกับการที่นักศึกษานำความรู้ที่ได้รับมาร่วมกิจกรรมไปใช้ในชีวิตประจำวัน และการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตนั้น ส่วนใหญ่มักจะเกิดจากความคิดเห็นของครูประจำกลุ่มมากกว่านักศึกษาที่เป็นผู้ปฏิบัติจริง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดกาญจนบุรี 3 ในด้านลักษณะของการจัดกิจกรรม ด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน และด้านปัจจัยสภาพแวดล้อม เพื่อเป็นแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้มีประสิทธิภาพ และเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาวางแผนการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของครูประจำกลุ่มต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

กทม 3

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในด้านลักษณะของการจัดกิจกรรม ด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน และด้านปัจจัยสภาพแวดล้อม

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในด้านต่าง ๆ โดยแยกตามเพศ อายุ อาชีพปัจจุบัน ประเภทของการจบการศึกษาจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

3. เพื่อรวบรวมปัญหา และข้อเสนอแนะของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

กทม 3

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาการวางแผน การจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของครูประจำกลุ่ม
2. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไข และส่งเสริมกระบวนการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้สอดคล้องกับความต้องการ และความสนใจของนักศึกษา ผู้ใหญ่ทั่วโลก ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ลงทะเบียนเรียนวิธีเรียนทางไกลกับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดกาญจนบุรี ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา ²⁵⁴⁰ ~~2539~~ จำนวน ^{6,407} ~~4,977~~ คน กทพธ

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ลงทะเบียนเรียนวิธีเรียนทางไกล ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา ²⁵⁴⁰ ~~2539~~ กับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 420 คน ซึ่งเป็นจำนวนมากกว่า 370 คน ที่ได้จากรางสำเร็จของยามาเนะ (Yamane. 1967 : 886) โดยวิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน กำหนดระดับความคลาดเคลื่อนระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 (รายละเอียดปรากฏในบทที่ 3)
2. ตัวแปรที่ศึกษา
  - 2.1 ตัวแปรต้น เป็นสถานภาพของนักศึกษา
    - 2.1.1 เพศ ได้แก่
      - 1) เพศชาย
      - 2) เพศหญิง

2.1.2 อายุ ได้แก่

- 1) ต่ำกว่า 18 ปี
- 2) 18-25 ปี
- 3) สูงกว่า 25 ปี

2.1.3 อาชีพปัจจุบัน ได้แก่

- 1) รับจ้าง
- 2) พนักงานในโรงงาน
- 3) เกษตรกร
- 4) ค้าขาย
- 5) ยังไม่ประกอบอาชีพ
- 6) รับราชการ

2.1.4 ประเภทของการจบการศึกษาจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ได้แก่

- 1) การศึกษาในระบบโรงเรียน
- 2) การศึกษานอกระบบโรงเรียน

2.2 ตัวแปรตาม เป็นความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีต่อกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในด้านต่อไปนี้

กท 3

2.2.1 ด้านลักษณะของการจัดกิจกรรม

2.2.2 ด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

2.2.3 ด้านปัจจัยสภาพแวดล้อม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. กิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต หมายถึง กิจกรรมในวิธีที่ 1 ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2530 กำหนดให้นักศึกษาร่วมกิจกรรมเป็น 2 ภาค ดังนี้

1.1 ภาคทฤษฎี นักศึกษาต้องร่วมกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ภาคปฏิบัติ จำนวน 10 ชั่วโมง โดยไม่ได้รับหน่วยกิจกรรม แล้วต้องปฏิบัติให้เสร็จสิ้นก่อนการทำ กิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตภาคปฏิบัติ โดยครอบคลุมถึงขอบข่ายเนื้อหา ดังนี้ โครงสร้าง และกิจกรรมการพบกลุ่ม บทบาทผู้นำ ผู้ตามที่ดี หน้าที่ของสมาชิกกลุ่ม ประโยชน์ของการพบกลุ่ม กระบวนการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น คุณธรรม จริยธรรม หลักการและประโยชน์ของการมี มนุษย์สัมพันธ์ วิธีการเขียนโครงการ การวางแผนการทำงาน การใช้กระบวนการกลุ่มในการ ตัดสินใจหาแนวทางในการแก้ปัญหาของชุมชนและสังคม และคุณสมบัติที่ดีในการอยู่ร่วมกันในสังคม

1.2 ภาคปฏิบัติ นักศึกษาต้องร่วมกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ภาคปฏิบัติไม่น้อยกว่า 48 ชั่วโมง ได้รับ 48 หน่วยกิจกรรม จึงจะจบหลักสูตรการศึกษานอก โรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2530 โดยนักศึกษาดังเป็นผู้เสนอ โครงการผ่านครูประจำกลุ่มไปยังคณะกรรมการเพื่อพิจารณาแล้วเสนอหัวหน้าสถานศึกษาอนุมัติตาม ลำดับ เมื่อได้รับอนุมัติแล้วจึงไปดำเนินการตามโครงการที่เสนอไว้ ต้องเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง

1.2.1 กิจกรรมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมและประเพณี ได้แก่ การยึดมั่น ในหลักธรรม คำสอนของศาสนา ปฏิบัติงานที่ดี การอนุรักษ์ ศิลปะ วัฒนธรรมและประเพณีที่ดี ของไทย

1.2.2 กิจกรรมพัฒนาชุมชนและสังคม ได้แก่ การบำเพ็ญประโยชน์การ พัฒนาชุมชนและสังคม การแก้ปัญหาและช่วยเหลือชุมชนและสังคม

1.2.3 กิจกรรมสนับสนุนงานการศึกษานอกโรงเรียน ได้แก่ กิจกรรม ประชาสัมพันธ์งานการศึกษานอกโรงเรียน พัฒนาศูนย์การเรียน จัดมุมที่อ่านหนังสือ บริจาคหนังสือ

2. ความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต หมายถึง การแสดงออก ถึงการรับรู้ ความเข้าใจ และความรู้สึกละเอียดของนักศึกษาผู้ใหญ่ทั่วโลก ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในวิธีที่ 1 ที่มีการจัดกิจกรรม การพบกลุ่มตามโครงการที่นักศึกษาขออนุมัติดำเนินการ ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2530 ในด้านลักษณะของการจัดกิจกรรม ด้าน การนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน และด้านปัจจัยสภาพแวดล้อม ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัย สร้างขึ้น โดยมีรายละเอียดในแต่ละด้านดังนี้

2.1 ลักษณะของการจัดกิจกรรม หมายถึง การจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเป็น 2 ภาค คือ

2.1.1 ภาคทฤษฎี หมายถึง การจัดกิจกรรมการพบกลุ่มที่ประกอบด้วยความรู้เกี่ยวกับ โครงสร้างและกิจกรรมการพบกลุ่ม บทบาทผู้นำ ผู้ตามที่ดี หน้าที่ของสมาชิกกลุ่ม ประโยชน์ของการพบกลุ่ม กระบวนการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น คุณธรรม จริยธรรม หลักการและประโยชน์ของการมีมนุษยสัมพันธ์ วิธีการเขียนโครงการ การวางแผนการทำงาน การใช้กระบวนการกลุ่มในการตัดสินใจหาแนวทางในการแก้ปัญหาของชุมชนและสังคม และคุณสมบัติที่ดีในการอยู่ร่วมกันในสังคม

2.1.2 ภาคปฏิบัติ หมายถึง การจัดกิจกรรมการพบกลุ่มที่แยกเป็น 2 ส่วน คือ

1) วิธีการปฏิบัติ หมายถึง การที่นักศึกษาผู้ใหญ่วางไกลความรู้จากภาคทฤษฎีไปลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ได้แก่ การวางแผนการทำงาน การเขียนโครงการ การปฏิบัติตามหน้าที่ของสมาชิกกลุ่ม และการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการที่นักศึกษาผู้ใหญ่วางไกลได้เขียนโครงการขึ้น

2) ประเภทของกิจกรรมที่ปฏิบัติ หมายถึง ขอบข่ายเนื้อหาที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนดให้นักศึกษาผู้ใหญ่วางไกลต้องปฏิบัติ ได้แก่ กิจกรรมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี กิจกรรมพัฒนาชุมชนและสังคม กิจกรรมสนับสนุนงานการศึกษานอกโรงเรียน

2.2 การนำความรู้ไปใช้ในชีวิตรประจำวัน หมายถึง การที่นักศึกษานำความรู้ที่ได้รับจากการร่วมกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตไปใช้ในการปฏิบัติตนในด้าน การวางแผนการทำงาน การเป็นผู้นำ ผู้ตาม และสมาชิกที่ดีของสังคมที่ตนอาศัยอยู่ มนุษยสัมพันธ์ คุณธรรม จริยธรรม กระบวนการทำงานและกระบวนการกลุ่มไปพัฒนาการดำรงชีวิตของตน

2.3 ปัจจัยสภาพแวดล้อม หมายถึง สิ่งที่ส่งผลต่อการจัดและการร่วมกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ในด้านระยะเวลาที่ใช้ทำกิจกรรม สถานที่ที่ใช้สำหรับจัดกิจกรรม ความสะดวกในการเดินทางมาพบกลุ่ม ค่าใช้จ่ายในการร่วมกิจกรรมของนักศึกษา

3. นักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล หมายถึง ผู้ที่ลงทะเบียนเรียนวิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ กับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดกาญจนบุรี ในปีการศึกษา 25๒๙^{๙๐} ภาคเรียนที่ 2 และเคยเข้าร่วมกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ภาคปฏิบัติ มาแล้วอย่างน้อย 1 กิจกรรม

4. จุดมุ่งหมายของการพบกลุ่ม หมายถึง จุดมุ่งหมายของการพบกลุ่ม วิธีเรียนทางไกล ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ พุทธศักราช 2530 ที่กำหนดให้นักศึกษาร่วมกิจกรรม 2 ลักษณะ ดังนี้

4.1 กิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อแก้ปัญหาการเรียน เป็นการทํากิจกรรมเกี่ยวกับการแก้ปัญหาทางการเรียนด้วยกระบวนการกลุ่ม และส่งเสริมให้มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

4.2 กิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นการทํากิจกรรมที่มุ่งเน้นให้นักศึกษาพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและสังคมให้ดีขึ้น ด้วยการกำหนดให้นักศึกษาร่วมกิจกรรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยมีจุดมุ่งหมายดังนี้

4.2.1 เพื่อให้ให้นักศึกษามีโอกาสใช้กระบวนการกลุ่มแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ โดยฝึกทักษะ ความมีเหตุผล การคิดเป็น ทาเป็น และแก้ปัญหาเป็น

4.2.2 เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและสังคม และเกิดความรู้สึกรู้สึกผูกพันเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนและสังคมอย่างแน่นแฟ้น และมีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคมและชุมชน

4.2.3 เพื่อปลูกฝังให้นักศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม รู้จักทํานุบำรุง ศาสนา มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัย เสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ ทางไกลที่มีต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามลำดับดังนี้

1. การศึกษาทางไกล
2. หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2530
3. กิจกรรมการพบกลุ่ม วิธีการเรียนทางไกล
4. กิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาทางไกล

1. ความหมาย นักการศึกษาได้ให้ความหมายของการศึกษาทางไกลไว้แตกต่างกัน ดังนี้ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2527 : 1) กล่าวว่า การศึกษาทางไกล หมายถึง การศึกษาระบบเปิด ที่เปิดโอกาสและขยายโอกาสให้ผู้เรียนไม่จำกัดเพศ วัย อาชีพ ฐานะ ภูมิ ได้ศึกษาหาความรู้โดยมิต้องเข้าเรียนในห้องเรียนปกติ แต่มีระบบให้ผู้เรียนที่อยู่ต่างถิ่นต่างสถานที่สามารถศึกษาด้วยตนเอง กร สกาว (2529 : 57) กล่าวว่า การศึกษาทางไกล (Distance Education) หมายถึง การศึกษาที่ผู้เรียนกับผู้สอนจะอยู่ห่างไกลกันแต่สามารถจะทำกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกันได้โดยอาศัยสื่อการเรียนการสอนหลาย ๆ ประเภท วิจิตร ภัคศิริรัตน์ (2530 : 9) กล่าวว่า การศึกษาทางไกล คือ การศึกษาที่มีระยะทางระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนโดยที่ผู้เรียนกับผู้สอนอยู่คนละที่คนละทางไม่ว่าใกล้หรือไกล จึงจำเป็นต้องใช้สื่อหรือระบบวิธีที่ทําให้ผู้รู้สึกว่าใกล้ชิดหรือเสมือนใกล้ชิดซึ่งกันและกัน เขียวศรี วิวิธสิริ (2535 : 27) กล่าวว่า การศึกษาทางไกล หมายถึง การเรียนการสอนที่ผู้เรียนเรียนด้วยตนเองอย่างอิสระ ทำกิจกรรมการเรียนการสอนโดยอาศัยสื่อต่าง ๆ

จากการศึกษาความหมายของการศึกษาทางไกลของนักศึกษาที่กล่าวมาแล้วนั้น พอสรุปได้ว่า การศึกษาทางไกล หมายถึง การจัดการศึกษาให้กับผู้พลาดโอกาสทางการศึกษาทุกเพศ ทุกวัย ได้มีโอกาสในการเรียนรู้ โดยไม่คำนึงถึงระยะทางระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนอาจอยู่ใกล้หรือไกลกัน ก็ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองโดยอาศัยสื่อประสมแบบต่าง ๆ

2. หลักการ การจัดการศึกษาทางไกล มีหลักในการจัดดังนี้ (ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา. 2533 : 6)

2.1 เป็นการเรียนโดยใช้สื่อประสม ได้แก่ สิ่งพิมพ์ รายการวิทยุ โทรทัศน์ และการจัดกลุ่มนักศึกษาให้มีการพบกลุ่มแต่ละกิจกรรม

2.2 เป็นการเรียนระบบเปิด คือ นักศึกษาสามารถลงทะเบียนเรียนได้อย่างทั่วถึง เปิดโอกาสให้ประชาชนเรียนได้ทุกเพศ ทุกวัย และเรียนได้ทุกสถานที่ ทุกเวลา ตามความสามารถความสะดวกของนักศึกษาและส่งเสริมให้นักศึกษาได้ศึกษาตามความสามารถไม่มีข้อจำกัด

2.3 เป็นการเรียนที่มุ่งเน้นการพึ่งพาตนเอง คือให้นักศึกษาวางแผนวิธีเรียนด้วยตนเอง โดยใช้สื่อประสม

2.4 เป็นการเรียนที่ฝึกให้นักศึกษาได้ทำงานร่วมกับคนอื่นโดยมีการกำหนดให้พบกลุ่มสัปดาห์ละ 1 ครั้ง

3. วัตถุประสงค์ การจัดการศึกษาวิธีเรียนทางไกล มีวัตถุประสงค์ในการจัดดังนี้ (ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา. 2533 : 5)

3.1 เพื่อใช้เป็นรูปแบบการเรียนการสอนทางไกล ในการจัดการศึกษาให้กับประชาชนที่ด้อย พลาด หรือขาดโอกาสทางการศึกษา ได้เพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ถูกต้อง ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการนำไปปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น

3.2 เพื่อเสริมสร้างการรู้หนังสือและยกระดับการศึกษาของประชาชน

3.3 เพื่อส่งเสริมให้เกิดกระบวนการกลุ่มในการเรียนการสอน และการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน

3.4 เพื่อให้ประชาชนได้รับความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น

4. วิธีการเรียนทางไกล ในการเรียนการสอนทางไกล ผู้เรียนต้องศึกษาด้วยตนเอง โดยอาศัยสื่อหลักที่สำคัญ 3 สื่อ คือ (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร. 2535 : 2)

4.1 สื่อสิ่งพิมพ์ เป็นสื่อหลักที่มีความสำคัญที่สุด เพราะเป็นสื่อที่ให้ความรู้ทางวิชาการ ช่วยให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองได้ตลอดเวลา ได้แก่ แบบเรียน แบบฝึกหัด เอกสารประกอบการเรียนและเอกสารอื่น ๆ

4.2 สื่อโสตทัศน เป็นสื่อเสริมสื่อหลัก เป็นแหล่งที่ทำให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากสื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ สไลด์ เทปเสียง วีดิทัศน์

4.3 สื่อบุคคล หรือการพบกลุ่ม เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนร่วมกันกระทำตามเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อฝึกกระบวนการกลุ่ม การตัดสินใจแก้ปัญหา การพบปะพูดคุยกับกลุ่ม และการทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยมีครูประจำกลุ่ม วิทยากร หรือผู้รู้ โดยมีครูประจำกลุ่มทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงาน

หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2530

หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นหลักสูตรที่จัดหลังหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งให้การศึกษากว้างและพื้นฐานวิชาอาชีพอย่างกว้าง ๆ มาแล้ว สำหรับระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เน้นการเลือกกลุ่มวิชาตามความถนัด ความสามารถและความสนใจเพื่อผู้เรียนจะยึดเป็นอาชีพต่อไป โดยมีหลักการดังนี้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน 2538 : 7)

1. เป็นหลักสูตรที่มุ่งฝึกผู้เรียนให้มีประสบการณ์เพื่อให้เกิดความรู้ความชำนาญที่สามารถจะนำไปใช้ปฏิบัติและประกอบอาชีพได้จริง หรือหาความรู้เพิ่มเติมหรือเป็นพื้นฐานสำหรับศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น

2. เป็นหลักสูตรที่มุ่งให้ผู้เรียนเฝ้าแสวงหาความรู้ ความจริง เพื่อให้เกิดความงอกงามทางสติปัญญา ความสำนึกและความซาบซึ้งในคุณค่าของธรรมชาติ ศิลปะ วัฒนธรรมและงานสร้างสรรค์ของมนุษย์

3. เป็นหลักสูตรที่มุ่งปลูกฝังคุณธรรม และความกล้าทางจริยธรรม ทั้งนี้ให้เน้นการประพฤติปฏิบัติ เป็นสำคัญ

4. เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการผสมผสานความรู้กับการปฏิบัติให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจ สังคม และการปกครอง ตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

5. เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการเลือกเฟ้นวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ

6. เป็นหลักสูตรที่สนับสนุนให้ผู้เรียนร่วมมือกันใช้ความรู้ความสามารถ เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการพัฒนาสังคม

7. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถศึกษาหาความรู้และทักษะจากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการและสถานประกอบอาชีพอิสระ

หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2530 มีจุดมุ่งหมาย ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2538 : 8)

1. เพื่อให้รู้จักดำรงชีวิตบนพื้นฐานแห่งคุณธรรมไม่เบียดเบียนผู้อื่น มีความซื่อสัตย์ สุจริต และยุติธรรม มีระเบียบวินัย มีน้ำใจเป็นนักกีฬา มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งทางกายและจิตใจ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ท้องถิ่นและประเทศชาติ

2. เพื่อให้รู้จักวิธีการเรียนรู้ คิดเป็น ทำเป็น รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีนิสัยหาความรู้และทักษะอยู่เสมอ รักการทำงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะ มีความขยันหมั่นเพียรอดทน รู้จักประหยัด

3. เพื่อให้มีความรู้ ทักษะในวิชาอาชีพเพียงพอแก่การดำเนินชีวิต มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ รู้ช่องทางในการประกอบสัมมาชีพที่เหมาะสมกับตน เพื่อสร้างสรรค์ความเจริญต่อท้องถิ่นและประเทศชาติ

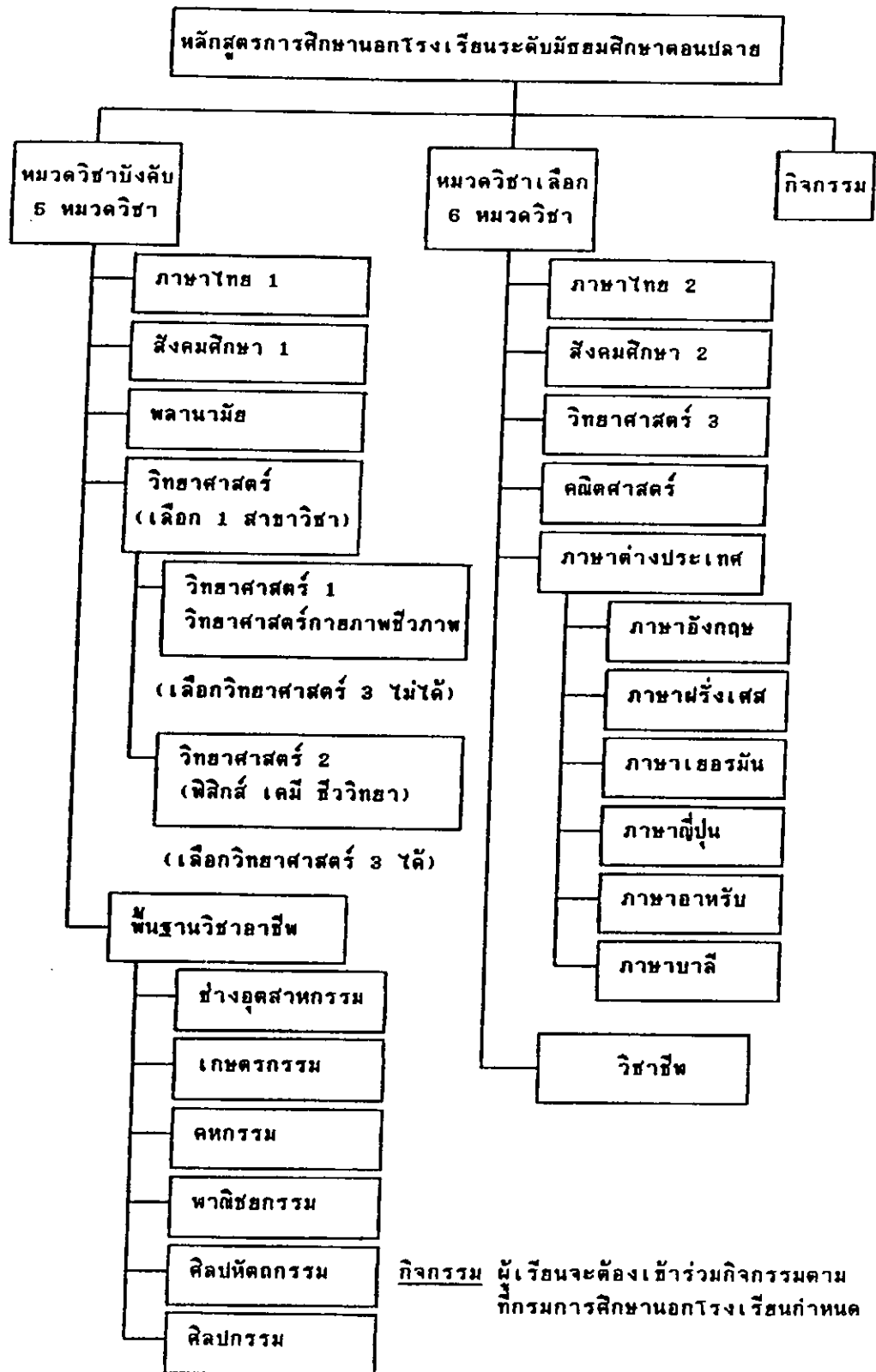
4. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ และเห็นคุณค่าในวิทยาการ ศิลปะ วัฒนธรรม ธรรมชาติ รู้จักใช้และอนุรักษ์ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม

5. เพื่อให้รู้จักเคารพสิทธิ เสรีภาพของผู้อื่น รู้จักหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น รู้จักใช้สิทธิ เสรีภาพของตนในทางสร้างสรรค์บนรากฐานแห่งกฎหมาย จริยธรรมและศาสนา

6. เพื่อให้มีความสามัคคีในการเป็นคนไทยร่วมกันเสียสละเพื่อส่วนร่วม มีความรักชาติ รักประชาธิปไตย รู้จักใช้สติและปัญญาในการดำรงรักษาไว้ ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา และ พระมหากษัตริย์

7. เพื่อให้เข้าใจพื้นฐานและปัญหาการเมือง เศรษฐกิจและสังคมของประเทศและของโลกปัจจุบัน มีความสามัคคีในการเป็นส่วนหนึ่งของมนุษยชาติ รู้จักปัญหา และข้อขัดแย้งด้วยวิธีการ แห่งปัญญาและสันติวิธี

หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2530 มี โครงสร้างหลักสูตร ดังนี้

กิจกรรม ผู้เรียนจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมตาม
กิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนด

ภาพประกอบ 1 โครงสร้างหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
พุทธศักราช 2530
ที่มา กรมการศึกษานอกโรงเรียน . 2538 : 9

เกณฑ์การใช้หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีรายละเอียด ดังนี้

1. การเรียนการสอน

1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนเนื้อหาในแต่ละบทเรียนควรยืดหยุ่นตามเหตุการณ์สภาพท้องถิ่น ความสนใจของผู้เรียน และให้มีความสัมพันธ์ระหว่างหมวดวิชา มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

1.2 ผู้สอนควรใช้วิธีสอนที่จะให้ผู้เรียน รู้ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น ผึกำให้คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น และรู้จักนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน โดยพิจารณาวิธีสอนที่เห็นว่าเหมาะสมกับจุดประสงค์และลักษณะเนื้อหาวิชา เช่น การสอนแบบแก้ปัญหา ค้นคว้า อภิปรายทำงานเป็นกลุ่ม ฯลฯ

1.3 ผู้สอนควรคำนึงถึงการที่จะให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนทั้งภาควิชาการและภาคปฏิบัติ ซึ่งมีผลส่งเสริมคุณลักษณะเฉพาะของแต่ละกลุ่ม และให้ผู้เรียนอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข

2. เวลาเรียน ในปีการศึกษาหนึ่ง ๆ ได้แบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาค ภาคเรียนละ 20 สัปดาห์ และอาจเปิดภาคฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควร หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เรียนวิชาบังคับ 5 หมวดวิชา วิชาเลือก 3 หมวดวิชา วิชาอาชีพเลือก ผู้เรียนจะเลือกเรียนหรือเทียบหรือโอนได้ไม่เกิน 3 หมวดวิชา

3. ข้อกำหนดวิชาอาชีพ วิชาอาชีพที่เรียนได้ให้จบตามหลักสูตรนี้ มีโครงสร้างดังนี้

3.1 วิชาอาชีพบังคับ ผู้เรียนจะต้องเลือกเรียนพื้นฐานวิชาอาชีพ 1 หมวด 12 หน่วยการเรียน

3.2 วิชาอาชีพเลือก ผู้เรียนจะเลือกเรียน/เทียบ/โอน ได้ 3 หมวดวิชา ทั้งนี้ ได้เลือกเรียนในวิชาที่มีเนื้อหาไม่ซ้ำกับที่เคยเรียนมาแล้ว โดยวิธีการดังนี้

3.2.1 ผู้ที่ผ่านการเรียนวิชาอาชีพบังคับแล้วจะนำแผนการประกอบอาชีพ ที่ได้รับการประเมินแล้วมาปฏิบัติให้ได้ผล หรือเลือกฝึกทักษะที่ยังขาดอยู่ได้ (จำนวนหน่วยการเรียน ให้เป็นไปตามเนื้อหาหลักสูตรวิชาอาชีพที่เลือกฝึกทักษะนั้น ๆ)

3.2.2 เทียบจากประสบการณ์เดิมในสาขาอาชีพที่ประกอบอยู่ และมี รายได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด

3.2.3 หากอาชีพเดิมที่ประกอบอยู่ได้เคยถูกนำมาเทียบตามแผนการเรียน ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับใดระดับหนึ่งแล้ว และต้องการนำมาขอเทียบอีก จะเทียบ ได้เฉพาะในส่วนที่ได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้นจากส่วนเดิมที่เคยเทียบแล้วเท่านั้น

3.2.4 โอนผลการเรียนจากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการและ สถานประกอบอาชีพอิสระ ตามวิธีการและเกณฑ์ที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนด

3.2.5 เรียนตามเกณฑ์วิชาอาชีพที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดและอนุมัติ ซึ่งมีระดับเทียบเท่ากับระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยอาจเลือกเรียนวิชา เดี่ยวสาขาเดียว หรือหลายรายวิชาสาขาเดียว หรือหลายรายวิชาต่างสาขากัน ที่มีเวลาเรียน ตามหลักสูตรรวมกัน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 250 ชั่วโมง นับให้ 1 หน่วยวิชา โดยสถาน ศึกษาจัดสอนเองหรือโอนผลการเรียนมาจากสถานศึกษาอื่นที่กระทรวงศึกษาธิการรับรอง

4. การประเมินผล การประเมินผลการเรียนให้ เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียน ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2530

สำหรับวิธีเรียนแบบทางไกล มีเกณฑ์ประเมินผลการเรียน เป็นคะแนนระหว่างภาคและ ปลายภาคในอัตราส่วน 40 : 60 ใช้เกณฑ์ตัดสิน คือ ได้คะแนนระหว่างภาคเรียนและคะแนน ปลายภาคเรียนให้ได้น้อยกว่าร้อยละ 50

5. เกณฑ์การจบหลักสูตร ผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย ต้องสอบได้วิชาบังคับ 5 หน่วยวิชา วิชาเลือกไม่น้อยกว่า 3 หน่วยวิชา และผ่านกิจกรรม การพบกลุ่มตามเกณฑ์ที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนดจึงจะถือว่าจบหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช 2530 แบ่งออกเป็น 3 หน่วยวิชาดังนี้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2538 : 10 - 12)

5.1 หน่วยวิชาบังคับ มี 5 หน่วยวิชา ประกอบด้วย หน่วยวิชาภาษาไทย 1 สังคมศึกษา 1 พละนามัย วิทยาศาสตร์ และพื้นฐานวิชาชีพ นักศึกษาสามารถเลือกเรียนได้ัน หน่วยวิชาวิทยาศาสตร์และพื้นฐานวิชาชีพ

5.2 หมวดวิชาเลือก มี 6 หมวดวิชา ประกอบด้วย หมวดวิชา ภาษาไทย 2 สังคมศึกษา 2 วิทยาศาสตร์ 3 คณิตศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ วิชาอาชีพ เฉพาะหมวดวิชา ภาษาต่างประเทศ นักศึกษาจะเลือกได้เพียง 2 หมวดวิชา และสำหรับหมวดวิชาอาชีพ นักศึกษาสามารถโอนผลการเรียนตามหลักสูตรวิชาชีพที่กระทรวงศึกษาอนุมัติ หรือโอนผลการเรียนจาก สถานฝึกงานอาชีพ หรือเทียบโอนจากประสบการณ์ด้านอาชีพของนักศึกษา

5.3 หมวดวิชากิจกรรม มี 3 ประเภทคือ

5.3.1 กิจกรรมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี แบ่งเป็น 3 ลักษณะ

คือ

1) กิจกรรมส่งเสริมการศึกษาหลักธรรม คำสอนของศาสนา

การประกอบพิธีในวันสำคัญทางศาสนา

2) กิจกรรมส่งเสริมการประพฤติปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนของ

ศาสนา

3) กิจกรรมส่งเสริมศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีอันดีงามของชาติ

5.3.2 กิจกรรมการพัฒนาชุมชนและสังคม เป็นกิจกรรมที่มีลักษณะ ดังนี้

1) เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมประสบการณ์การอยู่ร่วมกันในสังคม

ประชาธิปไตย การเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

2) เป็นกิจกรรมที่เป็นการแก้ปัญหาหรือพัฒนาชุมชน หรือการ

บำเพ็ญสาธารณประโยชน์

3) เป็นกิจกรรมที่เน้นการทำงานเป็นกลุ่ม และการมีส่วนร่วมของ

ชุมชน

5.3.3 กิจกรรมสนับสนุนการศึกษานอกโรงเรียน เป็นกิจกรรมที่มีลักษณะดังนี้

1) กิจกรรมส่งเสริมคุณภาพชีวิต

2) กิจกรรมประชาสัมพันธ์งานการศึกษานอกโรงเรียน

3) กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนางานการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ

สายอาชีพ และกิจกรรมอื่นใดในรูปแบบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษานอกโรงเรียน

กิจกรรมการพบกลุ่ม

1. กลุ่ม หมายถึง การรวมตัวของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยสมาชิกในกลุ่มจะต้องมีจุดประสงค์ที่แน่นอนร่วมกัน มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันในระดับหนึ่ง คือ สามารถพึ่งพาอาศัย ช่วยเหลือกันและกันได้ และสมาชิกนั้นพร้อมที่จะปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายนั้น ๆ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2528 : 3) นักศึกษาระดับมัธยมตอนปลายในกลุ่มหนึ่ง ๆ กำหนดไว้ไม่เกินกลุ่มละ 35 คน

2. กระบวนการกลุ่ม หมายถึง กระบวนการที่กลุ่มผู้เรียนผู้สอนเคลื่อนไหว และประสานกันในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการฝึกให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองและเกิดความเข้าใจสมาชิกในกลุ่มมากขึ้น เป็นการฝึกการเรียนรู้อย่างมีเหตุผล ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รู้จักการเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี ฝึกทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ รู้จักคิด ตัดสินใจอย่างสมเหตุสมผล สามารถพึ่งตนเองได้ (บัญญัติ ครุฑพุ่ม. 2539 : 12 ; อ้างอิงมาจาก อุดม เขยกิจวงศ์. 2529 : 73 - 74) กระบวนการพบกลุ่มเป็นวิธีเรียน วิธีสอนที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมการเรียนรู้แบบประชาธิปไตย ช่วยสร้างความสัมพันธ์อันอบอุ่น ทำให้ผู้เรียนเกิดทัศนคติที่ดี และยังมีส่วนช่วยทำให้ผู้เรียน รู้จักการนำ "กระบวนการคิดเป็น" มาใช้ในการตัดสินใจปัญหาได้

3. ทฤษฎีกระบวนการกลุ่มสำหรับการเรียนการสอน หมายถึง หลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยที่ผู้เรียนจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้อื่นในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ การเรียนการสอนแบบกลุ่ม ผู้สอนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ โดยการแสดงความรู้สึก ความคิด และพฤติกรรมการเรียนรู้ ซึ่งทำให้ผู้เรียนสามารถค้นพบสิ่งที่ต้องการเรียนรู้และเข้าใจปัญหาต่าง ๆ อย่างถ่องแท้ เป็นประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้รับจากการวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน จะเป็นสิ่งที่มีความหมายต่อผู้เรียนเป็นอย่างยิ่ง (นิยม ฉิมตระกูล และคณะ. 2522 : 115 - 116) เขียวพา เดชะคุปต์ (2522 : 228 - 231) ได้แบ่งการเรียนตามทฤษฎีกระบวนการกลุ่มออกเป็น 4 ระยะดังนี้

3.1 ระยะเวลาที่มีส่วนร่วม ผู้เรียนจะเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ เพราะว่าเป็นสมาชิกคนหนึ่งของกลุ่ม เป็นผู้ลงมือปฏิบัติ หรือคิดค้นแสวงหาสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ ด้วยตนเอง การมีส่วนร่วมของผู้เรียน ในการทำกิจกรรมจะเน้นการมีส่วนร่วมในทุก ๆ ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านปัญญาหรือสมองรวมทั้งด้านสังคม

3.2 ระยะเวลาวิเคราะห์ เป็นระยะที่ผู้เรียนจะร่วมวิเคราะห์ประสบการณ์การเรียนรู้ นั้นทันที จะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้กว้างขวาง สามารถประเมินความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม วิธีการเรียน ผลการเรียนรู้ ตลอดจนช่วยให้ผู้เรียนรู้จักตนเองมากขึ้น

3.3 ระยะเวลาสรุปและประยุกต์หลักการ ผู้เรียนจะรวบรวมแนวคิดที่ตนค้นพบ และแนวคิดที่ได้จากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของผู้อื่น แล้วสรุปหลักการของตนเอง จึงนำหลักการ นั้นไปประยุกต์ใช้ในอนาคตหรือประยุกต์ให้เข้ากับตนเอง

3.4 ระยะเวลาประเมิน ผู้เรียนจะเป็นผู้ประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองและของกลุ่ม จากการอภิปรายให้ข้อเสนอแนะและการติชมร่วมกับสมาชิกคนอื่น

4. แนวความคิดเกี่ยวกับการทำงานกลุ่ม นิยม จิมตระกูล และคณะ (2522 : 132) ได้กล่าวไว้ดังนี้

4.1 มนุษย์เป็นทรัพยากรที่มีค่าอย่างยิ่ง เมื่อทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ต้องตระหนักอยู่เสมอว่า สมาชิกทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นกลุ่มทุกครั้ง

4.2 ความแตกต่างระหว่างบุคคล มนุษย์เราย่อมมีความแตกต่างกัน เช่น ความสามารถ ความถนัด สติปัญญา อารมณ์ สังคม ประสบการณ์ ฯลฯ ดังนั้นเมื่อต้องการให้มนุษย์ทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข ต้องให้ทำงานตรงกับความสามารถและความถนัดของเขา

4.3 การทำงานร่วมกัน เป็นการพัฒนาความสามารถของสมาชิก

5. หลักการพบกลุ่มของวิธีเรียนทางไกล คือ การจัดกิจกรรมการพบกลุ่มวิธีเรียนทางไกลให้สอดคล้องกับปรัชญาการจัดการศึกษาของกรมการศึกษานอกโรงเรียนในเรื่อง คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น รู้จักปรับตนเองให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข และเนื้อหาของหลักการในแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 ที่ว่า "การจัดการศึกษาทุกระดับต้องมุ่งให้ผู้เรียน คิดเป็น ทำเป็น รู้จักแก้ปัญหาในการทำงาน และสนใจที่จะมีส่วนร่วมในภารกิจของส่วนรวม" (สิรินาฏ ราชเดิม. 2534 : 13)

6. จุดมุ่งหมายของการพบกลุ่ม กิจกรรมการพบกลุ่ม วิธีเรียนแบบทางไกล มีจุดมุ่งหมายดังนี้ (ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา. 2533 : 37)

- 6.1 เพื่อแก้ปัญหาการเรียนจากบทเรียนด้วยกระบวนการกลุ่มและการฟังตนเอง
- 6.2 เพื่อฝึกทักษะ กระบวนการพบกลุ่ม การคิด และตัดสินใจอย่างมีระบบและการช่วยเหลือเกื้อกูลกันในสังคม
- 6.3 เพื่อประยุกต์ความรู้จากบทเรียนและประสบการณ์มาใช้กับปัญหาในชีวิตประจำวันและสังคม
- 6.4 เพื่อร่วมหาแนวทางและปฏิบัติกิจกรรม ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรม และประเพณี
- 6.5 เพื่อใช้เป็นกิจกรรมเสริมการเรียนทั่วไปตามหลักสูตร

7. ลักษณะการพบกลุ่ม แบ่งออกเป็น 2 ประการ คือ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร. 2536 : 2 - 6 ; สิรินาถ ราชเดิม. 2534 : 13 - 14)

7.1 กิจกรรมการพบกลุ่มที่อยู่ในกระบวนการเรียนการสอน มีการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มแตกต่างกันออกไปตามวิธีเรียน สำหรับวิธีเรียนแบบทางไกลมีการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มได้ 3 ลักษณะคือ

- 1) พบกลุ่มรายสัปดาห์ ๆ ละครั้ง ๆ ละไม่น้อยกว่า 3 ชั่วโมง
- 2) พบกลุ่มรายบักษ์ ๆ ละครั้ง ๆ ละไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง
- 3) พบกลุ่มรายเดือน ๆ ละครั้ง ๆ ละ 2 วัน ๆ ละ ไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง

ลักษณะการพบกลุ่มที่ 1) เป็นการพบกลุ่มของนักศึกษาที่มีเวลาพบกลุ่มรายสัปดาห์ตามปกติคือพบกลุ่มรายสัปดาห์ ๆ ละ ครั้ง ๆ ละไม่น้อยกว่า 3 ชั่วโมง ส่วนลักษณะการพบกลุ่มที่ 2) และ 3) นั้น เป็นการพบกลุ่มของนักศึกษาที่ไม่มีเวลาพบกลุ่มรายสัปดาห์ตามปกติ ผู้เรียนที่จะขอพบกลุ่ม 2 ประเภทหลังนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าสถานศึกษา เพื่อให้ให้นักศึกษาสามารถเลือกทำกิจกรรมพบกลุ่มได้เพียงลักษณะเดียวในแต่ละภาคเรียน

ระยะเวลาการพบกลุ่มของนักศึกษาแต่ละครั้ง แบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงแรก เป็นการจัดกิจกรรมแก้ปัญหาการเรียน ใช้เวลาประมาณร้อยละ 30 ช่วงหลังเป็นการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต

และสังคม เป็นกิจกรรมฝึกกระบวนการคิด แก้ปัญหาที่เกิดขึ้น มีการอภิปราย ปฏิสัมพันธ์เสริมคุณธรรม นันทนาการ และการนันทนาการเรียนไปใช้ กิจกรรมช่วงนี้ใช้เวลาประมาณร้อยละ 70 นักศึกษาทางไกลต้องมีเวลาพบกลุ่มไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของเวลาพบกลุ่มทั้งหมดในแต่ละภาคเรียน หากนักศึกษาผู้ใดมีเวลาพบกลุ่มต่ำกว่าร้อยละ 75 ให้หัวหน้าสถานศึกษาพิจารณาการเข้าสอบปลายภาคเรียน

7.2 กิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นกิจกรรมที่เป็นเงื่อนไขของการจบหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แบ่งการจัดออกเป็น 2 ตอนคือ ภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ

1) ภาคทฤษฎีมีจุดประสงค์พร้อมขอบข่ายเนื้อหาเพื่อให้ผู้รู้โครงสร้างและกิจกรรมการพบกลุ่ม ระบุบทบาทผู้นำ ผู้ตามที่ดี บทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่ม ตระหนักถึงผลประโยชน์ของการพบกลุ่ม เรียนรู้และเข้าใจปรัชญาการศึกษานอกโรงเรียน ปฏิสัมพันธ์ จริยธรรม ตลอดจนเรียนรู้วิธีการเขียนโครงการ การวางแผน และการนำประโยชน์ที่ได้รับไปเป็นแนวทางในการปรับใช้และแก้ปัญหาให้กับชุมชนและตนเอง นอกจากนี้ยังปฏิสัมพันธ์ให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติที่ดีในการอยู่ร่วมกันในสังคม

2) ภาคปฏิบัติ ให้ดำเนินการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้

(1) กิจกรรมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนยึดมั่นในศาสนาและปฏิสัมพันธ์ที่ดี เพื่อธำรงรักษาไว้ซึ่งศิลปะ วัฒนธรรมและประเพณีที่ดีงามของท้องถิ่นและของชาติ

(2) กิจกรรมพัฒนาชุมชนและสังคม เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาและบำเพ็ญประโยชน์ เพื่อแก้ไขปัญหาของสังคมหรือทำให้สังคมและชุมชนดีขึ้น

(3) กิจกรรมสนับสนุนงานการศึกษานอกโรงเรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นงานการศึกษานอกโรงเรียน

กิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

1. ปรัชญาความเชื่อพื้นฐานในการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

(ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร. 2536 : 1) การจัดการศึกษาออกโรงเรียนสายสามัญ เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นให้นักศึกษาพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง และสั่งมาให้ดียิ่งขึ้น โดยยึดปรัชญาหรือความเชื่อพื้นฐานของกระบวนการแก้ปัญหา "คิดเป็น" ซึ่งมีองค์ประกอบอย่างน้อย 3 ประการคือ ข้อมูลที่เกี่ยวกับตนเอง สังคม สิ่งแวดล้อมและวิชาการ ประกอบกับการตัดสินใจภายในกรอบแห่งคุณธรรมเป็นหลักในการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตหนึ่ง เหตุผลความจำเป็นที่การจัดการศึกษาออกโรงเรียนสายสามัญ จะต้องจัดให้ผู้เรียนมีการพบกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตนั้นมีหลักการและเหตุผลสำคัญ 3 ประการคือ

1.1 เพื่อให้สอดคล้องกับปรัชญา หรือความเชื่อพื้นฐานของกระบวนการแก้ปัญหา "คิดเป็น" ซึ่งต้องอาศัยการรวบรวมข้อมูลให้รอบคอบทั้ง 3 ด้าน ดังกล่าวแล้วและนำข้อมูลนั้นมาอภิปรายร่วมกันในกลุ่มให้ชัดเจนก็จะทำให้สามารถตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.2 เพื่อส่งเสริมให้เกิดการทำงานร่วมกันในระบบกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้มีความรู้ความสามารถได้นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้นั้นไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์แก่สังคมและชุมชนที่ตนอาศัยอยู่

2. ความหมาย (กรมการศึกษาออกโรงเรียน. ม.ป.ป. : 3) กิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต หมายถึง กิจกรรมที่หลักสูตรการศึกษาออกโรงเรียนสายสามัญ พุทธศักราช 2530 ได้กำหนดเอาไว้ให้นักศึกษาจะต้องทำ โดยมีขั้นตอนและข้อปฏิบัติเอาไว้ชัดเจนนอกเหนือจากการพบกลุ่ม ซึ่งนักศึกษาต้องพบครูประจำกลุ่ม และหากนักศึกษาไม่ทำกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตจะมีผลให้นักศึกษาไม่จบหลักสูตร ส่วนความหมายของคุณภาพชีวิตนั้น บวร พุทธวงษ์ (2536 : 4) ได้สรุปความหมายของคุณภาพชีวิตว่า หมายถึง ชีวิตที่มีความสงบสุข ความเป็นอยู่ในระดับที่เหมาะสมสะดวกสบายตามควรแก่อัตภาพ มีความผสมกลมกลืนกับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และสังคมดำรงชีวิตอยู่ด้วยความรัก ความสามัคคี และเป็นชีวิตที่มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สังคมอารมณ์และสติปัญญา

3. วัตถุประสงค์ (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร. 2536 : 3)

การจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต มีวัตถุประสงค์ดังนี้

3.1 เพื่อให้ นักศึกษามีโอกาสใช้กระบวนการกลุ่ม แลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ โดยฝึกทักษะ ความมีเหตุผล การคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น

3.2 เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน สังคม และเกิด ความรู้สึกรักผูกพันเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน และสังคมอย่างแน่นแฟ้น และมีบทบาทหน้าที่ความ รับผิดชอบในฐานะ เป็นส่วนหนึ่งของสังคมและชุมชน

3.3 เพื่อปลูกฝังให้นักศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม รู้จักทบทวนปรัชญาศาสนา มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

ลักษณะของการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต จัดเป็น 2 ตอน คือ ภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ (การศึกษานอกโรงเรียน. 2538 : 157 - 158)

ภาคทฤษฎี มีจุดประสงค์พร้อมขอบข่ายเนื้อหา ดังนี้

- 1) เพื่อให้รู้โครงสร้างและกิจกรรมการพบกลุ่ม
- 2) เพื่อให้รับบทบาทผู้นำ ผู้ตามที่ดี
- 3) เพื่อให้ตระหนักถึงประโยชน์ของการพบกลุ่ม
- 4) เพื่อให้รับบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกกลุ่ม
- 5) เพื่อให้รู้กระบวนการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาและการนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต
- 6) เพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณธรรมและจริยธรรม
- 7) เพื่อให้รู้หลักการและประโยชน์ของการมีมนุษยสัมพันธ์ สามารถนำไปใช้ในการ ดำเนินชีวิต
- 8) เพื่อให้รู้วิธีการเขียนโครงการ
- 9) เพื่อให้ตระหนักถึงการวางแผนและประโยชน์การวางแผน
- 10) เพื่อให้เข้าใจและสามารถใช้กระบวนการกลุ่มในการคิด และแสวงหาแนวทางใน การแก้ปัญหาของชุมชนหรือสังคม
- 11) เพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติที่ดีในการอยู่ร่วมกันในสังคม

ภาคปฏิบัติ ให้ดำเนินการให้เป็นไปตามจุดประสงค์ของการจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ประกอบด้วยขอบข่ายเนื้อหา ดังนี้

1) กิจกรรมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมและประเพณี เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียน ยึดมั่นในศาสนา และปลูกฝังค่านิยมที่ดี เพื่อธำรงรักษาไว้ซึ่งศิลปะ วัฒนธรรมและประเพณีที่ดีงามของท้องถิ่น และของชาติ ตัวอย่างเช่น

กิจกรรมส่งเสริมการประกอบพิธีในวันสำคัญทางศาสนา

กิจกรรมส่งเสริมการศึกษาหลักธรรม คำสอนของศาสนา

กิจกรรมส่งเสริมการประพฤติตามหลักธรรม คำสอนของศาสนา

กิจกรรมส่งเสริมศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีอันดีงามของชาติ เช่น วันลอยกระทง วันสงกรานต์ การแต่งกายประจำชาติและการละเล่นพื้นเมือง

ฯลฯ

2) กิจกรรมพัฒนาชุมชนและสังคม เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาและบำเพ็ญประโยชน์ เพื่อแก้ไขปัญหาของสังคม หรือทำให้สังคมและชุมชนดีขึ้น เช่น

กิจกรรมขุดลอกคูคลอง ทางระบายน้ำในหมู่บ้าน

กิจกรรมกำจัดขยะมูลฝอยในที่สาธารณะ

กิจกรรมรักษาความสะอาดถนน ทางเดินในหมู่บ้าน

กิจกรรมปลูกต้นไม้ ดูแลรักษาสาธารณสมบัติ

กิจกรรมสร้างทางเท้า ทางเดินในหมู่บ้าน

กิจกรรมสร้างศาลาอเนกประสงค์

กิจกรรมสร้างส้วมสาธารณะ

กิจกรรมพ่ายกั้นน้ำ

ฯลฯ

3) กิจกรรมสนับสนุนงานศึกษานอกโรงเรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นสนับสนุนงาน การศึกษานอกโรงเรียน เช่น

กิจกรรมรณรงค์ เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติ (ครช.)

กิจกรรมส่งเสริมคุณภาพชีวิต (สคช.)

กิจกรรมประชาสัมพันธ์งานการศึกษานอกโรงเรียน

กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ศูนย์การเรียนรู้

ห้องสมุด แหล่งความรู้หมู่บ้าน หอกระจายข่าว ศูนย์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

กิจกรรมสนับสนุน และพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ

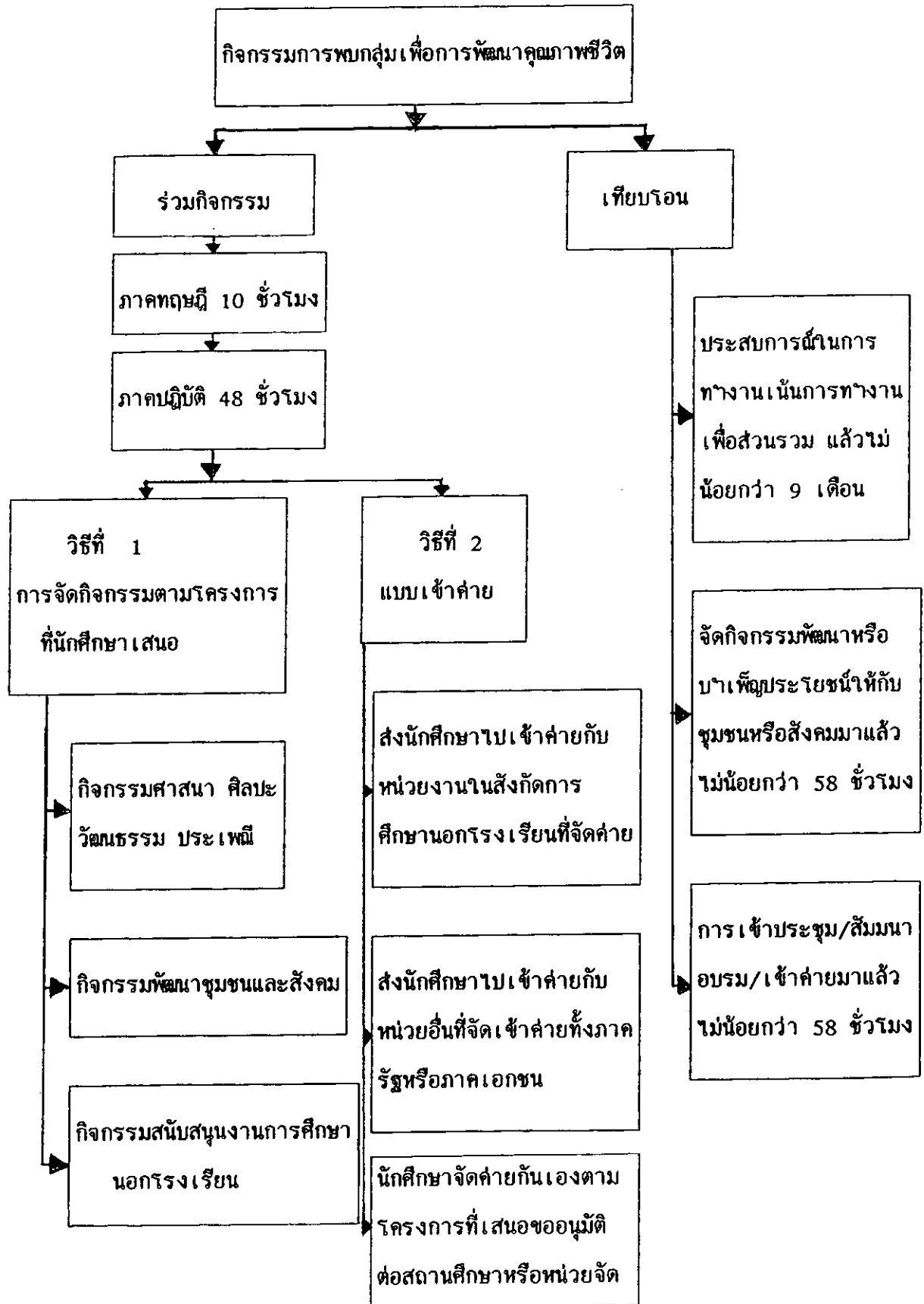
กิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนในรูปแบบอื่น ๆ

ฯลฯ

4. แนวทางของการจัดกิจกรรม การจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตมีเงื่อนไขต่อการดำเนินการดังนี้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2538 : 11)

4.1 นักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ณ วันขึ้นทะเบียนนักศึกษาต้องลงทะเบียนเรียนภาคละ 3 หมวดวิชา ตามวิธีการลงทะเบียนในแนวทางการจัดการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ พ.ศ.2537 เมื่อสอบได้หมวดวิชาบังคับ 5 หมวดวิชา หมวดวิชาเลือก 3 หมวดวิชา จึงทำกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตามเกณฑ์การทำกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเช่นเดียวกับนักศึกษาที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ ณ วันขึ้นทะเบียนนักศึกษา

4.2 นักศึกษาที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ ณ วันขึ้นทะเบียนนักศึกษา สามารถเลือกทำกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตภาคปฏิบัติได้ 2 แนวทาง คือ การร่วมทำกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และการเทียบโอนกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ดังแผนภูมิต่อไปนี้

ภาพประกอบ 2 แนวทางการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

ที่มา แผนภูมิแสดงขั้นตอนการจัดกิจกรรมพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตามวิธีที่ 1 และวิธีที่ 2 หน้า 18-20

การร่วมกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ลักษณะของการจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน 2538 : 15 - 17)

กิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตภาคทฤษฎี นักศึกษาต้องร่วมกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตภาคทฤษฎีจำนวน 10 ชั่วโมง โดยไม่ได้รับหน่วยกิจกรรม และต้องให้แล้วเสร็จก่อนทำกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตภาคปฏิบัติ โดยครอบคลุมถึง ขอบข่ายเนื้อหา ดังนี้ โครงสร้างและกิจกรรมการพบกลุ่ม ภาวะผู้นำ ผู้ตามที่ดี กระบวนการกลุ่ม การทำงานกลุ่ม กระบวนการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น คุณธรรม จริยธรรม มนุษยสัมพันธ์ การเขียนโครงการ และการวางแผนการทำงาน

กิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตภาคปฏิบัติ นักศึกษาต้องร่วมกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตภาคปฏิบัติไม่น้อยกว่า 48 ชั่วโมง จะได้รับ 48 หน่วยกิจกรรม ซึ่งจะจบหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยที่นักศึกษาสามารถเลือกทำกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตภาคปฏิบัติได้ 2 วิธีคือ

วิธีที่ 1 การจัดกิจกรรมการพบกลุ่มตามโครงการที่นักศึกษาขออนุมัติดำเนินการ

วิธีที่ 2 การจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแบบเข้าค่าย

วิธีที่ 1 การจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตามโครงการที่นักศึกษาขออนุมัติดำเนินการ การจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต จะต้องดำเนินการจากการที่นักศึกษาเป็นผู้เสนอโครงการ และขออนุมัติดำเนินการ ต้องประกอบด้วยขอบข่ายเนื้อหา ดังนี้ (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร. 2536 : 3 - 7) กิจกรรมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมและประเพณี กิจกรรมพัฒนาชุมชนและสังคม กิจกรรมสนับสนุนงานการศึกษานอกโรงเรียน โดยโครงการที่จัดกิจกรรมนั้นจะมีขนาดของกิจกรรมแตกต่างกันไป โดยคำนึงถึงความยากง่ายของกิจกรรม ระยะเวลาที่ทำกิจกรรม คุณค่าของกิจกรรมที่เกิดขึ้น แบ่งเป็น 4 ขนาด คือ

1. กิจกรรมขนาดเล็ก เป็นกิจกรรมง่าย ๆ ระยะเวลาสั้น ๆ มีค่า 6 หน่วยกิจกรรม

2. กิจกรรมขนาดกลาง เป็นกิจกรรมที่ค่อนข้างยากขึ้น ต้องใช้เวลามากขึ้นและมีคุณค่าสูงกว่ากิจกรรมขนาดเล็ก มีค่า 12 หน่วยกิจกรรม

3. กิจกรรมขนาดใหญ่ เป็นกิจกรรมที่ยาก ใช้เวลาปฏิบัติมาก และมีคุณค่าสูงกว่ากิจกรรมขนาดกลาง มีค่า 24 หน่วยกิจกรรม

4. กิจกรรมขนาดพิเศษ เป็นกิจกรรมที่คิดริเริ่มทำด้วยตนเองในฐานะที่เป็นผู้นำหรือให้ผู้อื่นที่เป็นผู้มีส่วนร่วมในกิจกรรมนี้ เป็นกิจกรรมที่ยาก ใช้เวลาในการปฏิบัติมาก และมีคุณค่าสูงกว่ากิจกรรมขนาดใหญ่มีค่า 48 หน่วยกิจกรรม

นักศึกษาจะเลือกทำในโครงการที่มีขนาดของกิจกรรมขนาดใดก็ได้ แต่ต้องรวมกันแล้วได้ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิจกรรม และหลักการสำคัญของการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตวิธีที่ 1 มีลักษณะดังนี้ (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร. 2536 : 1 - 2)

1. เป็นกิจกรรมหรือโครงการที่ใช้กระบวนการกลุ่ม โดยมีประชาชนเข้าร่วมสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการอย่างชัดเจน
2. เป็นกิจกรรมหรือโครงการที่ใช้หลักการประสานงานเพื่อนำไปสู่การพัฒนาชุมชนแบบพึ่งพาตนเอง และใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สังคมส่วนรวม และชุมชน
3. เป็นกิจกรรมหรือโครงการที่นำไปสู่การแก้ปัญหา ส่งเสริมสนับสนุนหรือกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนให้ดียิ่งขึ้น
4. เป็นกิจกรรมหรือโครงการที่ผ่านการพิจารณา วิเคราะห์ อภิปราย จากกลุ่ม ให้เป็นกิจกรรมหรือโครงการที่ผ่านการพิจารณาสามารถนำไปดำเนินการได้
5. เป็นกิจกรรมหรือโครงการที่ได้ปรึกษาหารือ และได้รับการรับรองจากหัวหน้าสถานศึกษา
6. เป็นกิจกรรมหรือโครงการที่ไม่มีค่าตอบแทนใด ๆ สำหรับนักศึกษา แต่ได้ผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม และนักศึกษาผู้รับผิดชอบจะได้จำนวนหน่วยกิจกรรมตามที่ได้รับอนุมัติโครงการ
7. เป็นกิจกรรมหรือโครงการที่ส่งเสริมการนำความรู้จากการเรียนไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชนและสังคม

ขั้นตอนและแนวทางในการปฏิบัติกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตวิธีที่ 1

(ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร. 2536 : 4 - 5 ; กรมการศึกษานอกโรงเรียน. ม.ป.ป. : 4) นักศึกษาที่ร่วมกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในโครงการเดียวกัน

ต้องเป็นนักเรียนในระดับการศึกษาเดียวกัน และต้องทำกิจกรรมนั้นให้เสร็จสิ้นภายใน 1 ภาคเรียน ยกเว้นกรณีที่ไม่สามารถกระทำให้เสร็จสิ้นภายใน 1 ภาคเรียนต้องได้รับอนุมัติจากหัวหน้าสถานศึกษาเป็นกรณีพิเศษ และมีขั้นตอนปฏิบัติ ดังนี้

1. นักเรียนโดยคำแนะนำของครูประจำกลุ่ม ศึกษาทฤษฎี และหาแนวทางการทำกิจกรรม โดยเน้นการทำกิจกรรมกลุ่มและมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาตามขอบข่ายเนื้อหาในภาคปฏิบัติ
2. จัดทำโครงการโดยครูประจำกลุ่มเป็นที่ปรึกษา แล้วเสนอสถานศึกษา
3. สถานศึกษาพิจารณาโครงการโดยตั้งกรรมการ 1 ชุด เพื่อติดตามและประเมิน
4. เมื่อกรรมการเสนอผลการพิจารณาเพื่อตีค่าหน่วยกิจกรรม และให้หัวหน้าสถานศึกษาเห็นชอบ

5. นักเรียนดำเนินการกิจกรรมตามโครงการ
6. กรรมการติดตามและประเมินผลเสนอหัวหน้าสถานศึกษา
7. หัวหน้าสถานศึกษาอนุมัติผลกิจกรรม

ประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรม

1. สามารถนำกระบวนการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้
2. ช่วยทำให้มีมนุษยสัมพันธ์ดีขึ้น และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคมได้
3. ตระหนักถึงความสำคัญของกระบวนการกลุ่ม การทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ และสามารถนำหลักการนี้ไปใช้แก้ปัญหาของชุมชนหรือสังคมได้
4. ตระหนักถึงความสำคัญของศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมและประเพณี จนพร้อมที่จะอนุรักษ์ไว้ให้ชุมชนต่อไป
5. ตระหนักถึงความสำคัญของชุมชน สังคม และพร้อมที่จะช่วยกันพัฒนาชุมชนและสังคมให้ดีขึ้น

วิธีที่ 2 การจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแบบเข้าค่าย นักเรียนต้องร่วมทำกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตภาคทฤษฎี เช่นเดียวกับวิธีที่ 1 ก่อนจึงร่วมกิจกรรมการพบกลุ่มภาคปฏิบัติได้ดังนี้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2538 : 21)

1. การเข้าค่ายกับหน่วยงานในสังกัด การศึกษานอกโรงเรียน (กสน.) ที่จัดค่าย เช่น ศูนย์บริการเพื่อการศึกษา อุทยานวิทยาศาสตร์ ณ. หัวกอก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นต้น

โดยที่สถานศึกษาหรือหน่วยจัดฯ ต้องประสานงานกับหน่วยงานดังกล่าวก่อนเปิดภาคเรียน อย่างน้อย 1 เดือน เมื่อนักศึกษาจะร่วมเข้าค่ายเพื่อทำกิจกรรมกับหน่วยงานใด ต้องให้ สถานศึกษาหรือหน่วยจัดฯ เป็นผู้จัดทำหนังสือส่งตัวนักศึกษา ให้กับหน่วยงานนั้นโดยตรง

2. การเข้าค่ายในลักษณะที่นักศึกษาไปเข้าค่ายกับหน่วยงานอื่นที่จัดกิจกรรมการเข้า ค่ายทั้งภาครัฐหรือภาคเอกชน มีวิธีดำเนินการดังนี้

2.1 ต้องให้สถานศึกษาหรือหน่วยจัดฯ ได้พิจารณาว่าหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ที่จัดกิจกรรมเข้าค่ายนั้นมีวัตถุประสงค์และหลักการของการจัดกิจกรรมเข้าค่ายนั้น ๆ ว่าสอดคล้อง กับวัตถุประสงค์หลักการกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตมากน้อยเพียงใดโดยคำนึงถึง เนื้อหาสาระ และจำนวนชั่วโมงตามเกณฑ์การจัดกิจกรรมการพบกลุ่มตามหลักสูตรการศึกษานอก โรงเรียน สายสามัญ

2.2 ให้สถานศึกษาหรือหน่วยจัดฯ ดำเนินการประสานงานล่วงหน้ากับหน่วยงาน นั้นตามเวลาที่เหมาะสม

2.3 ให้สถานศึกษาหรือหน่วยจัดฯ ดำเนินการส่งตัวนักศึกษาเข้าค่ายกับ หน่วยงานนั้น ๆ

3. การเข้าค่ายในลักษณะที่นักศึกษาจัดเข้าค่ายกันเองตามโครงการที่เสนอขออนุมัติ ให้สถานศึกษาหรือหน่วยจัดฯ ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม แบบเข้าค่าย และกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด

ขั้นตอนและแนวทางในการปฏิบัติกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต วิธีที่ 2

(กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2538 : 22)

นักศึกษาต้องยื่นคำร้องแสดงความจำนงต่อสถานศึกษาที่ขึ้นทะเบียนนักศึกษาโดยผ่าน ครูผู้สอนหรือครูประจำกลุ่ม หรืออาจารย์ประจำกลุ่มว่า จะทำกิจกรรมการพบกลุ่มแบบเข้าค่าย ประเภทใด ในภาคเรียนใดพร้อมกับการลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคเรียน เพื่อเสนอขออนุมัติ ต่อหัวหน้าสถานศึกษาหรือหน่วยจัดฯ ในช่วงเวลาที่กำหนด

ในกรณีที่นักศึกษามีความจำเป็นต้องไปทำกิจกรรมการพบกลุ่มแบบเข้าค่ายกับหน่วยงาน อื่นที่จัดกิจกรรมการเข้าค่าย ตามหลักการหรือแนวทางที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนด

หรือให้การรับรองนักศึกษาต้องแสดงความจำนงต่อสถานศึกษาที่ขึ้นทะเบียนเรียนไว้และต้องได้รับอนุญาตทั้งจากสถานศึกษาหรือหน่วยจัดฯ และหน่วยงานที่จัดกิจกรรมการเข้าค่ายดังกล่าว

การเทียบโอนกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต นักศึกษาที่จะขอเทียบโอนกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ต้องมีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ ณ วันขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาพร้อมหลักฐานดังนี้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2538 : 5 - 6)

1. เป็นผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานเน้นการทำงานเพื่อส่วนรวมมาแล้วไม่น้อยกว่า 9 เดือน
2. การเข้าร่วมกิจกรรมที่พัฒนาหรือบำเพ็ญประโยชน์ให้กับชุมชนหรือสังคมมาแล้วไม่น้อยกว่า 58 ชั่วโมง
3. การเข้าร่วมประชุม สัมมนา อบรมหรือเข้าค่ายลักษณะต่าง ๆ ที่สถานศึกษาเห็นชอบมาแล้วไม่น้อยกว่า 58 ชั่วโมง

สำหรับการนับชั่วโมง สามารถนำชั่วโมงจากข้อ 2 และข้อ 3 มานับรวมกันได้ และหลักฐานใดที่เคยนำมาเทียบโอนแล้วจะนำมาใช้อีกไม่ได้ กรณีที่ใช้หลักฐานเป็นผู้มีประสบการณ์ในการทำงานเป็นการทำงานเพื่อส่วนรวม ถ้าเคยนำมาเทียบโอนแล้ว เมื่อเทียบโอนในระดับที่สูงขึ้นต้องมีหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่ามีการพัฒนางานหรือกิจกรรมเพิ่มเติม และสำหรับกรณีที่ใช้หลักฐานเกี่ยวกับการพัฒนาหรือบำเพ็ญประโยชน์ให้กับชุมชนหรือสังคม ถ้าเคยนำมาเทียบโอนแล้ว เมื่อเทียบโอนในระดับที่สูงขึ้นต้องมีหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่ามีการพัฒนาหรือปฏิบัติกิจกรรมอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาวิธีเรียนแบบทางไกลของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ในการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตทั้งในและต่างประเทศที่ศึกษาค้นคว้าได้มีดังนี้

1. งานวิจัยในประเทศ

รัตนา รัตนประสพโชค (2524 : 41 - 42) ได้ศึกษาการพัฒนาสื่อสารระหว่าง

บุคคลด้วยกิจกรรมกลุ่ม โดยศึกษากับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี แบ่งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 20 คน โดยใช้โปรแกรมการฝึกกิจกรรม ซึ่งประกอบด้วยการฝึกกิจกรรมต่าง ๆ 10 ครั้ง กับกลุ่มทดลอง ผลการทดลอง ปรากฏว่า กิจกรรมกลุ่มที่มีผลต่อการสื่อสารระหว่างบุคคลของนักเรียนที่ฝึกกิจกรรมกลุ่มก่อนและหลังการฝึก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พรพิมล เพ็ญณะ (2527 : 52) ได้ศึกษาผลการให้คำปรึกษาที่มีต่อการพัฒนาการสื่อสารระหว่างบุคคล ผลปรากฏว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มสามารถพัฒนาสื่อสารระหว่างบุคคล คือสามารถพัฒนาให้บุคคลมีทักษะในการสื่อสาร ซึ่งประกอบด้วยมโนภาพแห่งตนที่เหมาะสม การมีทักษะการฟัง การกล้าแสดงความรู้สึก ความคิดเห็น การควบคุมการแสดงออกทางอารมณ์ และกล้าเปิดเผยตนเองได้

อุษา เทียนทอง (2530 : บทคัดย่อ) ศึกษาลักษณะการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มของครูประจำกลุ่มการศึกษาแบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 ทางวิทยุและโทรทัศน์ เกี่ยวกับพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมพบกลุ่มใน 6 ด้าน คือด้านบรรยากาศทั่วไป ด้านซักถามและตอบปัญหาการเรียน ด้านการอภิปราย ด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ด้านนันทนาการ และด้านกิจกรรมต่อเนื่อง โดยจำแนกตามวุฒิ อายุ อาชีพ ประสบการณ์ และสถานที่พบกลุ่ม และศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มของครูประจำกลุ่มในเขตภาคกลาง ได้สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. กิจกรรมด้านปลูกฝังสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติได้น้อยกว่าร้อยละ 50
2. ครูประจำกลุ่มขาดทักษะในการจัดกิจกรรมพบกลุ่ม
3. ผู้เรียนต้องการให้ครูประจำกลุ่มสอนเรื่องการแก้ปัญหาจากบทเรียนมากกว่าการจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม

อนันต์ ศรีจันทร์ (2531 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการการพบกลุ่มของผู้เรียน การศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 ทางวิทยุและโทรทัศน์ในเขตการศึกษา 6 ทางด้านครูประจำกลุ่ม ด้านวิธีการและกิจกรรมพบกลุ่ม ด้านคุณสมบัติของผู้เรียน และด้านสถานที่พบกลุ่ม ได้สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับด้านวิธีการและกิจกรรมการพบกลุ่มดังนี้ วิธีการและกิจกรรมพบกลุ่มควรเป็นการแก้ปัญหาด้านการเรียนมากกว่ากิจกรรมด้านพัฒนาคุณภาพชีวิต สำหรับกิจกรรมด้านพัฒนา

คุณภาพชีวิต นักศึกษาผู้ใหญ่มีความต้องการให้ครูประจำกลุ่มสนับสนุนให้นักศึกษาได้แสดงออกตามความสามารถ และประเด็นปัญหาที่ใช้ในการอภิปรายควรจะตรงกับคู่มือเรียน ส่วนทางด้านคุณสมบัติของผู้เรียน นักศึกษาผู้ใหญ่มีความต้องการให้ผู้เรียนมีความสนิทสนมเป็นกันเอง และยอมรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม

อุบล ทศนโรวิท (2531 : บทคัดย่อ) ศึกษาเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 ทางวิทยุและไปรษณีย์ ในเขตการศึกษาออกโรงเรียนภาคกลางในด้านครูประจำกลุ่ม ด้านผู้เรียน ด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม และด้านสภาพแวดล้อม โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส และสถานภาพการทำงาน ได้สรุปผลการวิจัยดังนี้ นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และสถานภาพการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพที่เป็นจริง และสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการพบกลุ่มด้านครูประจำกลุ่ม ด้านผู้เรียน ด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม และด้านสภาพแวดล้อม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นนักศึกษาที่มีสถานภาพการสมรสต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวัง ในด้านครูประจำกลุ่ม และด้านผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม และด้านสภาพแวดล้อม นักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

รุ่งทิภา ศรีวรรณ (2532 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบบทบาทของสตรีกับบทบาทของบุรุษที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามความจำเป็นขั้นพื้นฐาน 8 ประการ (จปฐ.8) ตามแผนพัฒนาชนบทแห่งชาติในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติระยะที่ 6 (2530-2534) พบว่า บทบาทในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสตรีและบุรุษ มีบทบาทในระดับปานกลาง แต่สตรีมีบทบาทมากกว่าบุรุษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และบทบาทด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม สตรีมีบทบาทมากกว่าบุรุษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สิรินาฏ ราชเดิม (2534 : 37 - 72) ศึกษาความคิดเห็นในการพบกลุ่มของนักศึกษาทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตการศึกษา 3 ที่มีต่อสภาพการพบกลุ่ม 4 ด้าน คือ ด้านบทบาทของครูประจำกลุ่ม ด้านบทบาทของสมาชิกในกลุ่มผู้เรียน ด้านการจัดกิจกรรมในการพบกลุ่ม ด้านสถานที่พบกลุ่ม โดยจำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพการสมรส และสภาพการทำงานตามอาชีพ ได้สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. นักศึกษาทางไกลที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นในการพบกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเฉพาะในข้อที่ได้แสดงความคิดเห็นในการแก้ปัญหาชุมชนนั้นเพศชายจะแสดงความคิดเห็นมากกว่าเพศหญิง

2. นักศึกษาทางไกลที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นในการพบกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ในข้อได้แสดงความคิดเห็นในการแก้ปัญหาชุมชน และได้ร่วมกันทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชนนั้นจะแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. นักศึกษาทางไกลที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นในการพบกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเฉพาะในข้อได้ร่วมกันทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ร่วมกับชุมชน และทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ผู้ที่มีสถานภาพการสมรสเป็นโสดจะร่วมทำกิจกรรมมากกว่าผู้ที่มีสถานภาพการสมรสแล้ว

4. นักศึกษาทางไกลที่มีสภาพการทำงานตามอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นในการพบกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ในด้านบทบาทของสมาชิกในกลุ่มผู้เรียนที่มีความคิดเห็นในการพบกลุ่มจะแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ชูกิจ อุษายพันธ์ (2536 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษากิจกรรมการพบกลุ่มและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนนอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นวิธีเรียนทางไกล เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ กับนักศึกษา 8 คน เป็นหญิง 4 คน ชาย 4 คน ที่บ้านบาตูปูเต๊ะ ตำบลเกาะลิบง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ในการปฏิบัติตนของนักศึกษา 4 ด้านคือ

1. ด้านการศึกษา มีการปฏิบัติตนในด้านการศึกษาน้อยมาก
2. ด้านการมีส่วนร่วมในกลุ่ม มีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มน้อยมาก
3. ด้านนันทนาการ ใช้เวลาว่างเกือบทั้งหมดเกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการ
4. ด้านการคิดแก้ปัญหา จะมองเพียงด้านเดียว เน้นความเจริญทางวัตถุมาก มีความสามารถด้านการคิดน้อย

ความสามารถด้านการคิดน้อย

อัญชรีย์ สรวงท่าไม้ (2536: บทคัดย่อ) ศึกษาความคิดเห็นของครูประจำกลุ่มและนักศึกษายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกลที่มีต่อกิจกรรมการพบกลุ่มการเรียนนอกโรงเรียน ด้านกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน กิจกรรมแก้ปัญหาการเรียน กิจกรรมนันทนาการ

กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต และกิจกรรมต่อเนื่อง ได้สรุปผลด้านกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตไว้ดังนี้
ครูประจำกลุ่ม และนักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตในระดับปานกลาง
และมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ดิเรกภัทร์ สุวรรณชาติ (2537 : 116 - 134) ศึกษาปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา
ผู้ใหญ่ทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครในด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาการ
เรียน ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม และด้านกิจกรรมต่อเนื่อง จำแนกตามเพศ
อายุ และสถานภาพการทำงาน สำหรับด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม ได้สรุปผลดังนี้

1. นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีปัญหาคู่กลุ่มด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักศึกษาที่มีอายุต่างกันมีปัญหาคู่กลุ่มด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี มีปัญหาว่า
กิจกรรมที่จัดส่วนใหญ่ไม่ได้ส่งเสริมให้เป็นกิจกรรมมาเพื่อประโยชน์ต่อชุมชน ไม่ได้เอาปัญหาของ
ชุมชนมาร่วมกันแก้ไข และไม่ได้ส่งเสริมให้ทำกิจกรรมร่วมกับชุมชน

3. นักศึกษาที่มีสถานภาพการทำงานต่างกัน มีปัญหาคู่กลุ่มด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนา
คุณภาพชีวิตและสังคมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บัญญัติ ครุฑพุ่ม (2539 : บทคัดย่อ) ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาทางไกลต่อ
การจัดกิจกรรมพบกลุ่มตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2530
ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านการแก้ปัญหาการเรียน และด้านเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต จำแนกตามเพศ
อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และสถานที่พบกลุ่ม ได้สรุปผลการวิจัยด้านเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ไว้
ดังนี้

1. นักศึกษาทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัด
กิจกรรมพบกลุ่มด้านเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. นักศึกษาทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัด
กิจกรรมพบกลุ่มด้านเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. นักศึกษาทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมพบกลุ่มด้านเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. งานวิจัยในต่างประเทศ

ฮูล (Houle. 1961 : 16 - 25) ได้ทำการศึกษาสาเหตุที่นักศึกษาผู้ใหญ่เข้าศึกษาต่อในโครงการผู้ใหญ่มหาวิทยาลัยชิคาโก ผลการศึกษาพบว่านักศึกษามีเป้าหมายของตนเองว่าเมื่อเข้าร่วมโครงการเพราะคิดว่าสามารถตอบสนองความต้องการและความสนใจของตนเอง เมื่อมุ่งกิจกรรมก็เพราะต้องการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม โดยมุ่งเน้นมนุษยสัมพันธ์ และเมื่อมุ่งการเรียนต้องได้รับความรู้และทักษะต่าง ๆ เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้เพื่อประกอบอาชีพ

เทรปปา และไฟรค์ (อิรภัทร์ สุวรรณชาติ. 2537 : 142 ; อ้างอิงมาจาก Treppa and Frike. 1972 : 466 - 468) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ผลการศึกษาพบว่าสมาชิกมีความเข้าใจในตนเอง และเห็นคุณค่าในการพัฒนาคุณภาพชีวิต

ไฮคิต (สุวรรณณี พร้อมเพรียงชัย. 2534 : 46 ; อ้างอิงมาจาก Heidik. 1982 : 3448 - 3449) ได้ทำการตรวจสอบคุณภาพชีวิต และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตกับความรัก ความเป็นอยู่ ฐานะ และคุณธรรม จริยธรรม โดยทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 133 คน ผลการศึกษาพบว่าคุณภาพชีวิตมีความสัมพันธ์กันในทางบวกกับความรัก ความเป็นอยู่ ฐานะ และคุณธรรม จริยธรรม โดยกลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นอยู่ ฐานะ คุณธรรมและจริยธรรมกับคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน ยกเว้นในเรื่องความรัก นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษาที่เรียนวิชาเอกต่างกันมีความคิดเห็นต่อความสัมพันธ์ระหว่างความรัก ความเป็นอยู่ ฐานะ และคุณธรรม จริยธรรมกับคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน

2. นักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน
3. นักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน
4. นักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลที่มีประเภทของการจบการศึกษาจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้นต่างกันมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาผู้ใหญ่ ทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดกาญจนบุรี ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ลงทะเบียนเรียนวิธีเรียนทางไกลกับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดกาญจนบุรี ^{กทว 3}
ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา ~~2539~~²⁵⁴⁰ จำนวน ~~4,917~~^{6,402} คน

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ลงทะเบียนเรียนวิธีเรียนทางไกลกับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดกาญจนบุรี ^{กทว 3}
ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา ~~2539~~²⁵⁴⁰ จำนวน 420 คน ซึ่งเป็นจำนวนมากกว่า 370 คน ที่ได้จากรายงสำเร็จของยามาเน่ (Yamane. 1967 : 886) ที่กำหนดให้มีความคลาดเคลื่อนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) ดังต่อไปนี้

2.1 แบ่งศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอและกิ่งอำเภอ ออกเป็น 2 กลุ่ม โดยผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ตามจำนวนของนักศึกษา ดังนี้ ^{1/101}

1/๒๗

1) ศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนนอกโรงเรียนอาเภอที่มีจำนวนนักเรียนมาก หมายถึง ศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนอาเภอที่มีจำนวนนักเรียนมากกว่า 500 คน ได้แก่ อาเภอเมือง อาเภอท่าม่วง อาเภอท่ามะกา 1/๒๗
1/๒๗ อาเภอท่าม่วง 1/๒๗ อาเภอท่ามะกา 1/๒๗ อาเภอเมือง 1/๒๗

2) ศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนอาเภอและกิ่งอาเภอที่มีจำนวนนักเรียน น้อย หมายถึง ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนอาเภอและกิ่งอาเภอที่มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 500 คน ได้แก่ อาเภอพนมทวน อาเภอหนองพลอย อาเภอเสาวชัย อาเภอศรีสวัสดิ์ อาเภอไทรโยค อาเภอทองผาภูมิ อาเภอสังขละบุรี อาเภอด่านมะขามเตี้ย กิ่งอาเภอหนองปรือ กิ่งอาเภอห้วยกระเจา 1/๒๗
1/๒๗ อาเภอเมือง 1/๒๗ อาเภอท่าม่วง 1/๒๗ อาเภอท่ามะกา 1/๒๗ อาเภอพนมทวน 1/๒๗ อาเภอหนองพลอย 1/๒๗ อาเภอเสาวชัย 1/๒๗ อาเภอศรีสวัสดิ์ 1/๒๗ อาเภอไทรโยค 1/๒๗ อาเภอทองผาภูมิ 1/๒๗ อาเภอสังขละบุรี 1/๒๗ อาเภอด่านมะขามเตี้ย 1/๒๗ กิ่งอาเภอหนองปรือ 1/๒๗ กิ่งอาเภอห้วยกระเจา 1/๒๗

2.2 สุ่มศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนอาเภอและกิ่งอาเภอเพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยการจับฉลากได้ศูนย์บริการการศึกษา ออกโรงเรียนอาเภอและกิ่งอาเภอที่เป็นกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1) ศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนอาเภอที่มีจำนวนนักเรียนมากกว่า 500 คน มาจำนวน 2 อาเภอ ได้แก่ อาเภอเมือง อาเภอท่ามะกา 1/๒๗
1/๒๗ อาเภอเมือง 1/๒๗ อาเภอท่ามะกา 1/๒๗

2) ศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนอาเภอและกิ่งอาเภอที่มีจำนวนนักเรียน น้อยกว่า 500 คน มาจำนวน 6 อาเภอ ได้แก่ อาเภอพนมทวน อาเภอไทรโยค อาเภอทองผาภูมิ อาเภอสังขละบุรี อาเภอด่านมะขามเตี้ย กิ่งอาเภอหนองปรือ 1/๒๗
1/๒๗ อาเภอเมือง 1/๒๗ อาเภอท่าม่วง 1/๒๗ อาเภอท่ามะกา 1/๒๗ อาเภอพนมทวน 1/๒๗ อาเภอไทรโยค 1/๒๗ อาเภอทองผาภูมิ 1/๒๗ อาเภอสังขละบุรี 1/๒๗ อาเภอด่านมะขามเตี้ย 1/๒๗ กิ่งอาเภอหนองปรือ 1/๒๗

2.3 สุ่มห้องเรียนจากศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนอาเภอและกิ่งอาเภอที่เป็น กลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างมีอัตราส่วนระหว่างศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนอาเภอที่มีจำนวน นักเรียนมาก : ศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนอาเภอที่มีจำนวนนักเรียนน้อย = 4 : 1 ด้วยวิธีการ จับฉลาก ได้ศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนอาเภอที่มีจำนวนนักเรียนมากศูนย์ละ 4 ห้องเรียน และศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนอาเภอและกิ่งอาเภอที่มีจำนวนนักเรียนน้อยศูนย์ละ 1 ห้องเรียน ได้จำนวนห้องเรียนทั้งหมด 14 ห้องเรียน ซึ่งมีนักเรียนห้องละ 30 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

420 คน

ตาราง 1 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน
อำเภอและกิ่งอำเภอ

ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน อำเภอและกิ่งอำเภอ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	
		จำนวนห้องเรียน	จำนวนนักศึกษา
<u>ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน</u>			
<u>อำเภอที่มีจำนวนนักศึกษามาก</u>			
เมือง * ~~เมือง~~ ~~เมือง~~	1,190	4	120
ท่าม่วง ~~ท่าม่วง~~ ~~ท่าม่วง~~	872	-	-
ท่ามะกา * ~~ท่ามะกา~~ ~~ท่ามะกา~~	828	4	120
<u>ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ</u>			
<u>และกิ่งอำเภอที่มีจำนวนนักศึกษาน้อย</u>			
พนมทวน *	455	1	30
บ่อพลอย	355	-	-
เลาขวัญ	201	-	-
ศรีสวัสดิ์	74	-	-
ไทรโยค *	189	1	30
ทองผาภูมิ *	131	1	30
สังขละบุรี *	113	1	30
ด่านมะขามเตี้ย *	310	1	30
กิ่งอำเภอหนองปรือ *	153	1	30
กิ่งอำเภอห้วยกระเจา	106	-	-
รวม	4,977	14	420

ที่มา ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดกาญจนบุรี นับถึง 14 กุมภาพันธ์ 2540

* หมายถึง ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอและกิ่งอำเภอที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทั้งหมด 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ตัวแปร เพศ อายุ อาชีพ ปัจจุบัน ประเภทของการจบการศึกษาจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวนครั้งที่เข้าร่วมกิจกรรม เป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในด้านลักษณะของการจัดกิจกรรม ด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตรประจำวัน และด้านปัจจัยสภาพแวดล้อม ลักษณะเป็นประโยคข้อความประกอบด้วยมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 อันดับ คือความคิดเห็นมากที่สุด ถึงความคิดเห็นน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช 2530 และเกณฑ์การจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช 2534 แล้วนำมาประมวลเพื่อกำหนดขอบเขตในการศึกษาวิจัย และสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2. ศึกษาจากบุคคลที่มีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้แก่ หัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน อาเภอในจังหวัดกาญจนบุรี เจ้าหน้าที่ที่ดำเนินงานจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญของศูนย์การศึกษา

บทที่ 3

นอกโรงเรียนจังหวัดกาญจนบุรี ครูประจำกลุ่ม และนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อนำประสบการณ์จากบุคลากรดังกล่าวข้างต้นไปสร้างแบบสอบถามตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert Type Scale)

3. ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยพิจารณาจากแนวทางที่ได้จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น ทั้งในข้อ 1 และ 2 มาสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

4. นำแบบสอบถามฉบับร่างไปเสนอประธานกรรมการและกรรมการควบคุมปริญญาบัตรตรวจสอบ และขอคำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุงในเรื่องเกี่ยวกับสำนวนภาษาให้มีข้อความที่ชัดเจน รัดกุม เข้าใจง่าย ตัดข้อความในส่วนที่ไม่ชัดเจนหรือซ้ำซ้อนออก ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อคำถามที่มีข้อความตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย ซึ่งเป็นการหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

5. นำแบบสอบถามฉบับร่างที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไขจากข้อ 4 ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2530 และเกณฑ์การจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2534 จำนวน 5 คน ทำการตรวจสอบเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้เกณฑ์จากผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับข้อความแบบสอบถามแต่ละข้อจาก 3 ใน 5 แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขให้เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามฉบับที่ปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้ายไปทดลองใช้ (Try out) ^{กทบ 3} กับนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดกาญจนบุรีที่มาเข้ากลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน นำไปคำนวณหาค่าอำนาจจำแนก โดยใช้ค่าสถิติ t เลือกข้อที่มีค่า t มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้ข้อคำถามที่มีค่า t ระหว่าง 2.23 - 7.53 ไปคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น

7. คำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1970 : 161) ปรากฏว่าแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น = 0.95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ไปยัง
ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดกาญจนบุรี ^{กทช 3} เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ออกหนังสือราชการไปยัง
ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอในจังหวัดกาญจนบุรี ^{กทช 3} เพื่อขอความร่วมมือจากนักศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ลงทะเบียนเรียน วิธีเรียนทางไกล ช่วยตอบแบบสอบถาม ^{กทช 6}

2. นำหนังสือจากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดกาญจนบุรีไปขอความอนุเคราะห์
จากหัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ ^{กทช 3} และครูประจำกลุ่ม เพื่อขอความร่วมมือ
ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วจึงนำแบบสอบถามไปแจกแก่นักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลระดับมัธยม
ศึกษาตอนปลาย จังหวัดกาญจนบุรี ^{กทช 3} ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา คัดเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ ตรวจสอบให้คะแนนและนำไป
วิเคราะห์

ผลการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนทั้งสิ้น 417 ฉบับ คิดเป็น
ร้อยละ 99.28 ของแบบสอบถามที่ส่งออกไป 420 ฉบับ เมื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของ
แบบสอบถาม พบว่า มีแบบสอบถามที่สมบูรณ์และนำไปวิเคราะห์ได้ 395 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ
94.05 ใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ตั้งแต่วันที่ 10 - 25 กุมภาพันธ์ 2540
รวม 16 วัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อ
วิเคราะห์ที่ค่าทางสถิติชื่อ SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social
Sciences) ทำการวิเคราะห์ค่าสถิติต่าง ๆ เพื่อตอบคำถามการวิจัยตามลำดับความมุ่งหมาย
ของการวิจัยดังนี้

1. ข้อมูลที่เกี่ยวกับสถานภาพของนักศึกษาผู้ใหญ่วัยกลางคนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดกาญจนบุรี วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และร้อยละ

2. การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่วัยกลางคนที่มีต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดกาญจนบุรี วิเคราะห์โดยการคำนวณค่าเฉลี่ย (X) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และแปลความหมายเกณฑ์ค่าเฉลี่ยดังนี้

4.50 - 5.00 หมายถึง เห็นด้วยหรือปฏิบัติมากที่สุด

3.50 - 4.49 หมายถึง เห็นด้วยหรือปฏิบัติมาก

2.50 - 3.49 หมายถึง เห็นด้วยหรือปฏิบัติปานกลาง

1.50 - 2.49 หมายถึง เห็นด้วยหรือปฏิบัติน้อย

1.00 - 1.49 หมายถึง เห็นด้วยหรือปฏิบัติน้อยที่สุด

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่วัยกลางคนที่มีต่อกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ อาชีพปัจจุบัน ประเภทของการจบการศึกษาจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิเคราะห์โดยใช้สถิติค่า t (t -test) ในกรณีที่มีกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบหนึ่งองค์ประกอบ (One - way Analysis of Variance) ในกรณีที่มีกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม ถ้าพบความแตกต่างระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้วิธีการของนิวแมนคูลส์ (Newman - Keuls) หากไม่พบความแตกต่าง โดยวิธีการนี้จะทำการเปรียบเทียบรายคู่ โดยวิธีช่วงพหุคูณของดันแคน (Duncan's New Multiple Range Test)

4. การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะต่อการจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาแล้วนำไปทำการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ เป็นรายประเด็นที่วิเคราะห์ได้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

1.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยใช้ค่าสถิติ t (t -test)

แบ่งกลุ่มสูงต่ำ ด้วยการนำเทคนิค 25% สูตรที่ใช้ในการคำนวณค่าที (t-test) (ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 185 ; อ้างอิงมาจาก Edwards. 1957 : 152 - 154)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ

$\bar{X}_H$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง

$\bar{X}_L$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ

S_H^2 แทน คะแนนของความแปรปรวนของกลุ่มสูง

S_L^2 แทน คะแนนของความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ

n_H แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง

n_L แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

1.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์

แอลฟาของครอนบาค (Cronbach. 1970 : 161)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมด

n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

s_i^2 แทน ค่าความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ
 s_t^2 แทน ค่าความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งหมด

2. สถิติที่ใช้สำหรับวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

2.1 ค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.1.1 ค่าร้อยละ ใช้สูตร (สุรีย์ เหมะประสิทธิ์. 2536 : 27)

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{ความถี่} \times 100}{\text{จำนวนข้อมูลทั้งหมด}}$$

2.1.2 ค่าเฉลี่ยโดยใช้สูตร (สุวรรณ วัฒนวงศ์. 2527 : 112)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum$ แทน ผลรวมของคะแนน
 X แทน คะแนนแต่ละตัว
 n แทน จำนวนคะแนนทั้งหมด

2.1.3 ความเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2534 :

74)

$$S = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N - 1)}}$$

- เมื่อ S แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $(\sum X)^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนยกกำลังสอง
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง

2.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน มีดังนี้คือ ใช้ t-test และ F-test

2.2.1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของ 2 กลุ่มตัวอย่าง

ใช้ t-test Independent ตามสูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2534 : 177)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}{\left(\frac{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}{n_1 - 1} + \frac{\frac{S_2^2}{n_2}}{n_2 - 1}\right)}}$$

- เมื่อ $\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
 S_1^2, S_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

n_1, n_2 แทน จำนวนข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และ
กลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

df แทน ค่าชั้นแห่งความเป็นอิสระ

2.2.2.1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยมากกว่า 2 กลุ่มตัวอย่าง
ใช้การทดสอบความแปรปรวนแบบ 1 ตัวประกอบ (One-Way Analysis of Variance)
หรือ F-test ตามสูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2534 : 249)

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}$$

เมื่อ F แทน ค่าที่ใช้พิจารณาใน F - distribution

MS_B แทน Mean square between groups หรือ ความ
แปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_W แทน Mean square within groups หรือ ความแปรปรวน
ภายในกลุ่ม

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนหากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05 ได้ทำการทดสอบหาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ต่อไป โดยใช้วิธีของ
Newman - Keuls test โดยใช้สูตร (สุรีย์ เหมะประสิทธิ์. 2536 : 216)

$$W_r = q_r (\alpha, df) \sqrt{\frac{MS_W}{\tilde{n}}}$$

เมื่อ q แทน ค่าที่เบ็ดได้จากราง Studentized Range Statistic

r แทน จำนวนค่าเฉลี่ยที่นับจากตัวหนึ่งไปยังค่าเฉลี่ยอีกตัวหนึ่ง
(เฉพาะคู่ที่ทดสอบ)

MS_W แทน Mean square within - groups

$\tilde{n}$ แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มไม่เท่ากัน คำนวณได้จากสูตร

$$\tilde{n} = \frac{k}{\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} + \dots + \frac{1}{n_k}}$$

เมื่อ k แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

$n_1, n_2, \dots, n_k$ แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่ 1 ถึงกลุ่มตัวอย่างที่ k ตามลำดับ

ถ้าไม่พบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Newman - Keuls Test ทำการทดสอบโดยวิธีของ Duncan's New Multiple Range Test โดยใช้สูตร (สุนีย์ เหมาะประสิทธิ์. 2536 : 217)

$$w_r = q_r (\alpha, df) \sqrt{\frac{MS_w}{\tilde{n}}}$$

เมื่อ q แทน ค่าที่เปิดได้จากตาราง Duncan New Multiple Range

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะที่มีต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเป็นคำถามปลายเปิด จะรวบรวมคำตอบแล้ววิเคราะห์โดยใช้สถิติหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่า t ใน t-distribution
F	แทน	ค่า F ใน F-distribution
SS	แทน	ผลบวกของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean Square)
df	แทน	ขั้นของความอิสระ (degree of freedom)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ในการศึกษาความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาผู้ใหญ่วัยกลางคนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดกาญจนบุรี ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ยที่ได้ ดังนี้

4.50 - 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยหรือปฏิบัติมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	เห็นด้วยหรือปฏิบัติมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	เห็นด้วยหรือปฏิบัติปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	เห็นด้วยหรือปฏิบัติน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	เห็นด้วยหรือปฏิบัติน้อยที่สุด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

2. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาผู้ใหญ่วางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดกาญจนบุรี

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาผู้ใหญ่วางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีลักษณะชีวสังคมต่างกัน

4. ผลสรุปปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาผู้ใหญ่วางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดกาญจนบุรี

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

เป็นการวิเคราะห์หาจำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ ปัจจุบัน ประเภทของการจบการศึกษาจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และจำนวนครั้งที่เข้าร่วมกิจกรรม ได้ผลดังตาราง 2 คือ

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา

สถานภาพของนักศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	174	44.10
1.2 หญิง	221	55.90
รวม	395	100.00

ตาราง 2 (ต่อ)

สถานภาพของนักศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
2. อายุ		
2.1 ต่ำกว่า 18 ปี	103	26.10
2.2 18-25 ปี	220	55.70
2.3 สูงกว่า 25 ปี	72	18.20
รวม	395	100.00
3. อาชีพปัจจุบัน		
3.1 รับจ้าง	127	32.20
3.2 พนักงานในโรงงาน	50	12.70
3.3 เกษตร	77	19.50
3.4 ค้าขาย	40	10.10
3.5 ยังไม่ประกอบอาชีพ	100	25.30
3.6 รับราชการ	1	0.30
รวม	395	100.00
4. ประเภทของการจบการศึกษาจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้น		
4.1 การศึกษาในระบบโรงเรียน	122	30.90
4.2 การศึกษานอกระบบโรงเรียน	273	69.10
รวม	395	100.00

ตาราง 2 (ต่อ)

สถานภาพของนักศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
5. จำนวนครั้งที่เข้าร่วมกิจกรรม		
5.1 จำนวน 1 ครั้ง	50	12.70
5.2 จำนวน 2 ครั้ง	120	30.40
5.3 จำนวน 3 ครั้ง	97	24.60
5.4 จำนวน 3 ครั้งขึ้นไป	128	32.40
รวม	395	100.00

จากตาราง 2 แสดงว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ ส่วนมากเป็นเพศหญิง จำนวน 221 คน คิดเป็นร้อยละ 55.90 ในด้านอายุพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่มีอายุ 18 - 25 ปี มีมากที่สุด จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 55.70 ส่วนอาชีพปัจจุบันนักศึกษายุใหญ่ส่วนมากมีอาชีพ รับจ้าง จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 32.20 ส่วนประเภทของการจบการศึกษาจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้น นักศึกษาผู้ใหญ่ส่วนมากจบการศึกษาจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจากการศึกษานอกระบบ โรงเรียน จำนวน 273 คน คิดเป็นร้อยละ 69.10 ส่วนจำนวนครั้งที่เข้าร่วมกิจกรรม นักศึกษาผู้ใหญ่ส่วนมากจะเข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 3 ครั้งขึ้นไป จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 32.40

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษา
ผู้ใหญ๋ทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดกาญจนบุรี

ในการศึกษาระดับความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาผู้ใหญ๋ทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดกาญจนบุรี ผู้วิจัยได้คำนวณหาค่าสถิติพื้นฐาน ความคิดเห็น แยกเป็นรายด้านและรายข้อในแต่ละด้าน โดยศึกษาทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย จำแนกตามลักษณะชีวสังคม ดังผลแสดงในตาราง 3 - 6 ดังนี้

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาผู้ใหญ๋ทางไกล โดยรวมทุกด้าน และรายด้าน

ความคิดเห็นต่อกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านลักษณะของการจัดกิจกรรม	3.32	0.53	ปานกลาง
2. ด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน	3.66	0.51	มาก
3. ด้านปัจจัยสภาพแวดล้อม	3.24	0.53	ปานกลาง
รวม	3.43	0.46	ปานกลาง

ตาราง 3 แสดงว่า นักศึกษาผู้ใหญ๋ทางไกลมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีด้านที่นักศึกษาผู้ใหญ๋ทางไกลมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล ด้านลักษณะของการจัดกิจกรรม เป็นรายชื่อ

ความคิดเห็นต่อกิจกรรม ด้านลักษณะของการจัดกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ลักษณะของการจัดกิจกรรมภาคทฤษฎี			
1. มีความรู้ เรื่องกระบวนการกลุ่มและการเป็นสมาชิก ที่ดีของกลุ่ม	3.46	0.73	ปานกลาง
2. มีความรู้ เรื่องวิธีการปฏิบัติในการ เป็นผู้ ^{นำ} ผู้ตาม ที่ดี	3.48	0.78	ปานกลาง
3. มีความรู้ เรื่องวิธีการการแก้ปัญหาการทำงาน ร่วมกันเป็นกลุ่มด้วยกระบวนการ "คิดเป็น"	3.47	0.81	ปานกลาง
4. มีความรู้ เรื่องการปฏิบัติตนเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม	3.67	0.74	มาก
5. มีความรู้ เรื่องวิธีการสร้างมนุษยสัมพันธ์	3.84	0.80	มาก
6. มีความรู้ เรื่องวิธีการบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชนและ สังคม	3.53	0.77	มาก
7. มีความรู้ เรื่องวิธีการเขียนโครงการเพื่อ พัฒนาคุณภาพชีวิต	3.15	0.83	ปานกลาง
8. มีความรู้ เรื่องขั้นตอนและประโยชน์ของการวางแผน จัดทำโครงการ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	3.24	0.79	ปานกลาง
รวม	3.48	0.53	ปานกลาง

ตาราง 4 (ต่อ)

ความคิดเห็นต่อกิจกรรม ด้านลักษณะของการจัดกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
<u>ลักษณะของการจัดกิจกรรมภาคปฏิบัติ</u>			
<u>เกี่ยวกับวิธีปฏิบัติ</u>			
9. แบ่งกลุ่มเพื่อจัดทำโครงการ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตามความสนใจของนักศึกษา	3.29	0.77	ปานกลาง
10. สืบรวจข้อมูลของชุมชนก่อนจัดทำกิจกรรม	3.19	0.85	ปานกลาง
11. มีการวางแผนการปฏิบัติงานระหว่างสมาชิกกลุ่ม..	3.42	0.82	ปานกลาง
12. แบ่งหน้าที่ให้สมาชิกกลุ่มทุกคนได้ปฏิบัติงานตามความสามารถ	3.51	0.81	มาก
13. สลับเปลี่ยนหน้าที่ในขณะปฏิบัติ	2.96	0.88	ปานกลาง
14. จัดกิจกรรมตามขั้นตอนที่กำหนดและปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์	3.16	0.83	ปานกลาง
15. มีการติดตามผลในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง ...	3.51	0.87	มาก
16. มีการปรึกษาหารือระหว่างสมาชิกกลุ่มเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น	3.45	0.88	ปานกลาง
รวม	3.31	0.54	ปานกลาง

ตาราง 4 (ต่อ)

ความคิดเห็นต่อกิจกรรม ด้านลักษณะของการจัดกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
<u>ลักษณะของการจัดกิจกรรมภาคปฏิบัติ</u>			
<u>เกี่ยวกับประเภทของกิจกรรมที่ปฏิบัติ</u>			
17. จัดทำกิจกรรมส่งเสริมการประกอบพิธีกรรมในวันสำคัญต่าง ๆ	3.48	0.93	ปานกลาง
18. จัดทำกิจกรรมอนุรักษ์มรดกไทย เช่น การละเล่นพื้นเมือง การแต่งกายประจำชาติ หรืออื่น ๆ ..	2.82	1.01	ปานกลาง
19. จัดทำกิจกรรมเกี่ยวกับประเพณีต่าง ๆ ของไทย เช่น วันลอยกระทง วันสงกรานต์ หรืออื่น ๆ ..	3.40	1.01	ปานกลาง
20. จัดทำกิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เช่น การปลูกต้นไม้ การรักษาแหล่งน้ำ หรืออื่น ๆ	3.29	1.02	ปานกลาง
21. จัดทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์เพื่อชุมชน เช่น การสร้างหรือซ่อมที่เก็บน้ำสาธารณะ การซ่อมทางเท้าให้กับชุมชน หรืออื่น ๆ	2.88	1.06	ปานกลาง
22. จัดทำกิจกรรมแก้ปัญหาสังคม เช่น รณรงค์ให้ประชาชนมีความรู้เรื่อง โรคเอดส์ การเคารพกฎจราจร หรืออื่น ๆ	3.37	1.07	ปานกลาง
23. จัดทำกิจกรรมประชาสัมพันธ์งานการศึกษานอกระบบ เช่น รณรงค์ให้ประชาชนรักการอ่านหนังสือ	3.35	1.07	ปานกลาง

ตาราง 4 (ต่อ)

ความคิดเห็นต่อกิจกรรมด้านลักษณะของการจัดกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
24. จัดทำกิจกรรมรับบริจาคหนังสือ	2.88	1.06	ปานกลาง
25. จัดทำกิจกรรมสร้างที่อ่านหนังสือประจำชุมชน หรือพัฒนาศูนย์การเรียนรู้	3.15	1.14	ปานกลาง
รวม	3.18	0.77	ปานกลาง
รวมทั้งหมด	3.32	0.53	ปานกลาง

จากตาราง 4 แสดงว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลมีความเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านลักษณะของการจัดกิจกรรม โดยรวมทุกข้ออยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยแยกเป็นภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ พบว่า ภาคทฤษฎีส่วนใหญ่มีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีข้อย่อยที่นักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลมีความเห็นในระดับมาก มากกว่าข้ออื่น ๆ คือ ข้อ 5 มีความรู้เรื่องวิธีการสร้างมนุษยสัมพันธ์ รองลงมา คือข้อ 4 มีความรู้เรื่องการบริหารจัดการเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มและมีความเห็นในระดับปานกลางที่น้อยกว่าข้ออื่น ๆ คือ ข้อ 7 มีความรู้เรื่องวิธีการเขียนโครงการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต สำหรับภาคปฏิบัติที่เกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติ ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าเป็นปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีข้อย่อยที่นักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลมีความเห็นว่าเป็นปฏิบัติในระดับมาก มากกว่าข้ออื่น ๆ คือ ข้อ 12 แบ่งหน้าที่ให้สมาชิกทุกคนได้ปฏิบัติงานตามความสามารถและข้อ 15 มีการติดตามผลในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง รองลงมาคือ ข้อ 16 มีการปรึกษาหารือระหว่างสมาชิกกลุ่มเมื่อมีปัญหาและข้อที่ปฏิบัติงานในระดับปานกลางที่น้อยกว่าข้ออื่น ๆ คือ ข้อ 13 สับเปลี่ยนหน้าที่ในขณะปฏิบัติงาน สำหรับภาคปฏิบัติที่

เกี่ยวกับประเภทของกิจกรรมที่ปฏิบัติ มีความคิดเห็นว่าเป็นระดับปานกลาง โดยมีข้อย่อยที่ นักศึกษาส่วนใหญ่ทางไกลมีความคิดเห็นว่าเป็นปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางที่มากกว่าข้ออื่น ๆ คือ ข้อ 17 จัดทำกิจกรรมส่งเสริมการประกอบพิธีกรรมในวันสำคัญต่าง ๆ รองลงมาคือ ข้อ 22 จัดทำ กิจกรรมแก้ปัญหาสังคม เช่น รณรงค์ทำให้ประชาชนมีความรู้ เรื่อง โรคเอดส์ การเคารพกฎ จรรยาหรืออื่น ๆ และข้อที่ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางที่น้อยกว่าข้ออื่น ๆ คือ ข้อ 18 จัดทำ กิจกรรมอนุรักษ์มรดกไทย เช่น การละเล่นพื้นเมือง การแต่งกายประจำชาติหรืออื่น ๆ

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล ด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นรายชื่อ

ความคิดเห็นต่อกิจกรรม ด้านการนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
26. วางแผนการทำงานของตนเองในระยะยาวให้มี ประสิทธิภาพ	3.52	0.85	มาก
27. ปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการทำงานได้ดีขึ้น	3.50	0.76	มาก
28. ปฏิบัติตนเป็นผู้ตามที่ดีในการทำงาน	3.60	0.74	มาก
29. ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมได้ดีกว่าเดิม .	3.68	0.74	มาก
30. ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดีขึ้น	3.94	0.75	มาก
31. ควบคุมอารมณ์ตนเองได้เมื่อต้องการสร้างความ สัมพันธ์กับผู้อื่น	3.80	0.79	มาก
32. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่นนอกเหนือจาก สมาชิกกลุ่ม	3.67	0.77	มาก
33. สร้างความเข้าใจที่ดีต่อสมาชิกกลุ่มและ เพื่อนมนุษย์ ทั่วไป	3.62	0.74	มาก
34. เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และช่วยเหลือ เกื้อกูลสมาชิกกลุ่ม ในโอกาสอันควรต่อไป	3.63	0.77	มาก
35. เสียสละและให้ภัยผู้อื่นได้ดีขึ้น	3.71	0.73	มาก
36. ตระหนักถึงความสำคัญ และทะนุบำรุงส่งเสริม ศาสนาที่ตนนับถือเพิ่มขึ้น	3.73	0.86	มาก
37. มีจิตสำนึก และรู้จักหวงแหนสิ่ง เป็นสาธารณสมบัติ ของชุมชนเพิ่มขึ้น	3.69	0.88	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

ความคิดเห็นต่อกิจกรรม ด้านการนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
38. ทำงานร่วมกับผู้อื่นด้วยกระบวนการกลุ่มได้ดีขึ้น.	3.60	0.78	มาก
39. ทำงานเป็นลำดับขั้นตอนมากขึ้น	3.52	0.77	มาก
40. ตระหนักถึงความสำคัญของการร่วมมือกันในการ ทำงานเป็นกลุ่มได้ดีขึ้น	3.66	0.69	มาก
41. ตัดสินใจอย่างสุ่มรอบคอบ	3.67	0.76	มาก
42. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และตัดสินใจ ด้วยวิถีทางแห่งประชาธิปไตยได้ดีขึ้น	3.75	0.81	มาก
43. ปรึกษาหารือกับผู้อื่นอย่างจริงจังก่อนแก้ปัญหา ..	3.54	0.80	มาก
รวม	3.66	0.51	มาก

จากตาราง 5 แสดงว่า นักศึกษาผู้ใหญ่วางไกล มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยรวมทุกข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยมีข้อย่อยที่นักศึกษาผู้ใหญ่วางไกลมีความคิดเห็นในระดับมาก มากกว่าข้ออื่น ๆ คือ ข้อ 30 ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดีขึ้น รองลงมา คือ ข้อ 31 ควบคุมอารมณ์ตนเองได้เมื่อต้องการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น และข้อที่มีความคิดเห็นในระดับมากแต่น้อยกว่าข้ออื่น ๆ คือข้อ 27 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการทำงานได้ดีขึ้น

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล ด้านปัจจัยสภาพแวดล้อม เป็นรายชื่อ

ความคิดเห็นต่อกิจกรรม ด้านปัจจัยสภาพแวดล้อม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
44. ระยะเวลาที่ใช้ทำกิจกรรมเพียงพอกับกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติ	3.31	0.88	ปานกลาง
45. ระยะเวลาที่ใช้ทำกิจกรรมเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิจกรรมที่ได้รับจากการร่วมกิจกรรม ...	3.42	0.81	ปานกลาง
46. สถานที่ทำกิจกรรมเหมาะสมกับกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติ	3.40	0.79	ปานกลาง
47. สะดวกในการเดินทางมาร่วมกิจกรรมการพบกลุ่ม.	3.44	0.90	ปานกลาง
48. ค่าใช้จ่ายส่วนตัวในการทำกิจกรรมเป็นจำนวนเงินสูงกว่ากิจกรรมที่ต้องปฏิบัติ	3.02	0.80	ปานกลาง
49. ค่าใช้จ่ายส่วนตัวในการทำกิจกรรมเป็นจำนวนเงินที่เหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิจกรรมที่ได้รับจากการร่วมกิจกรรม	3.27	0.73	ปานกลาง
50. ค่าใช้จ่ายส่วนตัวในการทำกิจกรรมของนักศึกษาทุกคนนำมาใช้ปฏิบัติกิจกรรมก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนเป็นส่วนใหญ่	3.34	0.85	ปานกลาง
51. ขอเงินสนับสนุนบางส่วนจากภาคเอกชนเพื่อลดค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษา	2.75	1.04	ปานกลาง
รวม	3.24	0.53	ปานกลาง

จากตาราง 6 แสดงว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านปัจจัยสภาพแวดล้อม โดยรวมทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยมีข้อย่อยที่นักศึกษามีความคิดเห็นในระดับปานกลางที่มากกว่าข้ออื่น ๆ คือ ข้อ 47 สะดวกในการเดินทางมาร่วมกิจกรรมการพบกลุ่ม รองลงมาคือ ข้อ 45 ระยะเวลาที่ใช้ทำกิจกรรมเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิจกรรมที่ได้รับ จากการร่วมกิจกรรมและข้อที่มีความคิดเห็นในระดับปานกลางที่น้อยกว่าข้ออื่น ๆ คือ ข้อ 51 ขอเงินสนับสนุนบางส่วนจากภาคเอกชนเพื่อลดค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษา

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของ
นักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีลักษณะ
ชีวสังคมต่างกัน

3.1 เปรียบเทียบตามเพศ ซึ่งเป็นการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 "นักศึกษาผู้ใหญ่
ทางไกล เพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน"
โดยใช้ค่าสถิติ t ดังผลในตาราง 7 ต่อไปนี้

ตาราง 7 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานและความคิดเห็นต่อกิจกรรมพบกลุ่ม
เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยรวมทุกด้าน และรายด้าน ระหว่างนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลที่มีเพศต่างกัน

ความคิดเห็นต่อกิจกรรม	ชาย n = 174		หญิง n = 221		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านลักษณะของการจัดกิจกรรม	83.21	12.50	82.75	13.71	0.34
2. ด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน	65.04	9.00	66.43	9.30	-1.50
3. ด้านปัจจัยสภาพแวดล้อม	25.94	4.09	25.95	4.34	-0.02
รวม	174.18	22.40	175.13	24.30	-0.40

จากตาราง 7 แสดงว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อ
กิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยรวมทุกด้าน และแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ
ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1 ที่ตั้งไว้

3.2 เปรียบเทียบตามอายุ ซึ่งเป็นการทดสอบสมมติฐาน ข้อที่ 2 "นักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน" โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบหนึ่งองค์ประกอบ ดังผลในตาราง 8 - 9 ต่อไปนี้ ตาราง 8 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานและความคิดเห็นต่อกิจกรรมพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล โดยรวมทุกด้าน และรายด้านจำแนกตามอายุ

ความคิดเห็นต่อกิจกรรม	ต่ำกว่า 18 ปี n = 103		18 - 25 ปี n = 220		สูงกว่า 25 ปี n = 72	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านลักษณะของการจัดกิจกรรม	83.55	13.31	81.63	12.96	86.14	13.22
2. ด้านการนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน	64.97	9.75	65.48	9.12	68.08	8.23
3. ด้านปัจจัยสภาพแวดล้อม	26.17	4.81	25.86	3.89	25.86	4.37
รวม	174.70	24.51	172.96	23.04	180.08	22.69

จากตาราง 8 แสดงว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลที่มีอายุสูงกว่า 25 ปีมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยรวมทุกด้านมากกว่านักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี และอายุระหว่าง 18 - 25 ปี เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลที่อายุสูงกว่า 25 ปี มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านลักษณะของการจัดกิจกรรม ด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน มากกว่านักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี และอายุระหว่าง 18-25 ปี ส่วนนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลที่อายุต่ำกว่า 18 ปี มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านปัจจัยสภาพแวดล้อม มากกว่านักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 18 - 25 ปี และอายุสูงกว่า 25 ปี และเพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 2 ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบหนึ่งองค์ประกอบ ดังแสดงผลในตาราง 9

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนคะแนนความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล โดยรวมทุกด้าน และรายด้าน จำแนกตามอายุ

ข้อ	ความคิดเห็นต่อกิจกรรม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1	ด้านลักษณะของการจัดกิจกรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	1154.58	577.29	3.37*
		ภายในกลุ่ม	392	67219.50	171.48	
		รวม	394	68374.08		
2	ด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน	ระหว่างกลุ่ม	2	468.94	234.47	2.81
		ภายในกลุ่ม	392	32743.30	83.53	
		รวม	394	33212.24		
3	ด้านปัจจัยสภาพแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	2	7.56	3.78	0.21
		ภายในกลุ่ม	392	7026.10	17.92	
		รวม	394	7033.66		
รวม		ระหว่างกลุ่ม	2	2749.79	1374.90	2.52
		ภายในกลุ่ม	392	214044.88	546.03	
		รวม	394	216794.67		

จากตาราง 9 แสดงว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 ที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ด้านลักษณะของการจัดกิจกรรมแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการที่พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมด้านลักษณะของการจัดกิจกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงได้ทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของนิวแมนคูลส์ (Newman - Keuls) ดังตาราง 10 ต่อไปนี้

ตาราง 10 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาผู้ใหญ่
ทางไกล ด้านลักษณะของการจัดกิจกรรม จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่

อายุ	$\bar{X}$	18-25 ปี	ต่ำกว่า 18 ปี	สูงกว่า 25 ปี
			81.63	83.55
18 - 25 ปี	81.63	-	1.92	4.51*
ต่ำกว่า 18 ปี	83.55		-	2.59
สูงกว่า 18 ปี	86.14			-

จากตาราง 10 แสดงว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล ที่มีอายุสูงกว่า 25 ปี มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านลักษณะของการจัดกิจกรรมมากกว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลที่มีอายุระหว่าง 18 - 25 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่พบความแตกต่างระหว่างนักศึกษากลุ่มอื่น

3.3 เปรียบเทียบตามอาชีพปัจจุบัน ซึ่งเป็นการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 "นักศึกษา
ผู้ใหญ่ทางไกลที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน"
โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบหนึ่งองค์ประกอบ ดังผลในตาราง 11 - 12 ต่อไปนี้

ตาราง 11 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานและความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบ
กลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล โดยรวมทุกด้าน และรายด้านจำแนก
ตามอาชีพปัจจุบัน

ความคิดเห็นต่อ ต่อกิจกรรม	รับจ้าง		พนักงานใน โรงงาน		เกษตรกร		ค้าขาย		ยังไม่ประกอบ อาชีพ	
	n = 127		n = 50		n = 77		n = 40		n = 100	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1.ด้านลักษณะของ การจัดกิจกรรม	82.46	13.02	80.42	14.39	85.87	14.31	85.30	14.03	81.69	11.11
2.ด้านการนำความรู้ ไปใช้ในชีวิต ประจำวัน	66.36	9.07	64.46	8.68	67.34	9.66	68.00	9.65	63.93	8.60
3.ด้านปัจจัยสภาพ แวดล้อม	25.98	4.56	24.76	3.99	26.70	4.60	26.70	3.24	25.62	3.84
รวม	174.80	23.09	169.64	23.58	179.91	25.85	180.00	24.04	171.24	20.81

หมายเหตุ นักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลที่มีอาชีพรับราชการมีเพียง 1 คน จึงไม่ได้นำมาเปรียบเทียบ

จากตาราง 11 แสดงว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลที่มีอาชีพค้าขายมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยรวมทุกด้าน และด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันมากกว่านักศึกษาที่มีอาชีพอื่น ๆ แต่ด้านลักษณะการจัดกิจกรรม นักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลที่มีอาชีพเกษตรจะมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมมากกว่านักศึกษาที่มีอาชีพอื่น ๆ ส่วนด้านปัจจัยสภาพแวดล้อม นักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลที่มีอาชีพค้าขายและอาชีพเกษตรจะมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมมากกว่านักศึกษาที่มีอาชีพอื่น ๆ เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 3 ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบหนึ่งองค์ประกอบ ดังแสดงผลในตาราง 12

ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนคะแนนความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล โดยรวมทุกด้าน และรายด้าน จำแนกตามอาชีพปัจจุบัน

ข้อ	ความคิดเห็นต่อกิจกรรม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1	ด้านลักษณะของการจัดกิจกรรม	ระหว่างกลุ่ม	4	1387.17	346.79	2.01
		ภายในกลุ่ม	389	66978.18	172.18	
		รวม	393	68365.35		
2	ด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน	ระหว่างกลุ่ม	4	853.83	213.46	2.59*
		ภายในกลุ่ม	389	32107.49	82.54	
		รวม	393	32961.32		
3	ด้านปัจจัยสภาพแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	4	147.81	36.95	2.09
		ภายในกลุ่ม	389	6877.18	17.68	
		รวม	393	7024.98		
	รวม	ระหว่างกลุ่ม	4	5889.78	1422.44	2.63 *
		ภายในกลุ่ม	389	210632.20	541.47	
		รวม	393	216321.98		

จากตาราง 12 แสดงว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลที่มีอาชีพปัจจุบันต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากนั้น ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีอาชีพปัจจุบันต่างกัน เมื่อพบความแตกต่างจึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls) แต่ไม่พบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีการนี้ จึงใช้วิธีการของดันแคน (Duncan) แทน ดังตาราง 13-14 ต่อไปนี้

ตาราง 13 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาผู้ใหญ่วางไกล โดยรวมทุกด้าน จำแนกตามอาชีพปัจจุบัน เป็นรายคู่

		พนักงานใน โรงงาน	ยังไม่ประกอบ อาชีพ	รับจ้าง	เกษตร	ค้าขาย
อาชีพปัจจุบัน	$\bar{X}$	169.64	171.24	174.80	179.91	180.00
พนักงานในโรงงาน	169.64	-	1.60	5.16	10.27*	10.36
ยังไม่ประกอบอาชีพ	171.24		-	3.56	8.67*	8.76
รับจ้าง	174.80			-	5.11	5.20
เกษตร	179.91				-	0.09
ค้าขาย	180.00					-

จากตาราง 13 แสดงว่า นักศึกษาผู้ใหญ่วางไกล ที่มีอาชีพเกษตรมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยรวมทุกด้านมากกว่า นักศึกษาที่มีอาชีพพนักงานในโรงงานและยังไม่ประกอบอาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่พบความแตกต่างระหว่างนักศึกษาที่มีอาชีพอื่น ๆ

ตาราง 14 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาผู้ใหญ่
ทางไกล ด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน จำแนกตามอาชีพปัจจุบัน เป็นรายคู่

อาชีพปัจจุบัน	$\bar{X}$	ยังไม่ประกอบ	พนักงานใน	รับจ้าง	เกษตรกร	ค้าขาย
		อาชีพ	โรงงาน			
		63.93	64.46	66.36	67.34	68.00
ยังไม่ประกอบอาชีพ	63.93	-	0.53	2.43	3.41*	4.07*
พนักงานในโรงงาน	64.46		-	1.90	2.88	3.54
รับจ้าง	66.36			-	0.98	1.64
เกษตรกร	67.34				-	0.66
ค้าขาย	68.00					-

จากตาราง 14 แสดงว่า นักศึกษาผู้ใหญ่วางไกล ที่มีอาชีพค้าขาย และเกษตรกรมีความคิดเห็นต่อ
กิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันมากกว่านักศึกษาที่
ยังไม่ประกอบอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่พบความแตกต่างระหว่างนักศึกษา
ที่มีอาชีพอื่น ๆ

3.4 เปรียบเทียบประเภทของการจบการศึกษาจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ซึ่งเป็นการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4 "นักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลที่มีประเภทของการจบการศึกษาจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้นต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน"

ตาราง 15 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานและความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล โดยรวมทุกด้าน และรายด้านระหว่างผู้จบการศึกษาจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจากโรงเรียนในระบบกับนอกระบบ

ความคิดเห็นต่อกิจกรรม	การศึกษาในระบบ โรงเรียน n = 122		ศึกษานอกระบบ โรงเรียน n = 273		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านลักษณะของการจัดกิจกรรม	83.78	12.92	82.58	13.29	0.83
2. ด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน	65.39	9.19	66.01	9.19	-0.63
3. ด้านปัจจัยสภาพแวดล้อม	26.02	4.74	25.90	3.98	0.24
รวม	175.19	23.84	174.50	23.32	0.27

จากตาราง 15 แสดงว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลที่มีประเภทของการจบการศึกษาจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้นต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยรวมทุกด้านและแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ข้อ 4 ที่ตั้งไว้

ตอนที่ 4 ผลสรุปปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษา
ผู้ใหญ่ทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดกาญจนบุรี

ปัญหาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 395 คน จากคำถามตอนท้ายแบบสอบถามที่มีผู้ตอบแบบสอบถามนี้จำนวน 143 คน ซึ่งนำมาคำนวณหาค่าร้อยละ ดังผลในตาราง 16 ต่อไปนี้

ตาราง 16 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบปัญหาและข้อเสนอแนะต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านลักษณะของการจัดกิจกรรม

ปัญหาและข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
<u>ปัญหาด้านลักษณะของการจัดกิจกรรม</u>		
1. ขาดความร่วมมือระหว่างสมาชิกกลุ่ม	40	27.97
1.1 ขาดความร่วมมือ (โดยไม่ระบุสาเหตุ)	20	13.99
1.2 ขาดความร่วมมือเพราะสมาชิกมาร่วมกิจกรรมกันน้อย	18	12.87
1.3 ขาดความร่วมมือเพราะกิจกรรมที่จัดขึ้นมีน้อย	2	1.40
2. มาร่วมกิจกรรมไม่ได้	21	14.69
2.1 มาร่วมกิจกรรมไม่ได้ เพราะต้องทำงาน	14	9.97
2.2 มาร่วมกิจกรรมไม่ได้ เพราะติดภารกิจส่วนตัว	5	3.50
2.3 มาร่วมกิจกรรมไม่ได้ เพราะบ้านอยู่ไกล	2	1.40
3. นักศึกษามาร่วมกิจกรรมช้ากว่าเวลาที่กำหนดไว้	8	5.59

ตาราง 16 (ต่อ)

ปัญหาและข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อเสนอแนะด้านลักษณะของการจัดกิจกรรม		
1. กำหนดกฎเกณฑ์ในการทำกิจกรรมและควบคุมให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์อย่างเคร่งครัด	21	14.68
2. กำหนดขนาดของกิจกรรม	25	17.48
2.1 จัดกิจกรรมให้มีขนาดเล็กลง เช่น จัดกิจกรรมครั้งละไม่เกิน 6 หน่วยกิจกรรม เพื่อให้มีจำนวนครั้งในการทำกิจกรรมมากขึ้น	19	13.29
2.2 จัดกิจกรรมที่มีขนาดใหญ่ เพื่อให้มีจำนวนครั้งในการทำกิจกรรมน้อยลง	6	4.20
3. ลักษณะของการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติ	30	20.98
3.1 จัดกิจกรรมที่ต้องอาศัยความร่วมมือและความรับผิดชอบในหมู่คณะให้มากขึ้น	16	11.19
3.2 จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีมนุษยสัมพันธ์ภายในกลุ่มให้มากขึ้น	6	4.20
3.3 มีการปรึกษาหารือกันก่อนจัดกิจกรรม	4	2.80
3.4 มีการประชาสัมพันธ์ในการจัดกิจกรรมให้มากขึ้น	3	2.10
3.5 ควรให้สิทธิพิเศษแก่นักศึกษาที่ทำงานในการร่วมกิจกรรม	1	0.70
4. ลักษณะของการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับประเภทของกิจกรรม	25	17.48
4.1 จัดกิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	14	9.79
4.2 จัดกิจกรรมพัฒนาชุมชนและสังคม	4	2.80
4.3 จัดกิจกรรมแก้ปัญหาสังคม เช่น รณรงค์ให้ประชาชนเข้าใจในเรื่องสิ่งเสพติดและการรักษาสุขภาพ	3	2.10

ตาราง 16 (ต่อ)

ปัญหาและข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
4.4. จัดกิจกรรมเชิงทัศนศึกษา	2	1.40
4.5 จัดกิจกรรมนอกสถานที่	1	0.70
4.6 จัดกิจกรรมกีฬา	1	0.70

จากตาราง 16 แสดงว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลมีปัญหาด้านลักษณะของการจัดกิจกรรมในเรื่องขาดความร่วมมือระหว่างสมาชิกกลุ่ม เพราะสมาชิกร่วมกิจกรรมกันน้อย ไม่สามารถร่วมกิจกรรมได้ เพราะต้องทำงาน ตัดภารกิจส่วนตัว และนักศึกษามาร่วมกิจกรรมช้ากว่าเวลาที่กำหนดไว้ โดยมีข้อเสนอแนะในเรื่องกำหนดกฎเกณฑ์ในการทำกิจกรรม และควบคุมให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์อย่างเคร่งครัด จัดกิจกรรมให้มีขนาดเล็กลง และจัดกิจกรรมที่ต้องอาศัยความร่วมมือและความรับผิดชอบในทุกๆ คนให้มากขึ้น และจัดกิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ตาราง 17 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบปัญหาและข้อเสนอแนะต่อกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ปัญหาและข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
<u>ปัญหาด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน</u>		
1. กิจกรรมบางอย่างไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้	2	1.40
<u>ข้อเสนอแนะด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน</u>		
1. จัดกิจกรรมที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ และให้มีการปฏิบัติจริง เช่น จัดให้มีการสอนการประกอบอาชีพ	6	4.20

จากตาราง 17 แสดงว่า นักศึกษาผู้ใหญ่วัยกลางคนมีปัญหาด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ในเรื่องกิจกรรมบางอย่างไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ โดยมีข้อเสนอแนะให้จัดกิจกรรมที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้และให้มีการปฏิบัติจริง เช่น จัดให้มีการสอนการประกอบอาชีพ

ตาราง 18 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบปัญหาและข้อเสนอแนะต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านปัจจัยสภาพแวดล้อม

ปัญหาและข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
<u>ปัญหาด้านปัจจัยสภาพแวดล้อม</u>		
1. สถานที่จัดกิจกรรมไม่เหมาะสม	24	16.78
1.1 สถานที่จัดกิจกรรมอยู่ไกล	16	11.19
1.2 สถานที่จัดกิจกรรมมีอากาศร้อน	4	2.80
1.3 สถานที่จัดกิจกรรมมีเสียงรบกวน	2	1.40
1.4 สถานที่จัดกิจกรรมไม่เหมาะสม (โดยไม่ระบุสาเหตุ)	2	1.40
2. ค่าใช้จ่ายในการทำกิจกรรมไม่เหมาะสม	10	6.99
2.1 มีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่าย เพราะนักศึกษาอาจจน	6	4.20
2.2 ค่าใช้จ่ายในการทำกิจกรรมสูง	4	2.80
3. ระยะเวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรมไม่เหมาะสม	10	6.99
3.1 เวลาที่ใช้ทำกิจกรรมไม่เหมาะสม	5	3.50
3.2 จำนวนครั้งที่จัดกิจกรรมมีมากเกินไป	2	1.40
3.3 ให้หน่วยกิจกรรมน้อยเกินไปกับระยะเวลาที่ต้องมาปฏิบัติกิจกรรม	2	1.40
3.4 จัดกิจกรรมไม่ตรงตามเวลาที่กำหนดไว้ในโครงการ	1	0.70
<u>ข้อเสนอแนะด้านปัจจัยสภาพแวดล้อม</u>		
1. จัดสถานที่จัดกิจกรรมให้เหมาะสม	13	9.09
1.1 สถานที่จัดกิจกรรมควรอยู่ใกล้กับสถานที่พบกลุ่ม	9	6.29
1.2 สถานที่จัดกิจกรรมควรมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก	4	2.80

ตาราง 18 (ต่อ)

ปัญหาและข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
2. จัดระยะเวลาในการทำกิจกรรมให้เหมาะสม	7	4.40
2.1 จัดกิจกรรมที่ใช้ระยะเวลาในการทำกิจกรรมให้น้อยกว่าเดิม	2	1.40
2.2 จัดกิจกรรมในวันหยุดราชการ	2	1.40
2.3 จัดกิจกรรมเฉพาะวันอาทิตย์	1	0.70
2.4 จัดกิจกรรมโดยใช้เวลาครั้งละไม่เกิน 1 วัน	1	0.70
2.5 จัดกิจกรรมให้ตรงตามเวลาที่กำหนดไว้ในโครงการ	1	0.70
3. เก็บค่าใช้จ่ายในการทำกิจกรรมให้เหมาะสม	3	2.10
3.1 จัดกิจกรรมที่เสียค่าใช้จ่ายในการทำกิจกรรมให้น้อยลง	2	1.40
3.2 เก็บค่าใช้จ่ายในการทำกิจกรรมภาคเรียนละ 100 บาท เพื่อนำไปพัฒนาชุมชน	1	0.70

จากตาราง 18 แสดงว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลมีปัญหาด้านปัจจัยสภาพแวดล้อมในเรื่อง
 ในเรื่องสถานที่จัดกิจกรรมไม่เหมาะสมเนื่องจากอยู่ไกล มีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่าย เพราะนักศึกษา
 ยากจน เวลาที่ใช้ทำกิจกรรมไม่เหมาะสม โดยมีข้อเสนอแนะในเรื่อง จัดสถานที่จัดกิจกรรมให้
 เหมาะสมโดยที่สถานที่จัดกิจกรรมควรอยู่ใกล้กับสถานที่พบกลุ่ม มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก จัด
 กิจกรรมที่ใช้ระยะเวลาในการทำกิจกรรมให้น้อยกว่าเดิม และจัดกิจกรรมที่เสียค่าใช้จ่ายในการทำ
 กิจกรรมให้น้อยลง

ตาราง 19 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบปัญหาและข้อเสนอแนะต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ของนักศึกษาผู้ใหญ่ ด้านอื่น ๆ

ปัญหาและข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
<u>ปัญหาด้านอื่น ๆ</u>		
1. ไม่ควรกำหนดอายุของผู้ร่วมกิจกรรม	1	0.70
<u>ข้อเสนอแนะด้านอื่น ๆ</u>		
1. ควรให้นักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ร่วมทำกิจกรรมได้ในทุกภาคเรียน	1	0.70

จากตาราง 19 แสดงว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลมีปัญหาในเรื่องการกำหนดอายุของผู้ร่วมกิจกรรม โดยมีข้อเสนอแนะให้นักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี สามารถร่วมทำกิจกรรมได้ในทุกภาคเรียน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ของนักศึกษาผู้ใหญ่วัยกลางคนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดกาฬจนบุรี ผู้วิจัยได้สรุปผลของ การวิจัยดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่วัยกลางคน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจังหวัด กาฬจนบุรี ที่มีต่อกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในด้านลักษณะของการจัดกิจกรรม ด้าน การนำความรู้ไปใช้ในชีวิตรประจำวัน และด้านปัจจัยสภาพแวดล้อม
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่วัยกลางคน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดกาฬจนบุรี ที่มีต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในด้านต่าง ๆ โดยแยกตามเพศ อายุ อาชีพปัจจุบัน ประเภทของการจบการศึกษาจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
3. เพื่อรวบรวมปัญหา และข้อเสนอแนะของนักศึกษาผู้ใหญ่วัยกลางคนระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย จังหวัดกาฬจนบุรี ที่มีต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาการวางแผน การจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อ พัฒนาคุณภาพชีวิต ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของครูประจำกลุ่ม
2. เพื่อใช้เป็นแนวทางการปรับปรุง แก้ไข และส่งเสริมกระบวนการจัดกิจกรรม การพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้สอดคล้องกับความต้องการ และความสนใจของนักศึกษา ผู้ใหญ่วัยกลางคน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน
2. นักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน
3. นักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน
4. นักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลที่มีประเภทของการจบการศึกษาจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ต่างกันมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย ที่ลงทะเบียนเรียนวิธีเรียนทางไกลกับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดกาญจนบุรี วนภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 จำนวน 4,977 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย ที่ลงทะเบียนเรียนวิธีเรียนทางไกลกับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดกาญจนบุรี วนภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 จำนวน 420 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดกาญจนบุรี ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.95 เครื่องมือแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาผู้ใหญ่วางไกล

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาผู้ใหญ่วางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดกาญจนบุรี

ตอนที่ 3 ปัญหา และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดกาญจนบุรี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร หลังจากนั้นจึงเดินทางไปยังศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อขอความร่วมมือจากหัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ และครูประจำกลุ่มเพื่ออำนวยความสะดวกในการให้นักศึกษาผู้ใหญ่วางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดกาญจนบุรี เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 420 ฉบับ ได้รับกลับคืนมาจำนวน 417 ฉบับ และคัดเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล จำนวน 395 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.05 ใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล ตั้งแต่วันที่ 10 - 25 กุมภาพันธ์ 2540 รวม 16 วัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้ค่าสถิติ ดังนี้

1. คำนวณค่าสถิติพื้นฐานของคะแนน ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลความหมายของค่าสถิติพื้นฐาน โดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยดังนี้

- 4.50 - 5.00 หมายถึง เห็นด้วยหรือปฏิบัติมากที่สุด
- 3.50 - 4.49 หมายถึง เห็นด้วยหรือปฏิบัติมาก
- 2.50 - 3.49 หมายถึง เห็นด้วยหรือปฏิบัติปานกลาง
- 1.50 - 2.49 หมายถึง เห็นด้วยหรือปฏิบัติน้อย
- 1.00 - 1.49 หมายถึง เห็นด้วยหรือปฏิบัติน้อยที่สุด

2. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตระหว่างนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลที่มีลักษณะทางชีวสังคมต่างกัน ใช้สถิติที (t-test) ในกรณีที่มีกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม และใช้สถิติเอฟ (F-test) ในกรณีที่มีกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้ทำการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธีของนิวแมนคูลส์ (Newman - Keuls) หากไม่พบความแตกต่างโดยวิธีการนี้ จะทำการเปรียบเทียบรายคู่ โดยวิธีช่วงพหุคูณของดันแคน (Duncan's New Multiple Range Test)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดกาญจนบุรี สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต นักศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านลักษณะของการจัดกิจกรรม ด้านปัจจัยสภาพแวดล้อม และโดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับมาก ข้อย่อยที่นักศึกษามีความคิดเห็นในระดับมาก มากกว่าข้ออื่น ๆ ในแต่ละด้านเป็นดังนี้ ด้านลักษณะของการจัดกิจกรรมที่แยกเป็นภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ ภาคทฤษฎีคือ มีความรู้เรื่องวิธีการสร้างมนุษยสัมพันธ์ ภาคปฏิบัติที่เกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติคือ แบ่งหน้าที่ให้สมาชิกกลุ่มทุกคนได้ปฏิบัติตามตามความสามารถ และมีการติดตามผลในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง ด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน คือ ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดีขึ้น ส่วนข้อย่อยที่นักศึกษามีความคิดเห็นในระดับปานกลางที่มากกว่าข้ออื่น ๆ ในแต่ละด้านเป็นดังนี้ ด้านลักษณะของการจัดกิจกรรมภาคปฏิบัติที่เกี่ยวกับประเภทของกิจกรรมที่ปฏิบัติ คือ จัดทำกิจกรรมส่งเสริมการประกอบพิธีกรรมในวันสำคัญต่าง ๆ และด้านปัจจัยสภาพแวดล้อมคือ สะดวกในการเดินทางมาร่วมกิจกรรมการพบกลุ่ม
2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยจำแนกตามเพศ อายุ ย่าชีพปัจจุบัน และประเภทของการจบการศึกษาจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

2.1 นักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยรวมทุกด้าน และรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1 ที่ตั้งไว้

2.2 นักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 ที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านลักษณะของการจัดกิจกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่มีอายุสูงกว่า 25 ปี มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมมากกว่า นักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 18 - 25 ปี ส่วนความคิดเห็นด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 นักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลที่มีอาชีพปัจจุบันต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 3 ที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่า นักศึกษาที่มีอาชีพเกษตรมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยรวมทุกด้าน มากกว่านักศึกษาที่มีอาชีพพนักงานในโรงงานและยังไม่ประกอบอาชีพ และนักศึกษาที่มีอาชีพค้าขายและอาชีพเกษตร มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันมากกว่านักศึกษาที่ยังไม่ประกอบอาชีพ

2.4 นักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล ที่มีประเภทของการจบการศึกษาจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้นต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยรวมทุกด้านและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 4 ที่ตั้งไว้

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

3.1 ด้านลักษณะของการจัดกิจกรรม พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลมีปัญหาในเรื่องขาดความร่วมมือระหว่างสมาชิกกลุ่ม เพราะสมาชิกร่วมกิจกรรมกันน้อย ไม่สามารถมาร่วม

กิจกรรมได้เพราะต้องทำงาน คิดภารกิจส่วนตัว นักศึกษามาร่วมกิจกรรมช้ากว่าเวลาที่กำหนด โดยมีข้อเสนอแนะให้กำหนดกฎเกณฑ์ในการทำกิจกรรมและควบคุมให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์นั้น อย่างเคร่งครัด จัดทำกิจกรรมให้มีขนาดเล็กลง เพื่อให้ใช้เวลาในการทำกิจกรรมแต่ละครั้ง น้อยลง จัดกิจกรรมที่ต้องอาศัยความร่วมมือและความรับผิดชอบในหมู่คณะให้มากขึ้น และจัดกิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

3.2 ด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลมีปัญหา เรื่องกิจกรรมที่จัดขึ้นบางอย่างไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ โดยมีข้อเสนอแนะให้จัดกิจกรรมที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้และให้มีการปฏิบัติจริง เช่น จัดให้มีการสอนการประกอบอาชีพ

3.3 ด้านปัจจัยสภาพแวดล้อม พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลมีปัญหา เรื่องสถานที่จัดกิจกรรมไม่เหมาะสม เนื่องจากอยู่ไกล มีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายเพราะนักศึกษายากจน เวลาที่ใช้ทำกิจกรรมไม่เหมาะสม โดยมีข้อเสนอแนะให้จัดสถานที่จัดกิจกรรมที่เหมาะสมโดยที่สถานที่จัดกิจกรรมควรอยู่ใกล้กับสถานที่พบกลุ่ม มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก จัดกิจกรรมที่ใช้ระยะเวลาในการทำกิจกรรมให้น้อยกว่าเดิม และจัดกิจกรรมที่เสียค่าใช้จ่ายในการทำกิจกรรมให้น้อยลง

3.4 ปัญหาด้านอื่น ๆ พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลมีปัญหา เรื่องการกำหนดอายุของผู้ร่วมกิจกรรม โดยมีข้อเสนอแนะให้นักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี สามารถร่วมกิจกรรมได้ในทุกภาคเรียน

อภิปรายผล

1. ความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดกาญจนบุรี มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

1.1 ด้านลักษณะของการจัดกิจกรรม นักศึกษามีความคิดเห็นโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ในภาคฤดูร้อนพบว่า ข้อที่นักศึกษามีความเห็นในระดับมากกว่าข้ออื่น ๆ คือ มีความรู้เรื่องวิธีการสร้างมนุษยสัมพันธ์ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อ

พัฒนาคุณภาพชีวิต มีหลักการที่สำคัญประการหนึ่ง คือ ส่งเสริมให้นักศึกษาทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม
 อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ขณะที่นักศึกษากำลังปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน จะทำให้นักศึกษามีโอกาส
 ใช้กระบวนการกลุ่ม แลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ ทำให้เกิดการพัฒนาระหว่างบุคคล
 ที่ทำให้นักศึกษานั้น มีทักษะในการฟัง กล่าวแสดงความรู้สึก ความคิดเห็น รู้จักการควบคุมการแสดงออก
 ทางอารมณ์ และกล้าเปิดเผยตนเอง ดังผลการวิจัยของ พรพิมล เพ็ญะ (2527 : 22) และ
 รัตนา รัตนประสพโชค (2524 : 41 - 42) ผลจากการที่นักศึกษามีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้
 ประสบการณ์ซึ่งกันและกัน จะทำให้นักศึกษามีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น เป็นการฝึกให้นักศึกษาเข้าใจ
 หลักการประชาธิปไตย รู้จักการเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี รู้จักคิด ตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ทำให้นักศึกษา
 รู้จักการพึ่งตนเองได้ ดังนั้น นักศึกษาจึงเห็นว่า กิจกรรมที่จัดขึ้น นักศึกษาควรมีความรู้เรื่อง
 วิธีการสร้างมนุษยสัมพันธ์ เพื่อให้นักศึกษาได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันและบุคคลที่มี
 มนุษยสัมพันธ์ที่ดี ยังเป็นเสน่ห์ต่อผู้พบเห็นหรือต่อเพื่อนร่วมงานบ่งบอกถึงบุคคลนั้น เป็นคนที่มีสุขภาพจิต
 ดีด้วย (บัญญัติ ครุฑพุ่ม. 2539 : 89) และยิ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นต่อกิจกรรมด้านการนำ
 ความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันที่นักศึกษาเห็นว่า เมื่อร่วมกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
 แล้วสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ดีขึ้น และควบคุมอารมณ์ตนเองได้เมื่อ
 ต้องการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น

ภาคปฏิบัติที่เกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติข้อที่ นักศึกษาเห็นว่าปฏิบัติได้มากกว่าข้ออื่น ๆ
 คือ การแบ่งหน้าที่ให้สมาชิกกลุ่มทุกคนได้ปฏิบัติตามความสามารถ และการติดตามในการจัด
 กิจกรรมแต่ละครั้ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การแบ่งหน้าที่ให้สมาชิกกลุ่มทุกคนได้ปฏิบัติตามความ
 สามารถจะทำให้การจัดกิจกรรมประสบผลสำเร็จได้ด้วยดี และใช้ระยะเวลาในการทำกิจกรรม
 น้อยลง และยังให้ความสำคัญต่อการติดตามผลในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง อาจเป็นเพราะว่า
 การทำงานใด ๆ ก็ตาม ควรมีการติดตามผลและประเมินผลงานที่ทำไปแล้วว่าประสบผลสำเร็จ
 ตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้มากน้อยเพียงใด สำหรับภาคปฏิบัติเกี่ยวกับประเภทของกิจกรรมที่ปฏิบัติ
 ข้อที่ นักศึกษาเห็นว่า ปฏิบัติได้ปานกลางที่มากกว่าข้ออื่น ๆ คือ จัดทำกิจกรรมส่งเสริมการประกอบ
 พิธีกรรมในวันสำคัญต่าง ๆ ทั้งนี้เพราะว่า วันสำคัญต่าง ๆ มักเป็นวันหยุดราชการ ทำให้นักศึกษา
 ส่วนใหญ่มีเวลามาร่วมกิจกรรมได้ และจะใช้เวลาในการทำกิจกรรมเพียงครั้งละ 1 วัน ซึ่ง

สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของนักศึกษาที่ต้องการใช้เวลาในการจัดกิจกรรมให้น้อยลง และยังสามารถใช้เวลาที่เหลือจากการจัดกิจกรรมในวันสำคัญต่าง ๆ ไปทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์เพื่อชุมชนและทำกิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้อีกด้วย ส่วนข้อที่นักศึกษาเห็นว่าปฏิบัติได้น้อยที่สุด คือ จัดทำกิจกรรมอนุรักษ์มรดกไทย เช่น การละเล่นพื้นเมือง การแต่งกายประจำชาติหรืออื่น ๆ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ปัจจุบันได้รับการกล่าวขานให้เป็นยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) มีเทคโนโลยีใหม่ ๆ ทำให้มีผลต่อการดำเนินชีวิตของคนในสังคม มีการรับวัฒนธรรมจากต่างชาติ ประกอบกับสภาพสังคม เศรษฐกิจของคนในสังคมเปลี่ยนแปลง จึงทำให้นักศึกษาให้ความสนใจต่อการจัดกิจกรรมในประเภทนี้น้อยลง

1.2 ด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตรประจำวัน นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ข้อที่นักศึกษาเห็นว่า นำไปปฏิบัติได้มาก มากกว่าข้ออื่น ๆ คือ ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดีขึ้น ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ในการอยู่ร่วมกันทางสังคม สิ่งแรกที่มนุษย์ต้องใช้ คือ การมีทักษะทางมนุษยสัมพันธ์ การที่มนุษย์สร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกันจะก่อให้เกิดผลดีอย่างน้อย 2 ประการ คือ ประการแรก ก่อให้เกิดผลดีต่อการดำเนินชีวิตของตนเอง ทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ประการที่สอง ก่อให้เกิดผลดีต่อการบริหารงานทำให้บุคคลต่าง ๆ ในองค์กรเกิดความผูกพันกัน ร่วมมือร่วมใจกัน ทำงานให้ประสบผลสำเร็จ และมีความเจริญก้าวหน้า (สมพร สุทัศนีย์, 2538 : 14 - 17) ส่วนข้อที่นักศึกษาเห็นว่านำไปปฏิบัติได้มาก แต่น้อยกว่าข้ออื่น ๆ คือ ปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการทำงานได้ดีขึ้น เนื่องจาก ในการปฏิบัติงานใดก็ตาม บุคคลที่ถูกยกย่องว่าเป็นผู้นำในการทำงาน มีจำนวนน้อยกว่าสมาชิกประเภทอื่น ๆ

1.3 ด้านปัจจัยสภาพแวดล้อม นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่นักศึกษามีความคิดเห็นในระดับปานกลางที่มากกว่าข้ออื่น ๆ คือ สะดวกในการเดินทางมาร่วมกิจกรรมการพบกลุ่ม อาจเป็นเพราะว่า ส่วนใหญ่สถานที่ใช้จัดกิจกรรมมักอยู่ตรงศูนย์กลางของนักศึกษาส่วนใหญ่ ส่วนข้อที่มีความคิดเห็นในระดับปานกลางที่น้อยกว่าข้ออื่น ๆ คือ ขอเงินสนับสนุนบางส่วนจากภาคเอกชนเพื่อลดค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษา เพราะกิจกรรมที่จัดขึ้นมุ่งเน้นให้นักศึกษารู้จักการใช้กระบวนการกลุ่ม มีความร่วมมือในการทำงาน มีส่วนร่วมกันคิด การประสานงาน การแบ่งงานและความรับผิดชอบ และเป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้มีการพัฒนาชุมชนแบบพึ่งพาตนเองและใช้

ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สังคมส่วนรวมและชุมชน (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร. 2536 : 1 - 6)

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพปัจจุบัน และประเภทของการจบการศึกษาจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

2.1 นักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยรวมทุกด้าน และรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในสังคมปัจจุบัน เพศมิได้เป็นตัวแปรสำคัญในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เนื่องจากสภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา มีการเปลี่ยนแปลงทางทัศนคติ และค่านิยมต่าง ๆ ทางสังคม ทำให้มีการยอมรับความคิดเห็น ความสามารถของผู้หญิงมากขึ้น ซึ่งมีผลให้ผู้หญิงมีสิทธิเท่าเทียมผู้ชาย และผู้หญิงยังมีบทบาททางสังคมมากขึ้น มีการแสดงออกและร่วมกิจกรรมทางสังคมมากขึ้นกว่าเดิม อีกทั้งนักศึกษาทั้ง 2 เพศ ยังมาจากท้องถิ่นที่มีสภาพสังคม เศรษฐกิจ ขนบธรรมเนียมประเพณี ที่ใกล้เคียง เข้ามาศึกษาอยู่ภายใต้เงื่อนไขกระบวนการเรียนเดียวกัน ต้องร่วมกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน จึงทำให้นักศึกษาหญิงและนักศึกษายามีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน ยังสอดคล้องกับการศึกษาของบัญญัติ ครุฑพุ่ม (2539 : 87) ที่สรุปผลการวิจัยว่า นักศึกษาทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มด้านเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และจากการศึกษาของ วยุติ (สุวรรณี พร้อมเพรียงชัย. 2534 : 46 ; อ้างอิงมาจาก Heidik. 1982 : 3448 - 3449) ที่สรุปผลการวิจัยว่า เพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นอยู่ ฐานะ คุณธรรมและจริยธรรมกับคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน และการศึกษาของสิรินาฎราชเดิม (2534 : 90) ที่สรุปว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมในการพบกลุ่มไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ เพราะประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตย ทุกคนมีสิทธิ เสรีภาพเท่าเทียมกัน ดังนั้น นักศึกษาไม่ว่าจะเป็นเพศหญิงหรือชายจึงสามารถแสดงบทบาทในการจัดกิจกรรมในการพบกลุ่มได้เท่าเทียมกัน

2.2 นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่มาร่วมทำกิจกรรมต่างมีวัตถุประสงค์อย่างเดียวกัน คือ ประการแรก เป็นเงื่อนไขที่สำคัญของการจบหลักสูตร ประการที่สอง ต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและสังคม ทำให้นักศึกษามีโอกาสใช้กระบวนการกลุ่ม แลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ร่วมกันพัฒนาชุมชนและสังคม และขณะร่วมกันทำกิจกรรม ต้องทำกิจกรรมที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน จึงทำให้นักศึกษาที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของบัญญัติ ครุฑพุ่ม (2539 : 90) ที่สรุปผลการวิจัยว่า นักศึกษาทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มด้านเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า เฉพาะด้านลักษณะของการจัดกิจกรรมเท่านั้นที่นักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษามีอายุสูงกว่า 25 ปี มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมมากกว่านักศึกษามีอายุ 18 - 25 ปี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาที่มีอายุมากกว่า ย่อมมีประสบการณ์มากกว่า จึงมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมมากกว่า แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นพบว่า นักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 18 - 25 ปี มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมน้อยกว่า นักศึกษามีอายุสูงกว่า 25 ปีและต่ำกว่า 18 ปี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 18 - 25 ปี เป็นนักศึกษาที่อยู่ในช่วงต่อเนืองระหว่างวัยรุ่น (อายุ 16 - 20 ปี) และอยู่ในช่วงของผู้ใหญ่วัยรุ่น (อายุ 20-25 ปี) ซึ่งนักศึกษาที่อยู่ในช่วงต่อเนืองระหว่างวัยรุ่นส่วนมากจะมีลักษณะรักการผจญภัย มีความคิดสร้างสรรค์ ชอบเข้าสังคม และมักจะยึดถืออุดมการณ์ และเมื่อมาอยู่ในช่วงของผู้ใหญ่วัยรุ่นก็จะ เริ่มได้รับการยอมรับว่ามีความเป็นผู้ใหญ่เต็มตัวมากขึ้น และเริ่มจะมีส่วนให้ความช่วยเหลือแก่สังคมมากขึ้น (สุวัจน์ วัฒนวงศ์. 2536 : 26 - 27 ; อ้างอิงมาจาก Lovell. 1980 : 14 - 18) ดังนั้น อาจทำให้นักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 18 - 25 ปี ค่อนข้างยึดถืออุดมการณ์ และมีความตั้งใจสูงในการพัฒนาชุมชนและสังคม จึงมองเห็นว่า ลักษณะของการจัดกิจกรรมกระทำได้ดีค่อนข้างน้อยกว่านักศึกษามีอายุสูงกว่า 25 ปี และต่ำกว่า 18 ปี

2.3 นักศึกษาที่มีอาชีพปัจจุบันต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 3 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่มีอาชีพต่างกันย่อมมีประสบการณ์ต่างกัน และมีวิธีการดำเนินชีวิตแตกต่างกัน จึงทำให้นักศึกษาที่มีอาชีพปัจจุบันต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมแตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของบัญญัติ ทรัพย์ (2539 : 94) ที่สรุปผลการวิจัยว่า นักศึกษาทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมพบกลุ่มด้านเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาแต่ละอาชีพ พบว่า นักศึกษาที่มีอาชีพเกษตรมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมมากกว่านักศึกษาที่มีอาชีพพนักงานในโรงงาน และยังไม่ประกอบอาชีพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาที่มีอาชีพเกษตรจะมีอิสระในการประกอบอาชีพของตน ส่วนนักศึกษาที่มีอาชีพพนักงานในโรงงานจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับของโรงงานที่ตนอาศัยอยู่ ส่วนนักศึกษาที่ยังไม่ประกอบอาชีพจะมีประสบการณ์การเรียนรู้น้อยกว่านักศึกษาที่มีอาชีพอื่น ๆ

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน นักศึกษาที่มีอาชีพค้าขาย และอาชีพเกษตรมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมแตกต่างจากนักศึกษาที่ยังไม่ประกอบอาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักศึกษาที่ยังไม่ประกอบอาชีพจะมีประสบการณ์การเรียนรู้น้อยกว่านักศึกษาที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ

2.4 นักศึกษาที่มีประเภทของการจบการศึกษาจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้นต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยรวมทุกด้านและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ข้อ 4 ที่ตั้งไว้ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาทั้ง 2 ประเภทต้องทำกิจกรรมร่วมกันเนื่องจากเป็นเงื่อนไขที่สำคัญของการจบหลักสูตรและนักศึกษาที่จบการศึกษาในระบบโรงเรียนจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเคยร่วมกิจกรรมที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับนักศึกษาที่จบการศึกษานอกระบบโรงเรียนจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เช่น จัดกิจกรรมส่งเสริมการประกอบพิธีกรรมในวันสำคัญต่าง ๆ จัดกิจกรรมเกี่ยวกับประเพณีต่าง ๆ ของไทย ฯลฯ จะมีเฉพาะบางกิจกรรมเท่านั้น นักศึกษาที่จบการศึกษาในระบบโรงเรียนไม่เคยปฏิบัติมาก่อน เช่น จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์งานการศึกษานอกโรงเรียน จัดกิจกรรมสร้างที่อ่านหนังสือของ

ชุมชน ส่วนลักษณะของการจัดกิจกรรมในข้ออื่น ๆ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ นั้น นักศึกษาที่จบจากการศึกษาในระบบโรงเรียนจะเคยผ่านการร่วมกิจกรรมในลักษณะดังกล่าวมาแล้วทุกข้อ ยกเว้นข้อ 7 มีความรู้เรื่องวิธีการเขียนโครงการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และข้อ 8 มีความรู้เรื่อง ขั้นตอนและประโยชน์ของการวางแผนจัดทำโครงการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และเมื่อได้รับความรู้ก็จะต้องนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับชีวิตประจำวันของตนเช่นกัน และนักศึกษาทั้ง 2 ประเภทต้องร่วมกิจกรรมที่อยู่ในปัจจุบันสภาพแวดล้อมเดียวกัน จึงทำให้นักศึกษาที่มีประเภทของการจบการศึกษาจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้นต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 ที่มุ่งเน้นให้บุคคลต่าง ๆ ได้เรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองให้เหมาะสมกับวัย กล่าวคือ การศึกษาสำหรับผู้ใหญ่เป็นการศึกษาที่มุ่งเสริมการพัฒนาคุณธรรมควบคู่กับการพัฒนาความรู้ ความสามารถในการประกอบกรงานและอาชีพ การมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาชุมชนและประเทศ การมีความสามารถในการแสวงหาความรู้และข้อมูลข่าวสาร เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม

3. ปัญหาและข้อ เสนอแนะของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล ที่มีต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่มีปัญหามากที่สุด ในเรื่องขาดความร่วมมือระหว่างสมาชิกกลุ่ม ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักศึกษาผู้ใหญ่ต้องทำงาน มีภาระที่ต้องรับผิดชอบต่อตนเองและครอบครัว จึงทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่กลุ่มดังกล่าวไม่สามารถมาร่วมกิจกรรมได้

ส่วนข้อ เสนอแนะ คือ ให้กำหนดกฎเกณฑ์ในการทำกิจกรรมและควบคุมให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์นั้นอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักศึกษาผู้ใหญ่แต่ละคนย่อมมีภารกิจที่เป็นของตนเอง เมื่อมาร่วมกิจกรรมก็มีความต้องการให้กิจกรรมนั้นประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมายในระยะเวลาอันรวดเร็ว ซึ่งจะเห็นได้จากการเสนอให้จัดกิจกรรมให้มีขนาดเล็ก เพื่อให้ใช้เวลาในการทำกิจกรรมแต่ละครั้งให้น้อยลง และนักศึกษาผู้ใหญ่ยังเห็นความสำคัญของความสามัคคี โดยมีการเสนอให้จัดกิจกรรมที่ต้องอาศัยความร่วมมือและความรับผิดชอบในหมู่คณะ รองลงมาทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักศึกษาเห็นความสำคัญของความร่วมมือและความรับผิดชอบที่จะส่งผลให้การทำงานประสบผลสำเร็จ ทำให้นักศึกษามีความสนิทสนมคุ้นเคยกัน ได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกันสร้างความสามัคคีในกลุ่ม ให้การยอมรับเป็นการเป็นสมาชิกกลุ่ม ซึ่งจะสอดคล้องกับแนวคิดของ ฮีโอดอร์ เครป (บาร์ง สุขพรดี. 2524 : 65 ; อ้างอิงมาจาก Theodore Krep. 1978 : 63) ที่ว่า ความต้องการเบื้องต้น

ของมนุษย์ คือการเป็นสมาชิกที่มีค่าของกลุ่ม การมีคุณค่าในตัวเองและการมีส่วนร่วมจึงทำให้นักศึกษาเห็นว่าควรจัดกิจกรรมที่ต้องอาศัยความร่วมมือกันและความรับผิดชอบในหมู่คณะ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อกิจกรรมด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันในระดับมาก โดยเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างมนุษยสัมพันธ์ ปัญหาที่พบมากคือ การขาดความร่วมมือระหว่างสมาชิกกลุ่ม เพราะสมาชิกร่วมกิจกรรมกันน้อย ไม่สามารถมาร่วมกิจกรรมได้เพราะต้องทำงาน ค่าใช้จ่ายและระยะเวลาในการทำกิจกรรมไม่เหมาะสม ส่วนข้อเสนอแนะที่มีความสำคัญต่อการจัดกิจกรรม คือ การจัดกิจกรรมให้มีขนาดเล็กลง จากผลการศึกษาครั้งนี้นำมาเป็นข้อเสนอแนะ เพื่อพัฒนาวิธีการจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ดังนี้

1.1 กรมการศึกษานอกโรงเรียน ควรกำหนดรูปแบบของการร่วมกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเพิ่มเติมดังต่อไปนี้คือ นักศึกษาแต่ละคนสามารถทำโครงการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ด้วยตนเอง โดยได้จากการที่นักศึกษาร่วมกิจกรรมพัฒนาชุมชนหรือกิจกรรมทางสังคม แล้วนำความรู้ที่ได้จากการร่วมกิจกรรมนั้นมา เขียนรายงานพร้อมข้อเสนอแนะและความคิดเห็นให้ครูประจำกลุ่มทราบ เพื่อนำเสนอต่อหัวหน้าสถานศึกษา และกรรมการประเมินค่าหน่วยกิจกรรม ทำให้นักศึกษาได้รับหน่วยกิจกรรมจากการร่วมกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตสะสมไปเรื่อย ๆ จนครบ 48 หน่วยกิจกรรม

1.2 กรมการศึกษานอกโรงเรียน ควรกำหนดลักษณะของการจัดทำโครงการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเพิ่มเติมดังต่อไปนี้คือ ให้นักศึกษาจัดทำโครงการที่ไม่ต้องใช้จ่ายเงินในการดำเนินงานหรือจัดโครงการที่ต้องใช้จ่ายเงินในการดำเนินงานเป็นจำนวนน้อย หรือจัดทำโครงการที่ได้รับเงินสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นหรือภาคเอกชน เช่น จัดกิจกรรมเชิงวิชาการที่เชิญวิทยากรในท้องถิ่นมาให้ความรู้แก่นักศึกษา จัดกิจกรรมพัฒนาชุมชนหรือสังคมที่ได้รับเงินสนับสนุนจากภาคเอกชน โดยเงินสนับสนุนต้องได้มาจากการที่ครูประจำกลุ่มหรือหัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ เป็นผู้ประสาน

จัดกิจกรรมส่งเสริมการประกอบอาชีพที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น ๆ เช่น กรมพัฒนาชุมชน กรมประมง เป็นต้น

1.3 ครูประจำกลุ่มควรรู้เกี่ยวกับวิธีการสร้างมนุษยสัมพันธ์ วิธีการปฏิบัติตนในการเป็นผู้นำ และการวางแผนการทำงานให้เพิ่มขึ้นกว่าเดิม พร้อมทั้งมีกิจกรรมที่ช่วยสร้างเสริมให้นักศึกษามีคุณลักษณะดังกล่าว ก่อนร่วมกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

1.4 ครูประจำกลุ่มควรร่วมกันประสานกับนักศึกษาให้จัดกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น จัดกิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จัดกิจกรรมส่งเสริมการประกอบอาชีพ จัดกิจกรรมที่ให้ความรู้เชิงวิชาการ จัดกิจกรรมพัฒนาชุมชนและสังคม โดยมีกิจกรรมนันทนาการแทรกอยู่ด้วย

1.5 ครูประจำกลุ่มควรร่วมกันประสานกับนักศึกษาให้จัดกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้เพิ่มมากขึ้น โดยให้มีความแตกต่างทางด้านระยะเวลาที่ใช้ในการร่วมกิจกรรม เช่น จัดกิจกรรมเฉพาะวันอาทิตย์หรือจัดในวันหยุดราชการ จัดกิจกรรมครั้งละ 1 วัน หรือครั้งละ 3 วัน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

2.1 เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดขอบเขตของกลุ่มตัวอย่างเฉพาะนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดกาญจนบุรี จึงได้ข้อมูลจากนักศึกษาเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น ควรมีการขยายขอบเขตการศึกษาไปยังจังหวัดอื่น ๆ เพื่อให้ได้ผลวิจัยทั้งประเทศ

2.2 จากการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบความคิดเห็นของนักศึกษา วิธีเรียนทางไกลในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จึงควรศึกษาความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในระดับประถมศึกษาหรือในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ว่านักศึกษามีความคิดเห็นต่อกิจกรรมอย่างไร

2.3 จากการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบความคิดเห็นของนักศึกษาต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตามโครงการที่นักศึกษาเสนอขออนุมัติดำเนินการ จึงควรศึกษาความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแบบเข้าค่าย ว่านักศึกษามีความคิดเห็นต่อกิจกรรมอย่างไร

2.4 จากการวิจัยพบว่า นักศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการร่วมกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตไปใช้ในชีวิตประจำวันได้มาก ซึ่งตรงกับวัตถุประสงค์ของกรมการ

ศึกษานอกโรงเรียน ดังนั้น จึงควรมีการวิจัยเพื่อติดตามและประเมินผลเฉพาะด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันว่า นักศึกษาสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้มากน้อยเพียงใด

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กร สกาว "การศึกษาระบบเปิดกับการศึกษาทางไกล," การศึกษานอกโรงเรียน, 21(120) : 56-60; มิถุนายน-กรกฎาคม 2529.
- การศึกษานอกโรงเรียน, กรม. การจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญตามหลักสูตรการศึกษา
นอกระวังเรียน พุทธศักราช 2530. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศาสนา, 2532.
- _____ . การศึกษาทางไกล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศาสนา, 2528.
- _____ . เกณฑ์การเทียบโอนกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักสูตรการ
ศึกษานอกระวังเรียนสายสามัญ พ.ศ. 2537 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2538).
กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดอาร์ตโบรเกรส, 2538.
- _____ . คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนอกระวังเรียนฉบับทดลอง. กรุงเทพฯ :
บริษัทสามเจริญพาณิชย์ (กรุงเทพฯ) จำกัด, ม.ป.ป.
- _____ . โครงการอบรมผู้บริหาร ศูนย์บริการการศึกษานอกระวังเรียนอำเภอ (2.2 การจัด
กิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต). นครราชสีมา : มิตรภาพการพิมพ์, ม.ป.ป.
(ชุดฝึกอบรมทางไกล).
- _____ . แนวทางการจัดการศึกษานอกระวังเรียนสายสามัญระดับมัธยมศึกษา พ.ศ. 2537
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2538). กรุงเทพฯ : กรมการศึกษานอกระวังเรียน, 2538.
อัสสาเนา.
- _____ . หลักสูตรการศึกษานอกระวังเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช 2530.
พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2538.
- การศึกษานอกระวังเรียนกรุงเทพมหานคร, ศูนย์. คู่มือกิจกรรมการพบกลุ่มการศึกษานอกระวังเรียน
ประเภทบุคคลภายนอก พ.ศ. 2527. กรุงเทพฯ : ศูนย์การศึกษานอกระวังเรียน
กรุงเทพมหานคร, 2527. อัสสาเนา.
- _____ . คู่มือครูประจำกลุ่มการศึกษาทางไกล. กรุงเทพฯ : ศูนย์การศึกษานอกระวังเรียน
กรุงเทพมหานคร, 2535. อัสสาเนา

การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร, ศูนย์. เกณฑ์การจัดกิจกรรมการพบกลุ่มตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ พ.ศ. 2534. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2536.

คณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535.

กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ, 2535.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. "ระบบการสอนทางไกลกับการศึกษาระบบเปิด," การศึกษานอกโรงเรียน. 21(120) : 18 - 22 ; มิถุนายน - กรกฎาคม 2527.

ชูใจ อุสายพันธ์. กิจกรรมการพบกลุ่มและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญระดับมัธยมศึกษาตอนต้นวิธีเรียนทางไกล ศึกษากรณี : บ้านบาตูปูเต๊ะ ตำบลเกาะลิบง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2536. อัดสำเนา.

ชูศรี วงศ์รัตน์. เทคนิคการใช้สื่อดีเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2534.

เชียรศรี วิวิธสิริ. การศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษานอกโรงเรียนเทคโนโลยีทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดเอ็กซ์เพรสมีเดีย, 2535.

ดิเรกภัทร์ สุวรรณชาติ. การศึกษาปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.

เทคโนโลยีทางการศึกษา, ศูนย์. คู่มือการดำเนินการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญการเรียนทางไกล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2533.

นงคราญ วงษ์ศรี. การศึกษาการใช้สื่อการเรียนของนักศึกษาทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.

นิยม ฉิมตระกูล และคณะ. กระบวนการกลุ่ม. ลพบุรี : ภาคจิตวิทยาและการแนะแนวคณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครูเทพสตรี, 2522.

- บวร พุทธวณะ. การศึกษาตามความต้องการทางการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของสตรีในจังหวัดสมุทรสาคร. ปรินฤพานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- บัญญัติ ครูพุ่ม. ความคิดเห็นของนักศึกษาทางไกลต่อการจัดกิจกรรมพบกลุ่มตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาพุทธศักราช 2530 ในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินฤพานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539. อัดสำเนา.
- บำรุง สุขพรรค. รายงานการวิจัยการศึกษาปัญหาและสภาพความต้องการของกลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับประชากรนอกรโรงเรียน. 2524.
- พรพิมล เพ็ญณะ. ผลการให้คำปรึกษากลุ่มที่มีต่อการพัฒนาการสื่อสารระหว่างบุคคล. ปรินฤพานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- เยาวพา เดชะคุปต์. ทฤษฎีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์สำหรับการสอน. ใน กลุ่มสัมพันธ์ : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติเล่ม 1. บรรณาธิการโดย ทิศนา แชนมณี หน้า 228-231 กรุงเทพฯ : บุรพาศิลป์การพิมพ์, 2522.
- รัตนา รัตน์ประสพโชค. การพัฒนาการสื่อสารระหว่างบุคคลด้วยกิจกรรมกลุ่ม. ปรินฤพานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.
- รุ่งทิวา ศรีวรรณ. การเปรียบเทียบบทบาทของสตรีกับบทบาทของบุรุษที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลนาทราย อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532. อัดสำเนา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร, 2528.
- วิจิตร ภักดีรัตน์. สรุปผลการประชุมสัมมนานักศึกษาทางไกลและผู้เกี่ยวข้องครั้งที่ 1 "แนวโน้มการศึกษาทางไกล". กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา , 2530.
- สมพร สุทัศนีย์. มนุษยสัมพันธ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- สิรินาถ ราชเดิม. การศึกษาความคิดเห็นในการพบกลุ่มของนักศึกษาทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตการศึกษา 3. ปรินฤพานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.

- สุณีเย์ เหมะประสิทธิ์. สถิติประยุกต์เพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. จิตวิทยาการเรียนรู้ผู้ใหญ่ พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536.
- . หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2527.
- สุวรรณณี พรหมเพ็ญชัย. ความรู้ความเข้าใจเรื่องความจำเป็นพื้นฐานและการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปใช้ในระดับประถมศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของครูระดับประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- อนันต์ ศรีจันทร์. ความต้องการการพบกลุ่มของผู้เรียนการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 ทางวิทยุและไปรษณีย์ ในเขตการศึกษา 6. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2531. อัดสำเนา.
- อัญชรีย์ สรวงท่าไม้. ความคิดเห็นของครูประจำกลุ่มและนักศึกษาสายสามัญศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นวิธีเรียนทางไกลที่มีต่อกิจกรรมพบกลุ่มการศึกษานอกโรงเรียน. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2536. อัดสำเนา.
- อุดม เขยก็วงศ์. ความรู้เกี่ยวกับงาน "ศบพ." การศึกษานอกโรงเรียนประเภทรายบุคคลภายนอก. กรุงเทพฯ : อมรการพิมพ์, 2529.
- อุบล ทิศนโกวิท. การศึกษาเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 ทางวิทยุและไปรษณีย์ในเขตการศึกษา นอกโรงเรียนภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- อุษา เทียนทอง. ลักษณะการจัดกิจกรรมพบกลุ่มการศึกษานอกโรงเรียนแบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 ทางวิทยุและไปรษณีย์ในเขตภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- อำนาจ วงศ์สมิง. กิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531. อัดสำเนา.

Cronbach, Lee J. Essentials of Psychological Testing. 3 rd ed.

New York : Harper, 1970.

Heidik, Bruno. "An Investigation of the Quality of Life and Its

Relationship to Loving Being Having and Religious Ideology,"

Dissertation Abstracts International. 42 (8) : 3448-3449-A;

February, 1982.

Houle Cyril O. The Inquiring Mind. Madison : University of Wisconsin

Press, 1961.

Yamane, Taro. Statistics: An Introductory analysis. 2 nd ed., New York

: Harper & Row Inc., 1967.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจ เครื่องมือ

หนังสือขอความอนุเคราะห์ ทำให้ออกหนังสือราชการ

หนังสือขอความอนุเคราะห์ ในการ เก็บรวบรวมข้อมูล

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เครื่องมือ

ที่ ทม 1007/0073

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

6 มกราคม 2540

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาวคณารัตน์ จงพิพัฒน์วิเศษ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดกาญจนบุรี

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมของ

รศ.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ ประธาน

ผศ.ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร กรรมการ

สิ่งที่นิสิตฯขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญ นายเรวัฒน์ สุธรรม ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวศิริฎา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ที่ ทม 1007/1079

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

12 กุมภาพันธ์ 2540

เรื่อง ขออนุญาตเพราะเหตุ

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดกาญจนบุรี

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาวคณารัตน์ จงพิพัฒน์วณิชย์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดกาญจนบุรี

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมของ

รศ. สุวัฒน์ วัฒนวงศ์

ประธาน

ผศ. ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอขออนุญาตเพราะเหตุ คือ ขอนั่งสิทธิ์ราชการเพื่ออำนวยความสะดวกในการขอความร่วมมือจากศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอในจังหวัดกาญจนบุรี โดยให้นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ลงทะเบียนวิธีเรียนทางไกล ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-มีนาคม 2540 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ที่ ศธ 0424/156

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดกาฬจนบุรี

ตำบลทอหล่อ อำเภอลำม่าง กจ 71000

14 กุมภาพันธ์ 2540

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล

เรียน หัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอพนมทวน

ด้วยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มอบหมาย นางสาวคณารัตน์ จงพิพัฒน์วิชัย
นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มีความประสงค์จะติดต่อขอความอนุเคราะห์หัวหน้าศูนย์บริการ
การศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ เก็บข้อมูลเรื่องความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพ
ชีวิตของนักศึกษาทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดกาฬจนบุรี ขอความอนุเคราะห์จากท่านอำนวยความสะดวก
สะดวกในการเก็บข้อมูล เพื่อประโยชน์ต่อกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมยศ บุญพา)

ผู้ช่วยผู้อำนวยการ รักษาการในตำแหน่ง

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดกาฬจนบุรี

กลุ่มงานบริหาร

โทร.(034) 514429

โทรสาร (034) 512600

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

นายเรวัฒน์ สุธรรม	ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ กรมการศึกษานอกโรงเรียน
รศ.ดร.เสาวนีย์ เลวลย์	หัวหน้าภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
นายปาน กิมปี	ศึกษานิเทศก์ 8 ทาหน้าที่ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาและ ส่งเสริมการศึกษาอาชีพ กรมการศึกษานอกโรงเรียน
ดร.สวัสดิ์ ดีชื่น	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 3 (ห้องฟ้าจำลอง)
นายบัญญัติ ครุฑพุ่ม	อาจารย์ 2 ระดับ 7 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร 3 (ห้องฟ้าจำลอง)

ภาคผนวก ช

- แนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรมนักศึกษา
- แนวทางการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ
ระดับมัธยมศึกษา พ.ศ.2539

ที่ ศธ 1106/4742

กรมการศึกษานอกโรงเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ กทม.10300

24 ตุลาคม 2539

เรื่อง แนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรมนักศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 3

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรมนักศึกษา 1 ชุด

ด้วยปรากฏว่ามีการร้องเรียนในเรื่องเจ้าหน้าที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนเรียกเก็บเงินจากนักศึกษาเพื่อจัดกิจกรรมนักศึกษาอยู่เนือง ๆ เพื่อป้องกันมิให้เกิดการกระทำดังกล่าว กรมการศึกษานอกโรงเรียนจึงกำหนดแนวปฏิบัติดังที่แนบมา และขอให้สถานศึกษาดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ให้สถานศึกษาประชุมชี้แจงแนวปฏิบัติแก่ครูผู้สอน/ครูประจำกลุ่ม/อาจารย์ประจำกลุ่ม ให้ระมัดระวังในเรื่องการจัดกิจกรรมที่ให้นักศึกษาต้องเสียเงิน โดยให้ดำเนินการตามแนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรมนักศึกษาที่แนบมาโดยเคร่งครัด

2. หากสถานศึกษาใดได้รับการร้องเรียนว่าครูผู้สอน/ครูประจำกลุ่ม/อาจารย์ประจำกลุ่มเรียกเก็บเงินนักศึกษาให้สอบถามข้อเท็จจริง หากปรากฏว่า เป็นความจริงให้ยกเลิกคำสั่งตั้ง

3. กรณีเจ้าหน้าที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนกระทำความผิดในเรื่องดังกล่าว ให้ผู้บริหารดำเนินการว่ากล่าวตักเตือนและดูแลโดยใกล้ชิด พร้อมทั้งรายงานให้กรมทราบโดยด่วน

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นางกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา)

อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน

กองส่งเสริมปฏิบัติการ

โทร.2821283 โทรสาร 2822858

แนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรมนักศึกษา

กิจกรรมนักศึกษา

กิจกรรมนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน มี 2 ประเภทคือ

1. กิจกรรมพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน
สายสามัญ พ.ศ. 2534 (กพช.)
2. กิจกรรมนักศึกษา จัดโดยองค์การบริหารงานกิจการนักศึกษา

บทบาทหน้าที่

1. สถานศึกษา
  - 1.1 สนับสนุนการจัดกิจกรรม
  - 1.2 อนุมัติโครงการจัดกิจกรรม
  - 1.3 แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรม
2. ครูผู้สอน/ครูประจำกลุ่ม/อาจารย์ประจำกลุ่ม
  - 2.1 ให้ความปรึกษา แนะนำในการจัดทำแผนงาน/โครงการจัดกิจกรรมของนักศึกษา
  - 2.2 ให้ความเห็นชอบโครงการและนำเสนอสถานศึกษา เพื่อพิจารณาอนุมัติโครงการ
  - 2.3 เป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำในช่วงเวลาที่นักศึกษปฏิบัติกิจกรรม
  - 2.4 ร่วมเป็นคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรม

ลักษณะของโครงการ

1. ไม่เป็นโครงการที่ใช้เงินมาก
2. ไม่ซื้อครุภัณฑ์
3. เป็นโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา ประชาชน และชุมชน
4. เป็นโครงการที่ครูและนักศึกษาวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน
5. เป็นโครงการที่จัดกิจกรรมในลักษณะที่ทำให้เกิดกระบวนการเรียนการสอน

เกิดการเรียนรู้ ฝึกกระบวนการคิดโดยการแบ่งกลุ่มอภิปรายประเด็นปัญหา

6. เป็นโครงการที่ใช้ทรัพยากร บุคลากร อาคารสถานที่ ธรรมชาติในท้องถิ่น ไม่ห่างไกลจากภูมิสำเนาของนักศึกษาจนเกิดความลำบากเดือดร้อนในการเดินทาง

7. นักศึกษาอาจเข้าร่วมกิจกรรมกับองค์กร หน่วยงาน กลุ่มบุคคลอื่น ๆ ที่เขาจัดอยู่แล้ว หากพิจารณาว่าจะเป็นประโยชน์ ไม่จำเป็นต้องจัดขึ้นเองเสมอไป

คำสั่งกรมการศึกษาออกโรงเรียน

ที่ สมน./395/2539

เรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาออกโรงเรียนสายสามัญ

ระดับมัธยมศึกษา พ.ศ.2539

อนุสนธิคำสั่งกรมการศึกษาออกโรงเรียน ที่ 1138/2537 ลงวันที่ 6 กรกฎาคม พ.ศ.2537 ที่ 230/2538 ลงวันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2538 ที่ 324/2538 ลงวันที่ 14 มีนาคม พ.ศ.2538 และที่ 1530/2538 ลงวันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ.2538 นั้น

เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกและเอื้อประโยชน์แก่นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาให้ได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง จึงให้ยกเลิกความในข้อ 5 ของคำสั่งกรมการศึกษาออกโรงเรียนที่ 1138/2537 แก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งกรมการศึกษาออกโรงเรียนที่ 324/2538 ลงวันที่ 14 มีนาคม พ.ศ.2538 ข้อ 3 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"5. การพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของวิธีเรียนด้วยตนเองและวิธีเรียนทางไกลเมื่อนักศึกษา สอบได้ครบตามโครงสร้างหลักสูตรแล้วให้พบกลุ่มในภาคเรียนถัดไป ยกเว้น

(1) นักศึกษาที่ยังสอบไม่ได้ครบตามโครงสร้างหลักสูตรใน 3 ภาคเรียน ให้สามารถพบกลุ่มได้ตั้งแต่ภาคเรียนที่ 4 ของนักศึกษา ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมของสถานศึกษา

(2) นักศึกษาที่มีอายุตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป ๗ วันขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาที่เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และนักศึกษาที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ๗ วันขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาที่เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สามารถพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ในภาคเรียนใดภาคเรียนหนึ่ง ส่วนวิธีการพบกลุ่มให้ถือปฏิบัติตามเกณฑ์การจกกิจกรรมการพบกลุ่มตามหลักสูตรการศึกษาออกโรงเรียน พุทธศักราช 2534 และแนวทางการจัดการศึกษาออกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา พ.ศ.2537 ที่กรมการศึกษาออกโรงเรียนกำหนด"

ทั้งนี้ ตั้งแต่ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ.2539

(นางกษมา วรวรรณ ๗ อยุธยา)

อธิบดีกรมการศึกษาออกโรงเรียน

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง

ความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาผู้ใหญ่วางไกล
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดกาญจนบุรี

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่วางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีต่อกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ในจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อนำผล
ความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่วางไกล ไปปรับปรุง แก้ไขการจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนา
คุณภาพชีวิตให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่วางไกล
โปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง การตอบแบบสอบถามนี้ผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับ ซึ่งทำให้
คำตอบของท่านไม่มีผลกระทบ

2. แบบสอบถามมี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนา
คุณภาพชีวิตในด้านลักษณะของการจัดกิจกรรม ด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันและด้าน
ปัจจัยสภาพแวดล้อม โดยจัดลำดับความคิดเห็น 5 ระดับคือ

มากที่สุด หมายถึง เห็นด้วยหรือปฏิบัติมากที่สุด

มาก หมายถึง เห็นด้วยหรือปฏิบัติมาก

ปานกลาง หมายถึง เห็นด้วยกับหรือปฏิบัติปานกลาง

น้อย หมายถึง เห็นด้วยหรือปฏิบัติน้อย

น้อยที่สุด หมายถึง เห็นด้วยหรือปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ท่านได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับ
ปัญหาที่ไม่ได้ระบุไว้ในแบบสอบถาม พร้อมทั้งข้อเสนอแนะของท่านที่มีต่อกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนา
คุณภาพชีวิต

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน ( ) หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

( ) ชาย

( ) หญิง

2. อายุ

( ) ต่ำกว่า 18 ปี

( ) 18-25 ปี

( ) สูงกว่า 25 ปี

3. อาชีพ

( ) รับจ้าง

( ) รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

( ) เกษตรกร

( ) ค้าขาย

( ) ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ

( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

4. ประเภทของการจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

( ) การศึกษาระบบโรงเรียน

( ) การศึกษานอกระบบโรงเรียน

5. จำนวนครั้งที่เข้าร่วมทำกิจกรรม

( ) 1 ครั้ง

( ) 2 ครั้ง

( ) 3 ครั้ง

( ) มากกว่า 3 ครั้ง (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในด้านต่าง ๆ
 โดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องขวามือที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อ	ความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	<u>ด้านลักษณะของการจัดกิจกรรม</u>					
	ก่อนปฏิบัติกิจกรรม ท่านเห็นว่า นักศึกษาที่จัดกิจกรรมควรมีความรู้เรื่องต่อไปนี้น้อยเพียงใด					
1	มีความรู้ เรื่องกระบวนการกลุ่มและการเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม	.....	.....	.....	.....	.....
2	มีความรู้ เรื่องวิธีการปฏิบัติในการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี	.....	.....	.....	.....	.....
3	มีความรู้ เรื่องวิธีการการแก้ปัญหาการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มด้วยกระบวนการ "คิดเป็น" ..	.....	.....	.....	.....	.....
4	มีความรู้ เรื่องการปฏิบัติตนเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม ในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ..	.....	.....	.....	.....	.....
5	มีความรู้ เรื่องวิธีการสร้างมนุษยสัมพันธ์ ...	.....	.....	.....	.....	.....
6	มีความรู้ เรื่องวิธีการบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ	ความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
7	มีความรู้เรื่องวิธีการเขียนโครงการเพื่อพัฒนา คุณภาพชีวิต	.....	.....	.....	.....	.....
8	มีความรู้เรื่องขั้นตอนและประโยชน์ของการ วางแผนจัดทำโครงการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ก่อนปฏิบัติกิจกรรมและขณะปฏิบัติกิจกรรม ท่านมีโอกาสปฏิบัติกิจกรรมต่อไปนี้นาน้อย เพียงใด	.....	.....	.....	.....	.....
9	แบ่งกลุ่มเพื่อจัดทำโครงการเพื่อพัฒนาคุณภาพ ชีวิตตามความสนใจของนักศึกษา	.....	.....	.....	.....	.....
10	สำรวจข้อมูลของชุมชนก่อนจัดทำกิจกรรม ..	.....	.....	.....	.....	.....
11	มีการวางแผนการปฏิบัติงานระหว่างสมาชิกกลุ่ม	.....	.....	.....	.....	.....
12	แบ่งหน้าที่ให้สมาชิกกลุ่มทุกคนได้ปฏิบัติงานตาม ความสามารถ	.....	.....	.....	.....	.....
13	สับเปลี่ยนหน้าที่ในขณะปฏิบัติ	.....	.....	.....	.....	.....
14	จัดกิจกรรมตามขั้นตอนที่กำหนดและปรับเปลี่ยน ได้ตามสถานการณ์	.....	.....	.....	.....	.....
15	มีการติดตามผลในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง ..	.....	.....	.....	.....	.....
16	มีการปรึกษาหารือระหว่างสมาชิกกลุ่มเมื่อมี ปัญหาเกิดขึ้น	.....	.....	.....	.....	.....

คำชี้แจง ท่านได้ปฏิบัติกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในหัวข้อต่อไปนี้หรือไม่
 ถ้าได้ปฏิบัติ ท่านได้มีโอกาสปฏิบัติกิจกรรมต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด กรณีที่ท่าน
 ไม่ได้ปฏิบัติ หรือมีโอกาสปฏิบัติกิจกรรมนั้นน้อยมาก โปรดแสดงความคิดเห็นใน
 ช่องระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

ข้อ	ความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
17	จัดทำกิจกรรมส่งเสริมการประกอบพิธีกรรม ในวันสำคัญต่าง ๆ	.....	.....	.....	.....	.....
18	จัดทำกิจกรรมอนุรักษ์มรดกไทย เช่น การ ละเล่นพื้นเมือง การแต่งกายประจำชาติหรือ อื่น ๆ	.....	.....	.....	.....	.....
19	จัดทำกิจกรรมเกี่ยวกับประเพณีต่าง ๆ ของไทย เช่น วันลอยกระทง วันสงกรานต์ หรืออื่น ๆ	.....	.....	.....	.....	.....
20	จัดทำกิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เช่น การปลูกต้นไม้ การรักษาแหล่งน้ำ หรืออื่น ๆ	.....	.....	.....	.....	.....
21	จัดทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์เพื่อชุมชน เช่น การสร้างหรือซ่อมที่เก็บน้ำสาธารณะ การซ่อม ทางเท้าให้กับชุมชน หรืออื่น ๆ.....	.....	.....	.....	.....	.....
22	จัดทำกิจกรรมแก้ปัญหาสังคม เช่น รณรงค์ให้ ประชาชนมีความรู้เรื่อง โรคเอดส์ การเคารพ กฎจราจร หรืออื่น ๆ	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ	ความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
23	จัดทำกิจกรรมประชาสัมพันธ์งานการศึกษา โรงเรียน เช่น รณรงค์ให้ประชาชนรักการอ่าน หนังสือ	.....	.....	.....	.....	.....
24	จัดทำกิจกรรมรับบริจาคหนังสือ	.....	.....	.....	.....	.....
25	จัดทำกิจกรรมสร้างที่อ่านหนังสือประจำชุมชน หรือพัฒนาศูนย์การเรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....
	<u>ด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน</u> ท่านสามารถนำความรู้หรือประสบการณ์จาก การทำกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้มากน้อย เพียงใด					
26	วางแผนการทำงานของตนเองในระยะยาวให้มี ประสิทธิภาพ	.....	.....	.....	.....	.....
27	ปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการทำงานได้ดีขึ้น	.....	.....	.....	.....	.....
28	ปฏิบัติตนเป็นผู้ตามที่ดีในการทำงาน	.....	.....	.....	.....	.....
29	ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมได้ดีกว่าเดิม	.....	.....	.....	.....	.....
30	ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดีขึ้น	.....	.....	.....	.....	.....
31	ควบคุมอารมณ์ตนเองได้เมื่อต้องการสร้าง ความสัมพันธ์กับผู้อื่น	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ	ความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
32	สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่นนอกเหนือจากสมาชิกกลุ่ม	.....	.....	.....	.....	.....
33	สร้างความเข้าใจที่ดีต่อสมาชิกกลุ่มและเพื่อนมนุษย์ทั่วไป	.....	.....	.....	.....	.....
34	เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และช่วยเหลือเกื้อกูลสมาชิกกลุ่มในโอกาสอันควรต่อไป	.....	.....	.....	.....	.....
35	เสียสละและช่วยเหลือผู้อื่นได้ดีขึ้น	.....	.....	.....	.....	.....
36	ตระหนักถึงความสำคัญ และทะนุบำรุงส่งเสริมศาสนาที่ตนนับถือ เพิ่มขึ้น	.....	.....	.....	.....	.....
37	มีจิตสำนึกและรู้จักห่วงหาแล้งเป็นสาธารณะสมบัติของชุมชนเพิ่มขึ้น	.....	.....	.....	.....	.....
38	ทำงานร่วมกับผู้อื่นด้วยกระบวนการกลุ่มได้ดีขึ้น	.....	.....	.....	.....	.....
39	ทำงานเป็นลำดับขั้นตอนมากขึ้น	.....	.....	.....	.....	.....
40	ตระหนักถึงความสำคัญของการร่วมมือกันในการทำงานเป็นกลุ่มได้ดีขึ้น	.....	.....	.....	.....	.....
41	ตัดสินใจอย่างสุ่มรอบคอบ	.....	.....	.....	.....	.....
42	ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และตัดสินใจด้วยวิถทางแห่งประชาธิปไตยได้ดีขึ้น	.....	.....	.....	.....	.....
43	ปรึกษาหารือกับผู้อื่นอย่างจริงจังก่อนแก้ปัญหา	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ	ความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	<u>ด้านปัจจัยสภาพแวดล้อม</u>					
44	ปัจจัยสภาพแวดล้อมในการจัดกิจกรรมต่อไปนี้ ท่านเห็นว่า มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ระยะเวลาที่ใช้ทำกิจกรรมเพียงพอกับกิจกรรม ที่ต้องปฏิบัติ	.....	.....	.....	.....	.....
45	ระยะเวลาที่ใช้ทำกิจกรรมเหมาะสมกับจำนวน หน่วยกิจกรรมที่ได้รับจากการร่วมกิจกรรม ...	.....	.....	.....	.....	.....
46	สถานที่ทำกิจกรรมเหมาะสมกับกิจกรรมที่ต้อง ปฏิบัติ	.....	.....	.....	.....	.....
47	สะดวกในการเดินทางมาร่วมกิจกรรมการ พบกลุ่ม	.....	.....	.....	.....	.....
48	ค่าใช้จ่ายส่วนตัวในการทำกิจกรรมเป็น จำนวนเงินสูงกว่ากิจกรรมที่ต้องปฏิบัติ ...	.....	.....	.....	.....	.....
49	ค่าใช้จ่ายส่วนตัวในการทำกิจกรรมเป็น จำนวนเงินที่เหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิจกรรม ที่ได้รับจากการร่วมกิจกรรม	.....	.....	.....	.....	.....
50	ค่าใช้จ่ายส่วนตัวในการทำกิจกรรมของนักศึกษา ทุกคนนำมาใช้ปฏิบัติกิจกรรมก่อให้เกิดประโยชน์ สูงสุดต่อประชาชนเป็นส่วนใหญ่	.....	.....	.....	.....	.....
51	ขอเงินสนับสนุนบางส่วนจากภาคเอกชนเพื่อลด ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษา	.....	.....	.....	.....	.....

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการจัดและการร่วมกิจกรรม
การพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะต่อการจัดและการร่วมกิจกรรม
การพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของท่าน โดยการเขียนบรรยายสรุปปัญหาและ
ข้อเสนอแนะ ในช่องว่างที่กำหนดไว้

1. ด้านลักษณะของการจัดกิจกรรม

1.1 ปัญหา .....

.....

.....

.....

1.2 ข้อเสนอแนะ .....

.....

.....

.....

2. ด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

2.1 ปัญหา .....

.....

.....

.....

2.2 ข้อเสนอแนะ .....

.....

.....

.....

3. ด้านปัจจัยสภาพแวดล้อม

3.1 ปัญหา .....

.....

.....

.....

3.2 ข้อเสนอแนะ .....

.....

.....

.....

4. ด้านอื่น ๆ

4.1 ปัญหา .....

.....

.....

.....

4.2 ข้อเสนอแนะ .....

.....

.....

.....

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวศณาร์ตน์ จงพิพัฒน์วิมลชัย

เกิดวันที่ 20 สิงหาคม 2496

สถานที่เกิด ตำบลท่าเรือ อ.ท่ามะกา จ.กาญจนบุรี

สถานที่อยู่ปัจจุบัน 521,523 ต.ท่าเรือ อ.ท่ามะกา จ.กาญจนบุรี

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์ 2 ระดับ 7

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนท่ามะกาวิทยาคม อําเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2513 มัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวิสุทธิรังษี จังหวัดกาญจนบุรี

พ.ศ.2515 ประกาศนียบัตรประโยคครูประถม วิทยาลัยครูสวนสุนันทา กรุงเทพมหานคร.

พ.ศ.2516 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง วิทยาลัยครูสวนสุนันทา กรุงเทพมหานคร

พ.ศ.2518 การศึกษาระดับบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กรุงเทพมหานคร

พ.ศ.2540 การศึกษามหาบัณฑิต (การศึกษาผู้ใหญ่) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กรุงเทพมหานคร